

**TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK**

**Saga o nedotakljivih:
Pri smeteh
smrdi**

stran 2

HIT* FAST FOOD
Ul. 25. maja 13, Ptuj
Tel. (062) 776-513

**Šolski okoliši — prijazni
učencem in
staršem**

stran 9

TEDNIK

LETO XLIV, ŠT. 45

Ptuj, 14. novembra 1991

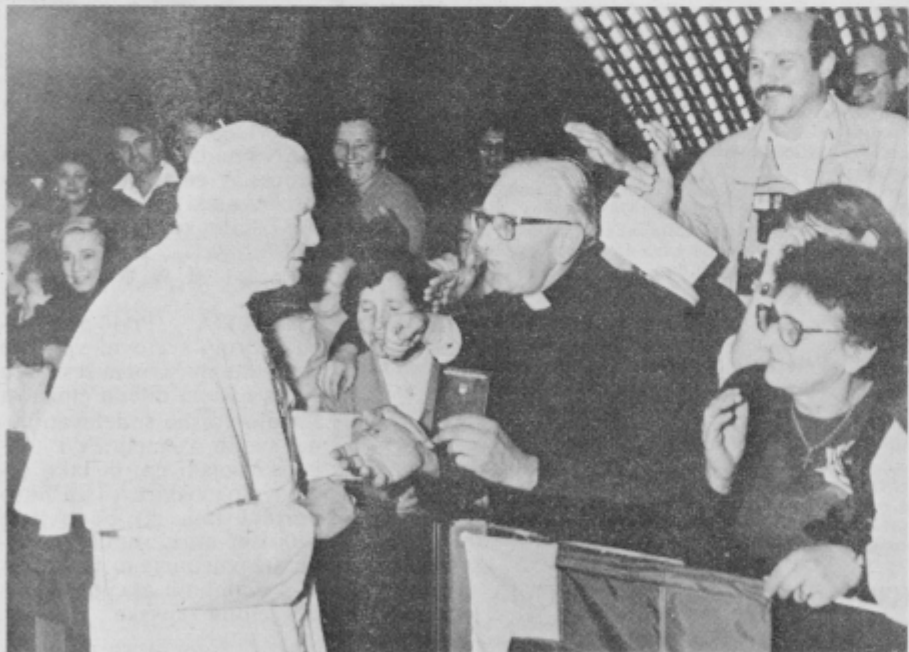
CENA 25 TOLARJEV

Prebujajoči se Ptuj

Tako — v megli in dimu — iz mnogih kurišč se prebuja Ptuj v teh jesenskih dneh. Načrtom, da naj bi se do začetka kurilne sezone stari del mesta ogreval s plinom, navkljub.

Foto: J. Bračič

Papež blagoslovil slovenski potni list

Udeleženci romanja v Assisi, Rim in Orvieto, organizirala ga je Turistična agencija Anka iz Ptuja, bodo še dolgo pomnili 6. november, ko so se udeležili avdicije pri papežu v dvorani Pavla VI., ki sprejme okrog 7500 ljudi. Pater Maks Klajnšek, ki je vodil romanje, je povedal, da so tokrat slovenski romarji uživali poseben privilegij. Dobili so prostor v prvi vrsti, kar se doslej ni dogajalo. Papež jih je nagovoril slovensko, jim zaželel vse dobro, kot tudi njihovi domovini. Blagoslovil je slovenski potni list, ki mu ga je ponosno pokazal markovski župnik Franc Breclj.

Slovenski romarji, ki so nosili slovensko zastavo, so bili povsod, kjer so se ustavili, prijazno sprejeti. Naredil so droben, a pomemben korak k politični uveljavitvi Slovenije, pridobil pa je tudi Ptuj.

MG

UVODNIK

Mesec knjige

Tako neopazno gre mimo nas mesec knjige. Podjetniki zro v vrste knjig, ki ne obetajo nič dobrega, občani smo uprli oči v bančne knjižice, še posebej tisti, ki si lahko samo ogledujejo, koliko so vredni v devizah... Starši so že malce pozabili na visoke cene šolskih knjig. Vedno več je tistih, ki so dobili delavsko knjižico. V trgovinah že dolgo več ne dajejo na »knjigo«, dajejo pa kredite, če ste pripravljeni plačati tudi obresti. Zdravstvena knjižica ostaja vedno bolj pogosto v predalu; participacija je vedno višja in za zdravila je treba odšteti že zajeten kup tolarjev, če sploh so.

Knjig in knjižic, s katerimi imamo vsak dan opravka, je torej prava množica. Bojda je zdaj najbolj brana drobna knjižica, ki predstavlja stanovanjski zakon — pot, kako postati lastnik stanovanja. Dobro gre v promet tudi že tretjič ponatisnjena knjiga Danila Slivnika *Sto osamosvojitvenih dni (zakaj?)*. Ljudje kupujejo knjige, ki govorijo o vrtu, sadjarstvu, nasveti za lepši videz in boljše počutje z obveznimi recepti za hujšanje, prava poplava so knjige o vzhodnih verovanjih...

Tako neopazno gre mimo nas mesec knjige, čeprav nam vsak dan pride v roke kakšna knjiga ali knjižica in vsaj enkrat na mesec potrkna na naša vrata akviziter te ali one založbe. Pa kaj, ko si naš narod lahko privoščiti skromno naklado, ki vrtoglavo dviguje cene knjig, mlada demokratična država pa ni pripravljena kaj posebej globoko seči v žep za kakšno subvencijo, če pa že, ostaja knjiga še naprej dostopna le tistim z debelejšimi denarnicami.

Ljubitelji ostajajo praznih rok, saj je država mačehovska tudi do knjižic, ki še zdaleč s svojim nakupom ne morejo slediti potrebam svojih bralcev — tistih, ki iščejo strokovno, in tistih, ki preživljajo prosti čas z leposlovnimi knjigo v roki.

Tako neopazno gre mimo nas mesec knjige... Nataša Vodušek

ORMOŽ

Gostinstvo Jeruzalem zrelo za stečaj

Brez prevelikih želja, da bi Gostinstvu Jeruzalem Ormož pomagali, je vodstvo tega podjetja seznanilo ormoški izvršni svet o njihovem nezavidljivem položaju. Kljub temu da so v informacijo, ki so jo posredovali ormoškemu izvršnemu svetu, zapisali, da jih je med drugim dotokla »nelojalna konkurenca zasebnih gostincev v Ormožu«, so potegnili krajši konec zaradi razmer — poleti zaradi vojne v Sloveniji, sedaj pa zaradi vojne na sosednjem Hrvaškem.

Ormoški hotel, ki predstavlja večji del gostinstva, je imel največ gostov ravno z druge strani Drave — od enodnevnih do tistih, ki so konec tedna prihajali z avtobusi iz Zagreba in drugih hrvaških mest. Pa tudi tisti, ki so hodili v prejšnjih časih samo na škropec, sedaj zaradi vse bolj zaostrenih razmer doma v Ormožu ne morejo priti. Ob tem je Gostinstvo izgubilo še dve veliki poslovni enoti — eno na Reki, kjer je med drugim ostalo še veliko neprodanega blaga, ki ga ne morejo dobiti nazaj, drugo pa v Metkoviću, kjer se je z njihovo poslovalnico dogodilo enako.

slenost za 20 odstotkov, bi bilo predvsem v hotelu potrebno še zmanjšati število delavcev.

Ker bi v podjetju Gostinstvo radi preprečili pretok bogastva v zasebni žep (ob stečaju bi namreč, to je pokazala praksa tudi drugje, lahko za hotel iztržili le tretjino vrednosti), ponujajo prenočitvene zmogljivosti hotela carinikom in policistom, ki naj bi jih v prihodnje bilo na ormoškem območju precej več, saj bo ormoška občina kmalu imela dva mejna prehoda z mednarodnim pomenom (v Središču ob Dravi in Ormožu), z vsemi potrebnimi službami in carinarnico.

Ormoški hotel — v stečaj, carinarnica ali stanovanja za policaje in carinike?

Trgovski del podjetja se še drži nad vodo, gostinski pa tone vedno globlje in je po besedah Toneta Luskoviča, člana izvršnega sveta, zaposlenega v podjetju Jeruzalem Ormož, zrel za stečaj. Vendar bi bilo po njegovem škoda prodati nekaj nad 4 milijone DEM vreden ormoški hotel in vse, kar k njemu sodi, odplačani pa so vsi krediti in je premoženje brez obremenitev.

Ob vsem tem ima podjetje Gostinstvo tudi vrsto notranjih težav, ki bi se jih bili morali lotiti že pred leti. Kljub temu, da so že zmanjšali zapo-

Člani izvršnega sveta so menili, da bi bilo zaradi 10 milijonov tolarjev, kolikor jih podjetju Gostinstvo trenutno primanjkuje (letošnja in lanskoletna nepokrita izguba in prirastek zalog) neumno, da bi izgubili premoženje, vredno 4 milijone DEM. Računajo na moralno podporo pri najemanju kakšnega hipotekarnega kredita ali kaj podobnega, za hotel pa se zanima tudi nizozemski poslovnež, ki v Ormožu prebiva že mesec dni.

Vida Topolovec
Foto: S. Hozyan

Mercator-Izbira Panonija, Ptuj

- Od 18. novembra 1991 dalje bo možno v vseh prodajalnah našega podjetja kupiti dnevno sveži kruh in pecivo podjetja PTUJSKE PEKARNE tudi v popoldanskem času. Na razpolago vam bodo: pariški kruh, 1 kg štruca, kmečki kruh ter žemljice.
- Za popostritev pekovskega asortimana vam že od julija letos nudimo specialne vrste kruha in peciva iz nove mini pekarnice »Blagovnica« podjetja PTUJSKE PEKARNE: štručke s sirom, štručke s šunko, pletenke, preste, razne specialne, kruhe in podobno.

sporoča cenjenim potrošnikom:

- Za potrošnike v bližini prodajalne »RIMSKA PEČ« pa novica: v prvem tednu decembra bo pričela obratovati nova mini pekarna podjetja PTUJSKE PEKARNE, ki bo dnevno pekla sveže pecivo in kruh. Zagotavljamo široko izbiro ter prilagajanje vašemu okusu.

Za dosedanje zaupanje se vam lepo zahvaljujemo.

Priporoča se kolektiv MIP Ptuj.

Mercator-Izbira Panonija, Ptuj

Posebna ponudba v prodajalni EVROLINE na Slovenskem trgu.

Mercator Izbira Panonija Ptuj vas vabi v svoje bogato založene prodajalne. Če še nimate zimske garderobe, obiščite oddelke tekstila in konfekcije v Blagovnici ter prodajalne Oblačila, Elegant, Slavica, Ciciban, Zarja, Florjan, M + M.

V prehrambenih prodajalnah vam nudimo najširšo izbiro blaga za vaše potrebe po zmernih cenah.

SAGA O NEDOTAKLJIVIH

Pri smeteh smrdi!

... Ne samo zaradi neurejene odvoza odpadkov in zdelanih ter neuglednih posod predvsem v blokovskem delu našega mesta, temveč zaradi nerazumljivega zavlačevanja in nesposobnosti šefov v Komunalni in v direkciji za komunalne zadeve. Seveda je to samo na videz nerazumljivo, kdor pa поблиže pozna zveze in poznanstva v našem mestu, bo kaj hitro uganil, za kaj gre. — Na pamet ocenjeno? Morda, tako kot je bilo »na pamet« zlitno na ptujske izvajalce del obilo gneva, ko je zaradi zapiranja pred konkurenco ptujsko gradbeno podjetje zaradi nesolidnih del povzročilo, da je odstopil parket v novi športni dvorani, ali kot smo se »na pamet« jezili, ko smo ugotovili da komunalna čistilna naprava ne more proizvajati bioplina, ker ptujsko gradbeno podjetje ni znalo zgraditi gnilišč, kot se spodobi. Toda ljudje vse njihove napake plačamo — ali z denarjem ali z jezo zaradi neurejenih zadev.

Pri smeteh smrdi, smrdi po tem, da tudi na tem področju ne more priti do konkurence, da nihče od zunaj ne more pokazati, da je moč z odpadki kulturno ravnati, smrdi po povezanosti nedotakljivih, ki so šolski in siceršnji prijatelji, predvsem pa po ozki samozadovoljnosti in zaplankanosti, ki znova in znova na tleh srednje Evrope odkriva Ameriko...

Vse to se je prav lepo znova pokazalo pri (žal samo) poskusu urediti ravnanje z odpadki v ptujski občini. Za pol leta so zamujeni vsi roki, če ob tem niti ne upoštevamo dejstva, da so gospodje iz Komunalne po svojih zvezah na občini uspeli zadržati tudi sprejetje samega odloka, ki jim v mestu nalaga, da bi z 28. majem morali začeti sortiran odvoz smeti, na zunanjih območjih občine pa celo obeta konkurenco in jim odvzema predpravoico na osnovi zgolj tega, da so pač ptujsko podjetje.

In zdaj malo поблиže o poskusu ureditve ravnanja s komunalnimi odpadki:

Poslanci stranke, ki se v Ptuj borijo za kulturno ravnanje z odpadki, so pred dobrim letom (septembra 1990) v skupščini predložili podroben načrt in predlog odloka, ki sta vključevala najprej sortiran odvoz odpadkov v mestu in nato nujno razširitev odvoza sortiranih komunalnih odpadkov na celotno ozemlje občine. Saj je skoraj neverjetno, da konec 20. stoletja kar dve tretjini občine nimata nikakršne-

ga odvoza odpadkov — rezultat pa je vsaj 360 večjih odlagalšč, ki so ob potokih, cestah, v gramoznicah ali pa kar ob pokopališčih in sicer privlačno pokrajino spremenila v neurejeno in umazano. Strokovna občinska služba za Slavkom Vambergerjem na čelu je potrebovala kar dobrega pol leta (od septembra 90 do marca 91), da je sploh spravila skupaj odlok. Meni dostopni podatki govorijo o tem, da se je temu odloku z vsemi zvezami upiralo Komunalno podjetje, ki ga je občina še naprej uječala — to pa navsezadnje potrjuje tudi nastop direktorja komunale Jožeta Cvetka, ko je v skupščini pred odločanjem o odloku poslance rotil, naj pazijo, kako odločajo, ker je komunalna še vedno občinsko podjetje. Slišati je bilo tudi, da so si odgovorni pri zavračanju novega odloka pomagali z govorico, da predlagatelj odloka vse to počno samo zato, da bi (ob ustreznih provizijah, kako pak) pripeljali v mesto avstrijskega zasebnika, ki je doslej v Murški Soboti, Lenartu ter nazadnje še v Mariboru pokazal, kako se stvarjem streže. Seveda je mogoče govorice spretno uporabiti, toda poslanci so v marcu 1991 kljub vsemu sprejeli nov odlok o komunalnih odpadkih. In zdelo se je, da skoraj ne more več biti ovir, ki bi preprečile, da Ptuj postane evropsko mesto in se tudi zaradi ekološke urejenosti lahko poteguje za zaščito Unesca. Toda v Ptuj se še tako dobri name-ni sprejmejo v bolne upe...

NEVERJETNO, PA VENDAR!

Odlok o ravnanju z odpadki je seveda vseboval roke. In ti so:

— 28. maj za sortiran odvoz odpadkov v A območju — to so mesto Ptuj, Kidričevo in Majšperk

— 1. september — odvoz za območje Dravskega in Ptujkega polja

— 1. november — odvoz za Haloze in Slovenske gorice.

Kot lahko opazite že zgolj s preprostim opazovanjem, se to seveda ni zgodilo. Komunalno podjetje zamuja v mestu že kar za pet mesecev. In kaj lahko kdorkoli stori? Najmanj dvoje. Po odloku mora sanitarna ali komunalna inšpekcija izvajalca kaznovati s 30 tisoč tolarji za ne-

izvršen odvoz. To lahko tudi pomeni, da bi na osnovi prijave v posameznih gospodinjstvih lahko plačali kazen 30.000 tolarjev x število gospodinjstev. Res čudno, da inšpektorji tega še niso naredili — dobili bi namreč denar za nakup ustreznih posod... Inšpektorji pa nič. Nič tudi ne reče, kaj šele stori minister Vamberger, ptujska vlada pa vse to hladnokrvno opazuje.

In zakaj so gospodje iz Komunalne tako nedotakljivi? Imajo ta-

so se tudi ti slej ko prej razblinili. Rok za začetek odvoza je tudi na tem območju že potekel. Po meni dostopnih podatkih je ptujska vlada izbrala podjetje, ki na dan izbire ni bilo niti registrirano, povrh vsega pa ni imelo niti minimalnih tehničnih in kadrovskih pogojev za začetek odvoza v roku, ki ga zahteva odlok. Firma Eko-Les je namreč le papirni križanec med Lesom, ki se z odpadki nikoli doslej ni ukvarjal, komunalno, o kateri smo v zvezi z

pri prijateljih in kompromisih, ki za obstoj nekaterih politikov pomenijo pravzaprav bistvo. Saj, kako bi mogli biti naivni in misliti, da pri ravnanju s smetmi ne more biti igre s stolčki.

In kaj naj rečemo k temu mi, navadni občani? Nekdo bo po tem še pričakoval, da mu ploskamo, da plačamo višje cene komunalnih storitev in morda odobrimo sredstva v proračunu, ki bodo podjetju omogočila nakup ustreznih posod.

Kakorkoli obrneš, pri smeteh smrdi...

(Fotoarhiv Tednika)

ko močne zveze, zaslabo, so morda nezamenljivi?

Če pač ne zmorejo tega, kar počno že povsod okoli nas, naj to razložijo skupščini in ni hudic, da skupščina ne more razpisati natečaja tudi za mestni del.

NEREGISTRIRAN IZVAJALEC, KI NIMA DENARJA?

Če so bili upi poslancev ob sprejemu odloka marca bolj optimistični vsaj za del občine, ki doslej ni imel odvoza odpadkov,

odpadki že napisali marsikaj, in pa avstrijsko firmo, ki je gospodje sicer pridobila, denarja pa še ni... Delo je torej dobilo podjetje, katerega direktor je celo v našem časopisu pojarmal, da pogodba o ustanovitvi mešanega podjetja še ni nared, da ima težave z nakupom posod in ki je napovedal, da naj bi na dokončno ureditev ravnanja z odpadki počakali naslednji dve leti. Neresno? Ne, temveč predvsem neodgovorno s strani tistih, ki so papirno firmo izbrali in pozabili na roke iz odloka. In tako smo spet

Res v tem mestu nekaj smrdi — pri ravnanju s pokojniki, pri ceni onesnažene vode z Dravskega polja, pri slabo izdelani komunalni čistilni napravi, pri neurejenih zelenicah in seveda pri smeteh. Z vsem pa se ukvarja predvsem eno podjetje z veliko botri. Botri pa so navsezadnje vse, kar nedotakljivi potrebujejo. Preprosta raja je tako ali tako samo davkoplačevalec in tuintam poskrbi za bučen aplavz.

Darja Lukman

STA
SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA
SLOVENIAN PRESS AGENCY

POROČA**Od nedelje do nedelje**

Dogajanja v minulem tednu so potrdila tiste napovedi, ki so že nekaj časa omenjale možnost sprejema gospodarskih sankcij proti vsem republikam nekdanje Jugoslavije. In ker je nadaljevanje mirovne konference v začetku tedna v Haagu zaradi dodatnih srbskih in črnogorskih predlogov že po dobri uri sestankovanja tako klavno propadlo, hkrati pa so se ves minuli teden spopadi na Hrvaškem nadaljevali, v zadnjih dneh pa se stopnjevali, o čemer pričajo poročila z vseh bojišč, so se zunanji ministri Evropske skupnosti na petkovem sestanku v Rimu končno odločili za dolgo napovedani korak. V slovenski javnosti se seveda zastavlja vprašanje, ali ukrepi res pomenijo »milostni strel« Jugoslaviji, kot je zapisal komentator časopisa Delo, ali pa je v ozadju še vedno upanje, da je mogoče s tršo linijo prisiliti Balkan k razumu, kar za integracijsko naravnane Evropejce pomeni tudi ohranjanje takšne ali drugačne povezanosti na ozemlju Jugoslavije.

Sankcije zaenkrat zajemajo prekinitev izvajanja sporazuma o sodelovanju z evropsko skupnostjo, ponovno omejevanje uvoza tekstilnih izdelkov, izključitev Jugoslavije iz sistema ugodnejših carinskih stopenj ter iz programa zahodne pomoči državam srednje in vzhodne Evrope, dvajseterica pa naj bi od varnostnega sveta Organizacije združenih narodov zahtevala tudi naftni embargo.

Sprejete Deklaracije o Jugoslaviji je v Sloveniji sprožilo tudi vprašanje, ali bo Slovenija zaradi svoje konstruktivne politike na kakršenkoli način izvzeta iz omenjenih sankcij. Nekateri znaki, predvsem pogovori predsednika Milana Kučana z italijanskim predsednikom Cossigo v začetku tedna ter napovedan obisk Kučana pri kanclerju Kohlju prihodnji teden, pa tudi nekatere napovedi pozitivnih kompenzacijskih ukrepov za republiko, ki na miren način sodelujejo v prizadevanjih za celovito razrešitev krize na temeljih evropskih predlogov, te možnosti ne izključujejo. Predsednik Kučan je samo deklaracijo ocenil ugodno, podobno pa je na sobotnem zasedanju zadnje ukrepe Evropske skupnosti ocenila tudi slovenska vlada.

Slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel je na tiskovni konferenci komentiral omenjeno deklaracijo z besedami, da ukrepi Slovenije niso prisotni in da vsebujejo natančno tiste korake, ki so jih partnerji v bilateralnih pogovorih že napovedali. V vsakem

primeru postavlja Deklaracija Slovenijo v zelo zapleten položaj tako glede nadaljnjih diplomatskih aktivnosti kot glede možnih gospodarskih težav. Dejstvo je namreč, da je Evropska skupnost prvovredni gospodarski partner Sloveniji, saj izvoz v dežele dvajseterice predstavlja 69 odstotkov celotne blagovne menjave s tujino, uvoz pa 62 odstotkov.

Neugodno za Slovenijo je tudi dejstvo, da sklepi ministrskega sestanka ne omenjajo krivcev za nastale razmere, kar do neke mere zamegljuje dejansko situacijo in tudi držo Slovenije v dosedanjih pogajanjih. Minister Rupel je zato ponovil, da je Slovenija že večkrat obsodila ravnanje Srbije in jugoslovanske armade. Čeprav ima Slovenija zadržke tudi do ravnanja Hrvaške, pa se ni mogoče izogniti dejstvu, da je Hrvaška v obrambni vojni, je menil Rupel. Že pred odhodom na mirovno konferenco v Haag je predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan jasno opredelil stališče, da tudi morebitne sankcije proti Sloveniji ne bodo spremenile odločitve za neodvisno in samostojno državo, minister Rupel pa je omenjeno stališče ponovil tudi na tiskovni konferenci v petek.

Seveda bo v začetku prihodnjega tedna ukrepe operacionalizirala še posebna skupina in takrat bo bolj jasno, kaj lahko Slovenija v resnici pričakuje.

Odgovor Nemčije na to vprašanje je seveda dokaj jasen, dobro pa ga ponazarja tudi dejstvo, da je nemški zunanji minister Genscher ukazal v Ljubljani odpreti generalni konzulat, ki bi lahko po mednarodnem priznanju prerasel v veleposlaništvo.

KAJ DELA SEKTOR 9

V senci razmišljanj o tem, kakšno prihodnost z omenjenimi ukrepi in akcijami Sloveniji pripravlja Evropa, je v minulem tednu tekla tudi živahna notranjepolitična aktivnost.

Obracun prehojene poti slovenske vlade ob letu in pol dela, ki je potekal na slavnosti seji na gradu Bogenšperk, skozi besede Lojzeta Peterletra ni zvenel neskrtno. Toda če gre soditi po anketi časopisa Delo, 44 odstotkov vprašanih meni, da vlada ne bo zmogla učinkovitih ukrepov; da jim bo kos, pa meni le slabih 29 odstotkov vprašanih.

Vendar pa je celotno vladno delovanje ostalo v senci afere o delovanju tajne službe obrambnega ministrstva. Afero je sprožil poslanec Liberalnodemokratske stranke Jaša Zlobec, ki je očital obrambnemu ministru Janezu Janši, da je svojo tajno službo izmaknil javnemu nadzoru in da ima prevelike pristojnosti tudi nad civilnimi osebami, kar je v nasprotju z zakonom. Na posebni tiskovni konferenci je Janez Janša zavrnil očitke, glede tega, da zaenkrat nihče ne nadzoruje dela takomenovanega sektorja 9, pa je dejal, da je to stvar skupščine. Ob tem je minister Janša očital Liberalnodemokratski stranki, da se s sprožanjem omenjene afere skuša opravičiti za svoja stališča med vojno v Sloveniji.

Ne glede na to, ali gre v omenjenem konkretnem primeru samo za nabiranje političnih točk, pa je očitno, da prihaja v slovenski politiki do različnih pogledov na koncept nacionalne varnosti, kar seveda vključuje tudi vlogo tajnih služb. Na to je opozoril tudi član predsedstva in predsednik sveta za varstvo ustavne ureditve dr. Dušan Plut, saj je v razpravi o konceptu nacionalne varnosti po njegovih besedah prišlo do razlik prav med obrambnim ministrom in nekaterimi drugimi člani.

DSS DA IN NE V DEMOSU

V minulem tednu se je nadaljevalo tudi živahno strankarsko življenje. Po razkolu v Slovenski demokratični zvezi se je seveda za-

stavljal vprašanje, ali bo nova Demokratična stranka Slovenije še ostala v Demosu ali ne, glede na znana stališča Dimitrija Rupla in nekaterih drugih članov o ključnih političnih dilemah. Da bi razrešil to nejasnost, je predsednik Demosa Jože Pučnik že pred časom predlagal podpis nove koalicijske pogodbe, ki bi omogočila delovanje koalicije in njeni vladi. Vendar je minuli teden DSS zavrnila podpis kakršnegakoli dokumenta, čeprav je ob tem sprejela stališče, da Demos še ni uresničil svoje naloge in da zato ostajajo njegovi člani. Pri tem računano na etično držo vseh strank, je rečeno v posebni izjavi DSS. Stranka se je opredelila tudi za čimprejšnje sprejetje lastninske zakonodaje, vendar ne v varianti, ki jo predlaga vlada, kar z drugimi besedami pomeni, da je vlada glede svojega lastninskega projekta izgubila potrebno skupščinsko večino.

Ob tem se je SDZ — Narodno demokratska stranka, ki jo vodi Rajko Pirnat, minuli teden sestala s Peterletovimi krščanskimi demokrati. Na sestanku so ugotovili dokajšnjo skladnost stališč, kar je po besedah obeh predsednikov osnova za dobro sodelovanje. Vsa ta dogajanja seveda kažejo, da intenzivno potekajo procesi preoblikovanja političnega prostora, ki bo slej ko prej dobil tudi formalno drugačno podobo.

Seveda se bo le-ta pokazala tudi v delu skupščine. Ta je zasedala tudi ta teden. Vendar tokrat niso bila na dnevnem redu sporna vprašanja lastninjenja, temveč zakon o varstvu okolja ter nova pokojninska zakonodaja.

1000-ODSTOTNA INFLACIJA

Na gospodarskem področju so bili v ospredju minulega tedna novi monetarni ukrepi. Očitno so Banki Slovenije segle do srca zelo ostre kritike začetkov monetarne samostojnosti, še bolj pa padanje realne vrednosti tolarja in zmanjševanje obveznih bančnih rezerv. Posledica teh dogajanj je priznanje realnosti, kar z drugimi besedami pomeni, da so se obrestne mere drastično povečale. Skok s 30-odstotnih obrestmi na 986-odstotne namreč kaže realno pričakovano letno inflacijo tolarja.

Po štirimesečnem premoru se je ponovno sestala tudi vlada v senci in svojo sejo namenila predvsem kritiki gospodarskih razmer. Predvsem jih skrbi padanje realne vrednosti plač, saj je bila povprečna slovenska plača 1990. leta 1400 nemških mark, zdaj pa znaša le še bornih 350 DEM.

Predvsem gospodarskim vprašanjem je bil namenjen tudi sestanek med vlada Hrvaške in Slovenije, saj se blagovni in finančni tokovi kljub podpisaniemu sporazumu še niso normalizirali. Vladi sta se dogovorili tudi za čimprejšnjo organizacijo medvladnega srečanja, ki bi bilo namenjeno vprašanju meje, predvsem liberalizaciji obmejnega režima.

Minuli teden v Sloveniji ni bilo stavk, zato pa je bila končno podpisana kolektivna pogodba med vlado in sindikatom zdravstvenih delavcev. Kljub podpisu sta obe strani še vedno nezadovoljni, zdravstveni delavci pa po besedah sindikalnih voditeljev še niso opustili misli na ponovno stavko. Če vlada ne bi uresničila danih obljub. Tudi zaradi tega ministrca za zdravstvo Katja Boh ne sodi med popularne Slovence, so pa to še naprej, kot je pokazal slovenski politični barometer časopisa Delo, Janez Drnovšek, Milan Kučan, Jelko Kacin, Janez Janša, Igor Bavčar, Dimitrij Rupel, Ciril Zlobec in na osmem mestu Lojze Peterle.

RIM — Tam so se minuli teden sestali na konferenci člani Nata. Tudi tokrat so se strasti med evropskimi državami razvzele. Že dolgo je namreč jasno, da Anglija, ob občasni asistenci Francije, zadržuje dobre stike z ZDA predvsem zato, ker napoveduje ponovno okrepitev Nemčije. Četudi njeni politiki ne kažejo, da bi imeli kakšne druge načrte razen trdne, samostojne in povezane združene Evrope, ji evropski tisk zelo pogosto očita oziVLjanje že iz zgodovine znanih teženj. Kaže, da je zamenjava Thatcherjeve pomenila prej oddaljeitev od združenja Evrope kakor pa premik k združitvi. Scenarij njenega »odstopa« je takrat napovedoval ravno obratno. Navsezadnje tudi obnašanje do Jugoslavije in posebej Hrvaške ter Slovenije kaže, da v Evropski skupnosti hudo škriplje, saj je ne zganejo niti tisoči smrtnih žrtev v srcu Evrope.

POLJSKA — Medtem ko se v večini dežel po volitvah razvije neprizanesljiv boj za oblast, na Poljskem po volitvah nihče noče sprejeti položaja prvega vladnega moža. Lech Walensa se trudi, da bi našel nekoga, ki bi našel parlamentarno večinsko podporo. V državi vse bolj tudi narašča nezadovoljstvo zaradi radikalne reformske politike gibanja Solidarnost.

NEMČIJA — Konec minulega tedna je Nemčijo zajel val velikih protestov zoper izbruhe sovraštva in nasilja do priselkov. A hkrati z njimi se je po Nemčiji pojavilo tudi nekaj shodov, ki so proslavljali obletnice protizidovskih pogromov v Nemčiji. Zaradi vse hujskega pritiska azilantov na nemške meje se vse bolj lomijo tudi kopja okoli nove azilantske zakonodaje. Eni se zavzemajo za njeno poostreitev, saj zaradi njene sedanje liberalne narave na nemške meje pritiska kar polovica vseh, ki trkajo na vrata držav evropske skupnosti.

KAMBODŽA — Tja je nedavno prispelo 40 avstralskih čet, ki naj bi pod okriljem OZN nadzorovale mirovni proces. V četah so predvsem strokovnjaki za vzpostavljajnje komunikacij.

ITALIJA — Prvič po porazu v drugi svetovni vojni je Italija na nedavnem sestanku Nata v Rimu dobila možnost s svojo vojsko sodelovati zunanaj svojih ozemelj. Prvi italijanski vojaki naj bi tako sodelovali v okviru sil za hitro posredovanje. Te bodo šteje 100 tisoč mož, branile pa bodo državne meje in sodelovale v podobnih akcijah, kakršna je bila zalivska.

KANADA — Toronto kot sedež kanadske zvezne oblasti še vedno poskuša narediti vse, da bi provinco Quebec zadržal v Kanadi. Vlada je namreč pred kratkim izdala predlog zakona o gospodarski združitvi, ki bi preprečil razdrobljenost kanadskega trga in preprečil recesijo. Največ določil zakona je namenjenih discipliniranju in centralizaciji odločanja, še posebej pa je namenjena ta poteza Quebecu. Njen predsednik je že izjavil, da zvezni predlog za njegovo provinco ni sprejemljiv, ker je preveč centralističen. Sicer pa prebivalci te province napovedujejo, da se bodo na referendumu, ki bo do 26. oktobra prihodnje leto, izrekli za suverenost province.

ZANIMIVOSTI

MARIBOR — Mariborska poslovalnica SDK je 9., 10. in 11. oktobra za tolarije zamenjala kar 12 ton denarja. Žal niso objavili, ali je v tej količini papirja večja vrednost materiala ali nominacijska vrednost valute.

ZAGREB — V Republiki Hrvaški so prepovedali uvoz starih avtomobilov. Dovoljen je le uvoz novih avtomobilov, za katere je treba plačati 25 % carinskih dajatev, 16 % davkov ter 3 % prometnega davka. Vse skupaj torej kar 46 % nabavne cene.

LIMA: UNICEF je pred kratkim sporočil, da v nahajališčih zlata ob reki Madre de Dios v Peruju nezakonito dela 6.000 ljudi, med njimi največ otrok med 14. in 18. letom starosti. Otroci, ki živijo v nemogočih življenjskih razmerah, bolehalo za tuberkulozo, anemijo in tropskimi boleznimi. Njihov status je izredno podooben sužnjem v srednjem veku.

TOKIO — Na Japonskem so pred kratkim objavili pravila obnašanja japonskih dijakov. Vsak učenec mora imeti na črni tuniki navpično zavezano ovratno ruto, ki ne sme biti daljša od 40 milimetrov. Če dijak želi profesorju zastaviti vprašanje, mora dvigniti roko točno pod kotom 45 stopinj. Ko vstopi skozi vrata, se mora prikloniti, če se želi med odmorom pogovarjati s sošolko, mora od profesorja predhodno, v pisni obliki, zaprositi za dovoljenje. Če želi nekoga pozdraviti, mora zgornji del telesa nagniti za 30 stopinj in v takem položaju ostati vse dotlej, dokler mu učitelj ne dovoli, da se zavrta.

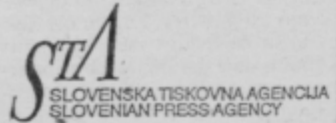
BONN — Nemčija je bila do sedaj edina država na svetu, kjer hitrost na cestah ni bila omejena. Zaradi velikega povečanja števila mrtvih v prometnih nesrečah (28 odstotkov po združitvi obeh Nemčij) so tudi v Nemčiji hitrost vožnje omejili na 120 kilometrov na uro. Nemčija ima približno 20 krat manj prometnih nesreč kot Slovenija.

NOVA GVINEJA — Misijonarjem je uspelo prevzgojiti nekaj ljudožerskih plemen v vzhodnem delu Nove Gvineje. Odslej ne bodo več jedli človeškega mesa. To pa jim ni uspelo pri pleмену Korovai, ker to plemo meni, da s tem »ubijajo duh« sovržnika.

MEKSIKO — Reuter je sporočil, da je mehiška policija v letošnjem letu zaplenila več kot 35 ton kokaina in tako dosegla nov svetovni rekord v tej dejavnosti. Pred dnevi, sporoča omenjena agencija, so mehiški policaji na ameriško-mehiški meji zajeli 3,5 ton kokaina, ki je bil namenjen v ZDA.

ŽENEVA — Reuter je objavil lestvico desetih držav, kjer ljudje največ varčujejo. Na prvem mestu je Japonska s 45 tisoč dolarji na hrani in knjizico. Sledi ji Švica (okoli 20 tisoč dolarjev), na zadnjem mestu pa je Nizozemska z nekaj več kot 14 tisoč dolarji. Izmed azijskih držav je na tej lestvici le Singapur, ki je s 14,5 tisoč dolarji zasedel deveto mesto. Morda je najbolj zanimiva ugotovitev, da na lestvici ni Amerike in Anglije.

LONDON: Reuter je objavil trditev angleških astronomov, da so prav Angleži prvi uporabili teleskop, s katerim so raziskovali nebo. To se je zgodilo, pravi agencija, 30 let pred tem, ko je Galileo Galilei pogledal v italijansko nebo.

POGOVOR S STANKOM ZAVCEM, DIREKTORJEM UPRAVE ZA DRUŽBENE PRIHODKE OBČINE PTUJ

V Ptujju boljši kot drugje v Sloveniji

V zadnjem času smo slišali veliko kritik na račun dela občinskih uprav za družbene prihodke, zlasti še o njihovi neučinkovitosti. Direktor ptujske uprave Stanko Zavec takole odgovarja: »Očitki — prebrali smo jih lahko v dnevnem časopisu (Delo in Večer) — so bili predvsem v tem, da je premalo obrtnikov prijavilo ostanek čistega dohodka. V Ptujju je stanje bistveno drugačno in se razlikuje od republiškega povprečja. Kazalci po odmeri, ki smo jo opravili pred kratkim za leto 1990, kažejo, da smo v Ptujju boljši kot v Sloveniji. Od 270 obrtnikov obrtne dejavnosti jih je negativni rezultat izkazalo 38,15 odstotka, v gostinstvu jih je imelo izgubo 25,25, najbolj se republiškega povprečju približuje avtoprevozniki, negativni rezultat jih je imelo 53 odstotkov, v trgovini pa jih je bilo z izgubo 37,10. Brez upoštevanja postran-

skih poklicev je negativni rezultat izkazalo 38,69 odstotka obrtnikov, z upoštevanjem postranskih pa le 32,19 odstotka. Republiško povprečje je nekaj nad 60.«

Ali so ne glede na negativni rezultat obrtniki davek kljub temu plačali?

»Da, tudi obrtniki, ki so bili brez ostanka čistega dohodka, so plačali davek. Po prejšnji zakonodaji so bili obdavčeni po pavšalnem davku.

V obrtni dejavnosti je bil povprečni davek 22.310 tolarjev, v gostinski 12.513, v avtoprevozniki 9360 in v trgovini 14.221 tolarjev. Najnižje odmerjeni pavšalni znesek davka je bil 674 tolarjev, najvišji davek, ki ga je plačal ptujski obrtnik, pa 219.798 tolarjev.

V letu 1991 glede na akontacije davke za vse obrtne dejavnosti znaša povprečno 11.106 tolarjev.

Položnice s to vsoto je prejel 1062 obrtnikov.«

Kako redno ptujski obrtniki plačujejo svoje obveznosti?

»Knjigovodsko stanje za mesec oktober izkazuje 85,2-odstotno povprečno izterjavo za vse davke in prispevke. Tudi ta podatek je boljši od republiškega povprečja.

Obrtniki se srečujejo z velikimi finančnimi težavami. Plačil za opravljeno delo ne dobijo tudi po več mesecev, kar se odraža na vlogah za odlog plačil. Letos smo jih imeli že okrog 160; vsem nismo ugodili, ker niso izpolnjevali zakonskih pogojev. Zakon namreč pravi, da mora biti plačana realizacija v tem primeru bistveno nižja od fakturirane.«

Kako je s plačilom zamudnih obresti, ko gre za odlog plačil?

»Za znesek odobrenega odloga v času odloga obrtniki ne plačujejo zamudnih obresti.« MG

Kmečka zveza o delu in težavah

Na Martinov večer so se v Markovcih zbrali članice in člani upravnega odbora Slovenske kmečke zveze — ljudske stranke. Martin je poleg drugega tudi znanilec konca kmetijske sezone. Kmetje so torej za letos opravili na polju in znova je čas za pogovor o minulem in prihodnjem delu.

Tako so v ponedeljek ocenili tudi živinorejsko razstavo v Ptujju. Razstava je sicer v celoti uspela, vendarle pa letošnje izkušnje zahtevajo nekoliko drugačen organizacijski pristop, določitev novega datuma in razmišljanje o tem, da bi razstavo raztegnili na dva ali več dni. Pri tem so razpravljali menili, da naj bi razstava postala regijska ali celo republiška. Spomnili so se na leta po vojni, ko smo Ptujčani izpustili iz rok takratno prireditve, ki je prerasla v sedanji radgonski sejum. Dokončnega dogovora, kdaj in kje bo prihodnja živinorejska razstava, v ponedeljek ni

bilo, o tem bo potrebno še temeljito premisliti in pretehtati številna mnenja in predloge. Naj pa bi se živinorejska razstava časovno ujemala z razstavo dobrot naših kmetij, tako bi se občina predstavila na izviren in celovit način. Skrb za organizacijo razstave bodo tudi v prihodnje zaupali Obdravskemu zavodu, kmetijski soli in občini — Sekretariatu za kmetijstvo.

V ponedeljek so predstavili tudi osnutek rapora SKZ — LS in ptujske podružnice. Posebna komisija bo poskrbela za njegovo izdelavo, krajevni odbori naj prične akcijo zbiranja trakov in že-

bljičkov, kasneje pa bodo določili datum in kraj posvetitve oziroma razviti.

Eden sklepov se je v Markovcih je, da bo četrti občni zbor Kmečke zveze — ljudske stranke 21. decembra, prav tako v Markovcih. Glede na to, da je pred vrati sezona izobraževanja kmetovalcev in kmečkih gospodinj, so, tudi zaradi prisotnosti občinskega kmetijskega ministra, potarnali nad pomanjkanjem sredstev. Od izvršnega sveta tako pričakujejo poravnavo obveznosti za prejšnjo in kakšen tolar več za novo izobraževalno sezono. JB

Uspele Martinove prireditve

Ptuj je še enkrat dokazal, da je željan prireditev. Letošnje martinovanje, ki je ušlo iz tradicionalnih okvirov in se razširilo na mestne ulice in trge, so občani in gostje od drugod dobro sprejeli. Društvi vinogradnikov Ptuj in Haloze sta še posebej zadovoljni. Enajst proizvajalcev kakovostnega vina je v Martinovih dneh našlo stik s porabniki. Glede na dobre izkušnje prvega nastopa jih bo mesto še videlo. Še v tem mesecu se bodo pojavili na Katariinem sejmu, decembra pa še na novoletnem.

Turistično društvo Ptuj, ki se

je v imenu več organizatorjev trudilo za kakovostno sejmsko ponudbo, je proizvajalcem vina »določilo« obvezno prodajo malice: domačega kruha, zaseke, tunke ... Tudi tako je želelo prispevati h kulturi pitja in preprečevati pijančevanje. Dobro so se odrezale tudi članice aktivov kmečkih žensk iz Levancjev, Sestrž in Stoperc, ki so prodajale domači kruh. V treh dneh so ga za med prodale več sto kilogramov. Ptujčani so željni kruha iz domačih logov, zato vsako poletje hodijo na Polenšak in dru-

gam, kjer se ponašajo s krušnimi dobrotami.

V Martinovih dneh so najstarejše mesto na Slovenskem obiskali tudi nekateri gostje iz Slovenije in Avstrije.

Martinovanje naj bi postalo veliko in slovensko. Poleg kurentovanja, festivala domače zabavne glasbe, dobrot slovenskih kmetij si bo Ptuj odpiral pot v slovenski turizem in širše se z eno prireditvijo. Vse ima dobesedno na krožniku, le pravi pristop manjka. MG

Demokratska stranka v petek na Ptujju

Demokratska stranka izhaja iz programa Slovenske demokratične zveze, ki je bil sprejet na 1. kongresu, dopolnjuje pa ga z izhodišč, ki jih terja življenje v samostojni in neodvisni Sloveniji. Oba glavna cilja majniške deklaracije — parlamentarno demokracijo in slovensko osamosvojitve — smo že dosegli in to dejstvo je izhodišče nadaljnjega dela Demokratske stranke.

Med njene prve naloge spada udržitve pluralističnosti parlamentarne demokracije in udržitve nacionalne samozavesti. Odslej moramo nacionalni ponos krečiti z razvijanjem državnih in drugih ustanov ter meddržavno uspešnostjo, ne pa se zatekati k romantičnemu narodnjaštvu, ki dostikrat izpričuje nacionalni manjvrednostni kompleks. Demokratska stranka se bo zavzemala za enakopravnost državljanov v Republiki Sloveniji, za prvenstvo državljanov pravic in svoboščin ter podpirala vse tiste oblike delovanja, ki na tak način krepijo državnost in nacionalno samozavest.

Vzpostaviti je potrebno učinkovito pravno državo in popraviti krivice, ki jih je zakrivil komunistični režim. Slovenska država še ni pravno pristojna in upravno usposobljena država, saj nekatera vladna področja zaradi neustrezne kadrovske zasedbe in počasnosti niso naredila dovolj.

V Demokratski stranki se bomo trudili, da bosta zares zaživel tako pravna kot socialna država. Za doseg tega ne zadošča le politična, ampak tudi ekonomska demokracija v skladu z zahodnoevropskimi standardi. Problem denacionalizacije in privatizacije bi moral biti z ustreznimi zakonodajami rešen in preprečeno bi moralo biti nenadzorovano prilaščanje.

Pomen privatizacije je v tem, da omogoči učinkovitejšo gospodarjenje in smotrnejše upravljanje proizvodnje. Privatizacija mora temeljiti na aktivnem lastniku, na vzpodbujanju podjetništva v malih, srednjih in velikih podjetjih. Ljudi ne smemo varati z maloverdnimi papirji, privatizacija mora biti odplačana (lahko tudi na daljši rok), kajti le tako bomo dosegli pravo lastniško motiviranost, odgovorni pristop novih lastnikov k upravljanju podjetij in nadzoru nad poslovodstvi.

Ko bo sprejet zakon, mora biti privatizacija odločna, vendar postopna, kajti to je pot do tržnega preoblikovanja slovenskega gospodarstva in prestrukturiranja podjetij, kar bo zaustavilo naraščajočo brezposelnost in revščino.

Ekonomija in ekologija se morata v bodočem razvoju nujno prepletati in dopolnjevati. Končati je treba surovinsko, energetsko, ekološko in zaposlitveno, se pravi demografsko potratnost. Dograditi bo potrebno policentrično razporeditev razvoja v večje število središč na podlagi integralnega načrtovanja.

Davčna politika mora pospeševati dobičkonosno podjetnost, skrajnosti pa naj obrzda ustrezne davčne stopnje. V prehodnem obdobju se bo Demokratska stranka zavzemala za odpis dolgov preobremenjenih podjetij, za zmanjševanje javnih izdatkov, zlasti vojaških, in za pretakanje prihranjenega denarja v investicije. Potrebna je centralizirana davčna uprava, moderna finančna policija ter javna in komercialna revizija.

Naraščajoča brezposelnost je predvsem gospodarski in ne socialni problem. Brezposelnih ne smemo prepuščati socialnemu skrbstvu, marveč se bomo zavzemali za njihovo čimprejšnjo ponovno zaposlitev, dodatno izobraževanje in enakopravno vključevanje v družbeno življenje.

Socialna politika mora spremljati gospodarsko življenje tako, da odpravlja skrajnosti in anomalije. Zagotoviti je potrebno kvalitetno izobraževanje, ker je to najboljša dolgoročna investicija. Prav tako je nujno spremeniti miselnost o porabi in neprofitnih dejavnostih. Profita stopnja je sorazmerno odvisna od skrbno načrtovanega dolgoročnega vlaganja v izobraževanje in znanost. Znanost, šolstvo, kultura in telesna kultura so najpomembnejše naložbe. Z novo kulturno zakonodajo je treba omogočiti popolno ustvarjalno avtonomijo in enakopravnost vseh programov, država naj bo pooblaščenca le za upravljanje, ne pa za odločanje in vodenje.

Javni vzgojnoizobraževalni zavodi naj bodo svetovno-nazorsko nevtralni.

Pridite v petek, 15. novembra, ob 17. uri v Narodni dom, kjer bomo na ustanovnem zboru dopolnili naš program in vanj vgradili naše potrebe.

Za iniciativni odbor Demokratske stranke Ivan Lovrenčič

19. ZASEDANJE ZBOROV SO PTUJ

Znova nedokončano delo

Zbor združenega dela zadnje čase odmerja delovni čas ptujske občinske skupščine. V glavnem se ta po nekaj urah razide po ugotovitvi, da zbor, ki naj bi v skupščini zastopal interese gospodarstva, ni več sklepčen. Občasno, tako vsaj je bilo v tork, pa se zbor pojavi kot rešitelj. Tako predsednik skupščine kot izvršni svet sta bila v precejšnji zagati ob ostrem nastopu Zelenih, ki so med poslanskimi pobudami načeli vprašanje neizvajanja odlokov, ki jih sprejema skupščina. Konkretno gre za odlok o obveznem sortiranju in odvozu komunalnih odpadkov. Komunala bi morala v tako imenovani A coni to začeti že letošnjega maja, zdaj bi morali smeti odvažati že s celotnega območja občine — pa nič. Zeleni so tako zahtevali ugotavljanje odgovornosti Komunale, ki naj bi ji tudi na tem področju vzeli monopol in z javnim razpisom poiskali drugega izvajalca, sedanje direkcije za cestno, stanovanjsko in komunalno dejavnost in njenega predpostavljenega, celo odstop sanitarne inšpekcije, ki kljub jasnim določilom odloka ne ukrepa proti tistim, ki odloka ne izvajajo, pa so za to poklicani. Skupščini pa so Zeleni nastavili ogledalo, naj se enkrat ozre vase in pomisli, ali je njena naloga samo sprejemanje odlokov, ki jih potem nihče ne izvaja.

Kot že rečeno, so precej zategnjeno zanko raztegnili poslanci Zbora združenega dela in dali obtoženim možnost, da do naslednjega zasedanja zajamejo sapo. Ta tema bo namreč prihodnjic posebna točka dnevnega reda. Ob nastopu Zelenih pa je postalo tudi jasno, zakaj so želeli poslanske pobude kot točko spraviti na začetek zasedanja, pa jim to ni uspelo. Ali pa je morda v tem grmu zajec. Sicer pa se je 19. skupno zasedanje začelo v temnih in hladnih prostorih. V starem delu mesta namreč ni bilo elektrike. Poslanci so nekaj časa sedeli v plaščih, pa so se hitro ogreli, če ne prej potem, ko so jim ponudili kozarec vina. S tem je menda častil predsednik v spomin na martinovanje ali pa morda minister za turizem, saj so ga ponudili ob njegovi razpravi. Poslanci so namreč sprejeli tudi smernice za razvoj turizma v občini Ptuj, pa tudi stališča in usmeritve ptujske kulture.

O PTT dejavnosti so na sejah občinske skupščine govorili že večkrat, tokrat so sprejeli dopolnjene razvojne usmeritve, po katerih naj bi bilo v občini Ptuj leta 1995 nad 23 tisoč telefonskih priključkov. Pri tem niso omenjali realnosti takega načrta.

Zivahna razprava je bila ob informaciji o umiku jugoslovanske vojske iz občine Ptuj in usodi njenih nekdanjih objektov. Enotno stališče vseh je, da morajo preiti objekti v civilno roko: za izobraževanje, šport, delo mladih ... Vojske Ptuj v prihodnje ne želi, ker pa imamo 65 kilometrov nevarne južne meje, naj bo vojska v zunanjih objektih. Recimo v Kidričevem, nekdo je ponudil celo borlski grad, ki nas je že v zgodovini branil pred Ogrji in Turki.

Sledila je razprava o problemih, ki jih prinašajo novi mejni prehodi: predvsem problematično je v KS Zavrč. Nato o porabi sredstev občinskega samoprispevka v zadnjih treh mesecih. Poslanci so podprli predlog odbora, da ta denar dobijo v skladu s programom OŠ Cirkulane, zdraviliški del Ptujskih toplic in Radio-Tednik. Po nekaj formalnih odločitvah in volitvah se je zasedanje končalo na že opisani način — po zaslugi Zbora združenega dela.

J. Bračič

Govori se . . .

... da v soli pri Ljudskem vrtu starši za raztrgane copate ne krijejo več zgolj učencev. Sedaj tudi kakšnega jezega, sicer pojočega učitelja . . .

... da direktor drugega ptujskega hotela ne potrebuje »goril« za vlogo »vunbaciteljev«. Ni majo koga metati iz hotela, saj gostje zaradi parkiranega mercedesa tudi noter ne morejo . . .

... da se šolniki še zavedajo pregovora: »Kar se Janezek nauči . . .« V eni šoli so pripravili praznovanje svetega Martina, v drugi so sklenili peljati otroke po vinski cesti. »Auf biks, deca!«

... da je lenarški župan navdušen nad Borštnikovim srečanjem, posebno nad dvakratno predstavo Hlapcev. Pa je dal gospod poklicati šolmoštre v župnišče in jim dal lekcijo o času in načinu verouka: »Naj se zgodi moja volja, amen!«

... da smo Ptujčani nori na vrste. Čakamo na banki, čakamo pri zdravnikih. Čakali smo tudi na martinovanju. Najprej na kozarec in nato še na mostek. Le na sklanjanje čez plot in riganje ni bilo treba čakati. Tudi časa ni bilo . . .

Vinoteka Žabica

Ptujska opekarna Opte je na sam dan Martina obogatila ponudbo v svoji trgovini na Slovenskem trgu. Doslej so bili na voljo predmeti iz keramike, spominki in v zadnjem času vinotekarji. Od ponedeljka je mogoče kupiti tudi kakovostna slovenska vina. Tako Ptuj dobiva prodajalno, ki bo izpolnila želje številnih turistov in drugih, ki cenijo žlahtna slovenska vina. N. V.

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ

Komisija za priznanja in odlikovanja

Komisija za priznanja in odlikovanja Skupščine občine Ptuj vzpostavlja evidenco prejemnikov priznanj in odlikovanj.

Komisija ima do sedaj zbrane podatke o prejemnikih tehle priznanj in odlikovanj:

- odlikovanja SFRJ
- priznanja občine Ptuj
- priznanja družbenopolitičnih organizacij in
- priznanja, ki so jih podelile občinske zveze družbenih organizacij in društev

za obdobje po letu 1945.

Ker želi komisija v evidenci zajeti vsa priznanja, ki so jih prejeli občani občine Ptuj pred letom 1945 in po letu 1945.

POZIVA

občane občine Ptuj (nosilce priznanj ali njihove dediče), da to z dokazili sporočijo sekretarju Komisije za priznanja in odlikovanja Skupščine občine Ptuj, Trg mladinskih brigad 1/1, soba št. 18, najkasneje do 31. decembra 1991.

Na osnovi vzpostavljene evidence prejemnikov priznanj in odlikovanj bo izdelana KNJIGA PREJEMNIKOV PRIZNANJ IN ODLIKOVANJ.

Predsednik komisije za priznanja in odlikovanja Skupščine občine Ptuj

VOJTEH RAJHER, s. r.

OD APAČ...

Če bi gledali na geografsko razdaljo med Apačami in Župečjo vasi, potem v tem stolpcu ne bi prišli daleč. Vasi smo namreč izbrali zato, ker sta po abecednem vrstnem redu prva in zadnja, mi pa v tej rubriki želimo zapisati vse od A do Z, kar se v naših ptujskih krajih dogaja. Uradnega in neuradnega, lepega in nečednega...

Lažje nam bo, če nam boste v oblikovanju pomagali tudi vi. Samo zavrtite našo telefonsko številko (771-226) — dodajte, da imate sporočilo za rubriko *Od Apač do Župeče vasi, in nam zaupajte, kaj vas v vašem kraju najbolj žalosti, pa tudi kaj je pri vas zanimivega in hvale vrednega. Upamo, da boste sodelovali z nami!*

TEDNIK

BUDINA — Lepo jesensko vreme veseli predvsem prebivalce naselja med Rogoznico in Ptujskim jezerom. Takoj ko se bodo pričele padavine, se bodo pričele njihove težave. Kljub temu da je bilo jezero zgrajeno že leta 1976 in da so že od takrat naprej v bližnjih hišah vedno poplavljeni kleti in klub temu da je njihov poslanec g. Šibila zelo glasen, jim ni uspelo vsega skupaj premakniti niti za centimeter. Problem je samo v nekaj odvodnih jarkih in v kanalizaciji. Želimo jim čim manj padavin.

TEDNIK

CIRKOVCE — Uporni, kakor so, so Cirkovčani takoj posredovali, češ da podatek o njihovi domnevni želji po priključitvi v mari-borsko občino nikakor ne drži. Oni bodo namreč ustanovili svojo občino. Naj jim zaupamo, da bodo zato morali imeti vsaj 3 tisoč prebivalcev in jim svetujemo, da čimprej kaj naredijo za to. Tega števila namreč ne dosegajo. Ker pa so prebrisani, bodo najbrž poskušali nagovoriti tudi katero od sosednjih vasi. Pomagalo bi tudi to, če bi cir-kovski fantje domov prinenili dekleta iz bližnjih krajev.

TEDNIK

DESTRNIK — Tam bo v nedeljo svečano. Na tem najvišje naseljenem vrhu v Slovenskih goricah bodo namreč posvetili prenovljeno cerkev sv. Urbana. Povabili so veliko uglednih gostov, cerkev pa bo posvetil dr. Franc Kramberger.

Sicer pa je prebivalce te vasi še vedno najbolj groza ob misli, da nihče še ni preklcal predloga o tem, da naj bi v glinokopu Janežovci zgradili občinsko odlagališče komunalnih odpadkov.

TEDNIK

DORNAVA — Nekateri prebivalci te vasi se bojijo, da se bo njihov kraj preimenoval v Dornavo pri Solidu. Sponzorja krajevnega razvoja bi, kljub samospisnevu, potrebovali. Upajo, da bo njihov razvoj poslednji soliden. Nekaj neurejenih zadev pa naj Solidu kar sedaj položimo na dušo: asfaltiranje krajevnih cest, neurejen center kraja, problemi z vodami Pesnice in Rogoznice, na katerih ni več nekdanjih zapornic, kraj za zbiranje mladih, ki ni gostilna...

TEDNIK

GORIŠNICA — Tamkajšnja lokalna vlada je nekaj časa kar dobro služila z visokimi najemninami za dvorano. Še vedno pa se tam ukvarjajo z uganko, kako bi pridobili pločnik ob magistralki, ki vas ločuje v dva dela. Najbolj trpijo solarji in starejši, pa tudi gospodinje, saj je trgovski center na vzhodni strani vasi. O tistih onkraj Pesnice pa boljše, da niti nič ne pišemo. Nimajo vodovoda, ne telefona, ne urejenih cest. Pridružili bi se najraje kar ormoški občini.

TEDNIK

GRAJENA — Po kakovosti ceste, po kateri prideš k njim, so gotovo na nerazvitem območju občine. Pred leti so se trkali po prsih, kako je mogoče z malo denarja narediti veliko, njihova cesta pa je sedaj neverjetna kombinacija asfaltnih zaplat in lukenj. Toda niti to ni pričalo cestarjev, da bi letos njihovo cesto uvrstili v prioriteto. O njihovih vodnih špetirih že dolgo nismo ničesar slišali. Ne vemo, ali zato, ker je njihova prezaposlena krajanka vodila kar dva občinska sektorja in ni želela imeti težav s svojimi inšpektorji, ali pa so se sosedski odnosi znova poboljšali.

TEDNIK

JURŠINČI — Tamkajšnji dom trsnicarjev in drevesnicarjev ima v sebi nekaj magičnega. Vedno, kadar v njem govorijo o trti in vinu, je soba nabito polna. Morda bi gasilci, ki imajo težave s članstvom, morali razmisliti, da bi se namesto z vodo pričeli ukvarjati z vinom.

(JOS)

Martinovi učenci v Juršincih.

TEDNIK

LOVRENC na Dravskem polju — Prebivalci in prebivalke tega kraja so zelo zadovoljni z novim župnikom. Je mlad, simpatičen, zani-ma ga kmetijstvo, rad dela na polju... Otroci ga imajo radi malo manj, ker je strog pri verouku in jim daje domače naloge.

TEDNIK

POLENSAK — Zelo domiselni poslanec tega kraja je v ptujski skupščini takole argumentiral zahtevo po gradnji sekundarnega vodovodnega voda: »Ali ni bolje zgraditi sekundarnega voda, kot pa vse poletje z gasilskimi cisternami voziti k nam vodo?«

TEDNIK

VIDEM — Prebivalci tega kraja obveščajo komunalno podjetje Ptuj, da delna zatemnitev njihovega kraja ni več potrebna, ker je vojne konec. Prosijo jih, naj razsvetljava prižgejo, popravijo svetilke, postavijo tisti dve, ki sta podrti... Če ne, pa naj jim vrnejo denar, ki ga dobijo za vzdrževanje razsvetljave. V kraju imajo dovolj mojstrov, ki obvladajo osnove električarstva. Darja Lukman

... DO ŽUPEČJE VASI

Odgovor izvršnega sveta Slovenije

Aktiv sindikalnih aktivistov ZSSS Ptuj je na delovnem zboru 2. septembra letos sprejel dokument »Socialna resničnost in položaj delavcev in upokojeincev«. Dokument je bil poslan pristojnim organom v republiki, v celoti pa je bil objavljen tudi v Tedniku. Konec oktobra je ptujski aktiv sindikalnih aktivistov prejel obširen pisni odgovor od Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije. V njem izvršni svet prepričljivo odgovarja na vseh osem točk predlogov in zahtev. Na kratko navajamo vsebino odgovorov.

Izvršni svet je že v začetku letošnjega leta pripravil socialni program, ki opredeljuje okvir in instrumente za njegovo izvajanje. Posebni del sestavljajo socialni programi za posamezna področja družbenih dejavnosti (našteti je 9 področij). Skupščina R Slovenije je program obravnavala in sprejela na sejah zborov 7. marca letos.

Glede zahteve, da je treba izdelati program in usmeritve gospodarske politike, odgovarjajo, da vlada in skupščina tak program pripravljata v okviru osamosvojitvenih nalog. Sprejem tega dokumenta je neposredno vezan na uresničitev samostojnosti. Vlada bo sprejela tudi stabilizacijski program za razrešitev krize v daljšem časovnem obdobju. To bo kratkoročno povzročilo še večje zaostritve. Ob tem nastajajoče probleme bo vlada reševala v okviru sprejetega socialnega programa in razpoložljivih sredstev.

Na zahtevo, da se delavcem in upokojeincem mora omogočiti soupravljanje, je navedeno, da bo v skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije 45 članov, od

teh 20 predstavnikov delodajalcev in 25 predstavnikov zavarovanih oseb, pri tem upoštevajoč tudi upokojeince in posamezna območja Slovenije. Upravljalni organ Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pa bo imel 40 članov, od tega jih bodo polovico imenovali predstavniki zavarovancev, sindikati, organizacije upokojeincev in delovnih invalidov. V pripravi je tudi zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju.

Izvajanje kolektivnih pogodb je v letošnjem letu omejeno z določili intervencijskega zakona o osebnih dohodkih. Če so rezultati poslovanja boljši, je to razliko možno tudi izplačati. Aktivnost sindikata mora biti usmerjena tudi v izboljšanje organizacije dela in iskanje novih programov, ker le-to zagotavlja boljši položaj delavcev. Kolektivna pogodba za področje negospodarskih dejavnosti pa je bila že podpisana 27. septembra.

Izvršni svet Slovenije je imenoval delovno skupino, ki pripravlja nov stečajni zakon. Ta bo upošteval vsa moderna izhodišča evropske in ameriške zakonodaje s tega področja.

Vseboval bo tudi določbe o možnosti preoblikovanja podjetij pred uvedbo stečaja, s čimer naj bi zagotavljali tudi večjo socialno varnost zaposlenih v takih podjetjih.

Glede zajamčenih osebnih dohodkov bo izvršni svet sprožil postopek določitve novega zneska zajamčenega osebnega dohodka, vendar država ne more in ne bo mogla zagotavljati njegovega izplačila. To je obveznost podjetja in ne vlade.

V zakonu o zdravstvenem varstvu in zavarovanju bo tudi zagotovljeno, da bodo zdravstvene storitve za bolnike z nizkimi dohodki v celoti financirane od Zavoda za zdravstveno zavarovanje.

Najobširnejši je odgovor na opozorila glede izvajanja stanovanjskega zakona. Pri tem je posebej poudarjeno, da izvajanje stanovanjskega zakona v ničemer ne slabša socialnega položaja delavcev in upokojeincev z nižjimi dohodki — imetnikov stanovanjske pravice v družbenih stanovanjih. V nadaljevanju podrobneje razčlenjuje pravice, ki jih zakon daje imetnikom stanovanjske pravice, vključno s socialnimi korektivni.

Če drugo ne, je pohvale vredno vsaj to, da se je nekdo potrudil odgovoriti na predloge in zahteve.

F. Fideršek

Sladkorni bolniki niso sami

Slovenski diabetiki si zelo prizadevajo, da bi imeli svoje mesto v novi zdravstveni zakonodaji. Pripravljalci osnutkov novih zakonov so jih sicer občeli, pod težo številnih konkretnih predlogov pa naj bi prišlo do sprememb, objublja v zdravstvenem ministru in drugih okoljih, je na pogovoru s sladkornimi bolniki v ptujskem domu upokojeincev povedal Alojz Čuček, član predsedstva Zveze društev za boj proti sladkorni bolezni Slovenije. Največ bo odvisno od parlamenta, zato so diabetiki svoje stiske in težave predstavili poslancem, napisali pa so tudi odprto pismo javnosti. Hkrati s predlogi za spremembo zdravstvenih zakonov so predlagali spremembe zakona o prometnem davku. Osnova zdravljene sladkorne bolezni je dieta, živila za zdravo prehrano pa so od drugih dražja za petdeset in več odstotkov. Diabetiki zahtevajo nižje prometne davke na ta živila. Kaže, da bodo uspešni, saj odgovorni njihovo pobudo sprejemajo. Poseben skupščinski odbor bo odločil o višini prometnega davka na živila za zdravo prehrano.

Na pogovoru v domu upokojeincev v Ptuj, kjer skrbijo za več deset sladkornih bolnikov, so tudi povedali, da če že vstopamo v Evropo, se moramo zgedovati tudi po njeni skrbi za sladkornega bolnika. Svetovne dosežke je potrebno prenesti v naše okolje. Analize konference o sladkorni bolezni v Italiji govori-jo o tem, da so z uvajanjem preventive v evropskih državah dosegli zavidljive uspehe v zdravljenju. Za tretjino se je zmanjšala sletota pri sladkornih bolnikih, manj je amputacij spodnjih okončin in manj je tudi ledvičnih bolnikov. Ti dosežki naj bi bili zgled tudi za Slovenijo, ki pa za zdaj ne kaže pretirane skrbi za sladkorne bolnike, prav tako so ji malo mar hude posledice nespametnih odločitev.

V ptujskem domu upokojeincev po besedah direktorice Kristine Dokl in glavne sestre Marije Zobec vzorno skrbijo za sladkorne bolnike. Da ne gre za lastno hvalo, so potrdili tudi sami bolniki, ki jesen življenja preživljajo v tej ustanovi. Predstavniki ptujskega društva diabetikov Alojz Čuček, tajnica Rozalija Vučak, višja medicinska sestra Dragica Polanec in Adolf Breznik so se jim za njihova prizadevanja toplo zahvalili.

Ptujsko društvo sladkornih bolnikov je med najboljšimi v Sloveniji. Svojo pripadnost članstvu kaže na vsakem koraku, so v stalnem stiku z njimi ter skušajo po najboljših močeh reševati njihove socialne in ekonomske težave. V ptujski in ormoški občini je že okrog štiri tisoč sladkornih bolnikov, v društvu pa jih je aktivnih okrog 1100. Njihov socialni in ekonomski položaj je kritičen, okrog 77 odstotkov jih živi na meji socialnega brezna. Ni treba biti strokovnjak, da ugotoviš, da gre za katastrofalno stanje, ki bi lahko bilo še hušje, če bi v parlamentu sprejeli pripravljeno zdravstveno zakonodajo, ki želi ukiniti dosedanje pravice sladkornih bolnikov.

V oktobru, mesecu boja proti sladkorni bolezni, so ptujski diabetiki pripravili več aktivnosti. Že po tradiciji so obiskali najtežje bolnike in jih skromno obdarili. Srečanja z njimi so bila prisrčna, a hkrati so opozorila na vso težo razmer, v katerih živijo.

Neža Habjanec iz Ptuja si je ob obisku članov društva diabetikov »razvezala dušo«. Živi v skupnem gospodinjstvu z dvema sinovoma in ima pet tisoč tolarjev pokojnine. Težko shaja, ob kopicenju bolezenskih težav izgublja pogum. Še najbolj jo jezi to, da ni nekaterih zdravil; kaj pomaga, če hodiš k zdravniku, zdravil pa potem ne dobiš, pravi.

Kolikor bolnikov, toliko zgodb in vsaka je pretresljivejša od druge. Franc Malek iz Doliča se zdravi z insulinom. Zaradi boleznih je obojen na sedenje, delati več ne more. Bolna je tudi žena, zanju skrbita sin in hčerka. Prejema invalidsko pokojnino, okrog 3500 slovenskih tolarjev.

Srce je presunjeno ob naslednji nevsakdanji zgodbi. Karl Šuštarč iz Gabrnika je bolnik že skoraj dvajset let. Po mamini smrti je skrb zanj prevzela bratrančeva družina — Ana in Jože Novak. V dispanzerju za sladkorne bolnike so povedali, da so takšni primeri izredno redki. Človek v prvi vrsti skrbi zase, težave drugih so mu običajno tuje. V novem okolju se je Karlovo zdravstveno stanje izredno izboljšalo. Dobro počutje in občutek nesebične skrbi sta naredila svoje. Ko bi bilo takšnih zgodb še več!

Čisto drugače je v Dobrini, kjer živi Marija Hohnjec s sestro Terezijo Kopše. Obe bi potrebovali dnevno oskrbo. Sorodniki in sosedje jima pomagajo, kolikor morejo, vendar je to premalo. »Nisva več za nobeno rabo, sedaj se maževa samo še z božjo mastjo,« pravita. V hiši je toplo in čisto, a pravega vzdušja ni. Marija in Terezija sta še zmeraj polni optimizma, drugača kot zdrava si ne želita. Skromnosti sta vajeni že od mladih nog, sedaj na starost pa se ji ne moreta ogniti, z 2750 oziroma 3700 tolarji razkošja ni. Besede so skope, z njimi se ne da opisati vseh stisk sladkornih bolnikov. Škoda le, da jih ne poznajo odgovorni. Najbolj boli to, da o čisto strokovnih zadevah razpravljajo amaterji, ki si na takšen ali drugačen način nabirajo politični kapital ne oziraje se na stiske majhnih ljudi. MG

Sporočilo pokopališča

Priimki na nagrobnikih pokopališča nam kažejo izvor prebivalcev mesta. Na Ptuj so se v 16. stoletju priselili številni italijanski mojstri, ki jim je mesto nudilo dober zaslužek. Tako so se ohranili tudi priimki na nagrobnikih, pri tem pa lahko šteje-mo nemške priimke za »doma-če«, ker je mestno prebivalstvo bilo po nacionalni strukturi v večini nemško. V času protireformacije so se iz nemške dežele priselili tudi številni čeovski mojstri. Tuje priimke imajo poleg italijanskih gradbenikov (Celloti) tudi padli vojaki prve svetovne vojne.

Na mestnem pokopališču so ohranjeni nagrobni umrljhi, za katere lahko danes v arhivskih virih najdemo veliko pričevanj o njihovi trgovski, kulturni, obrtni ali kakršnikoli drugi aktivnosti, medtem ko je zelo malo osebnosti, ki so pokopane na našem pokopališču, danes poznanih Ptujčanom.

Pri vrodu na pokopališču je nagrobnik Johanna Michaela Wutmanna, ki je bil pekovski mojster, že na začetku tega stoletja pa je to vedelo le malo ljudi. Umrli je 15. januarja 1799. leta v 50. letu svoje starosti. Zdi se, da je nagrobnik del večje kompozicije.

Behrbalk Leo (1844—1919) je bil ptujski lekarnar, Simon Hutter pa podjetnik in tovarnar.

Leta 1750 je bil v Viresdorfu na Koroškem rojen Johann Winkler, ki je vpisan v knjigo ptuj-skih meščanov 27. julija 1786. Na Ptuj je bil pivovarnar, umrl je leta 1833.

Ptujski hotelir Franz Osterr-berger je vpisan v meščansko knjigo leta 1879, kjer najdemo tudi Johanna Första, ki je bil mesar (mesar je tudi Wiesenstein). Lepo izdelan spomenik z grobnico ima ptujski kamnosek Georg Murschetz, ki je v knjigo meščanov vpisan leta 1855. Njegove oglase najdemo v Pettauer Zeitung (Ptujski časopis je izhajal od leta 1878 naprej).

Mestni notar Carl Filafferro (omenja se kot notar v Pettauer Zeitung 11. 12. 1898) je bil rojen leta 1797, umrl pa leta 1920. Prav čudno je, da je mož dočakal tolikšno starost, namreč 123 let. Ker je na nagrobniku napis družine Filafferro, pod njim pa ime omenjenega plemenitega

»ritmojstra« (čin stotnika ali konjeniškega stotnika), si lahko njegovo zavidljivo starost razlagamo na več načinov. Mogoče je, da je z letnico 1797 mišljen začetek družine (morda njihov pri-hod na Ptuj), morda gre za celotno družino Filafferro, morda je to napaka kamnoseka ali pa je notar resnično dočakal tolikšno starost.

Napisi na nagrobnikih so v prejšnjem stoletju na splošno povsod zelo skromni. V 20. in 30. letih tega stoletja se na nagrobnikih, ki so severno od centralnega dela ločeni s potjo, napisi v slovensščini, medtem ko so v istem času v centralnem delu, kjer so pokopani ljudje iz višje socialne strukture, nemški. Verzov Gre-

Ob obzidju pokopališča, kjer so razvrščene grobnice ptujskih ve-ljakov, je na grobnici Bratkoviča lep relief sidra — simbola upanja na vstajenje.

goričca in drugih pesnikov, ki so na nagrobnikih drugih pokopališ-č, na Ptuj ne najdemo. Nagrobni napis Viktorju Skrabarju (1877—1938) je dala zapisati njegova žena v latinščini.

Nič manj pomemben od ostalih Ptujčanov ni bil Ferdinand Reisp, rojen 1818, umrl leta 1898. Bil je ptujski kronist in zgodovinar, leta 1858 pa je izdal svoje najznamenitejše delo: »Ptuj, najstarejše štajersko mesto« (dve knjigi, hrani Zgodovinski arhiv Ptuj). (Nadaljevanje prihodnjic)

Irena Benedičič,
Zgodovinski arhiv Ptuj

Skupaj k istemu cilju

Ta cilj je učinkovitejša pomoč potreb-nim. In to so trenutno na prvem mestu begunci s kriznega območja iz sosednje Hrvaške in drugače socialno ogroženi. Da bi lahko bila resnično učinkovita, so bili na posvetovalni sestank ptujskih KARITAS povabljeni tudi predstavniki Centra za socialno delo in Občinske organizacije Rdečega križa. Skupna ugotovitev je, da bomo skupaj lahko učinkovitejši in da bo naša skrb lažje dosegla vse, ki so na tak ali drugačen način naše pomoči potrebni. Skupaj bomo tudi lažje preprečili zlorabe, ki bi nastale pri delitvi pomoči. Čeprav je poslanstvo Karitas pomagati vsem, ne glede na izvor njihove socialne stiske, smo se dogovorili za nastavitve evidence razdelitve hrane z enim samim namenom, da bodo dobili pomoč tisti, ki so do nje upravičeni, kajti edino tako je pošteno do darovalcev.

S strani predstavnikov Karitas sv. Ožbalta je bil izpostavljen problem prostorske stiske, ki kliče po

čimprejšnji rešitvi, da bi lahko delo in poslanstvo Karitas teklo nemoteno naprej oziroma da bi se dejavnost lahko še širila. Z oblačili in hrano, ki je bila zbrana ob akcijah in ki še vedno prihaja, so dobesedno zatrpali vsi razpoložljivi prostori žup-nišča sv. Ožbalta, zato bi več kot nujno potrebovali prostor za skladiščenje. Navzoči smo bili mne-nja, da bi lahko bil prostor za vsaj začasno rešitev prostorske stiske del vojaških skladišč na Potrčevi cesti. Ta primernost se izraža iz več vidikov, pred-vsem pa zaradi bližine delilnega mesta, namembnosti prostora...

Brez dvoma je Karitas s svojo dosedanjjo dejavnostjo upravičila svojo ustanovitve. Zagnanost lju-di, ki delajo v njej, in širokosrčnost vseh, ki jim ni vseeno ob stiski soljudi, daje garancijo za prihodnost. Žal bo pomoči potrebnih vedno več in le z razumevanjem soljudi bomo stiske lahko blažili.

Maks Menoni

ANKETA TEDNIK

1. Kje prebivate?

- ptujška občina
- ormoška občina
- lenarška občina
- slovenskobistriška občina
- druge — kaj? _____

2. Katere časopise še redno berete ob Tedniku?

3. Po vašem mnenju je Tednik:

- aktualen
- premalo aktualen
- zanimiv
- premalo zanimiv
- objektiv
- dovolj informativen
- dovolj domač

4. Kaj v Tedniku najraje preberete? (Obkrožite največ 10 odgovorov.)

- aforizme
- ankete
- črno kroniko

NAŠA ANKETA

Tudi letos vas vabimo, spoštovani bralci Tednika in poslušalci Radia Ptuj, k sodelovanju. Prosimo vas, da izpolnite anketo, ki jo objavljamo na tej in naslednji strani Tednika.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste že doslej sodelovali pri izpolnjevanju anket. Verjetno ste opazili, da smo vsa vaša mnenja tudi upoštevali (če smo jih mogli) pri kreiranju vsebine časopisa in radijskega programa.

Anketo bomo objavili še enkrat, da bo lahko pri izpolnjevanju sodelovalo več članov družine.

Vaše izpolnjene ankete pričakujemo do konca novembra.

Ankete pošiljajte na naš naslov (Raičeva 6, Ptuj), lahko pa jih prinesete v našo sprejemno pisarno ali vržete v poštni nabiralnik pri vhodnih vratih.

Med izpolnjevalci ankete bomo izžrebali šest nagrad: tri enoletne naročnine Tednika in tri majice z našim napisom.

Hvala za sodelovanje

- dejavnost oblastnih organov
- dejavnost političnih strank
- delegata Lujzeka
- domačo rast
- o družbenih dejavnostih
- glasbene lestvice
- gospodarstvo
- govori se
- horoskop
- humor
- iz naših krajev
- o komunalni dejavnosti
- križanke

- male oglase
- mlade dopisnike
- nagradne igre
- o mucah in psih
- osebno kroniko
- pisma bralcev
- Pisma od blizu
- Pisma iz Ljubljane (Dragi Franček)
- po naših vaseh
- dogodki v Sloveniji (Od nedelje do nedelje)
- zanimivosti
- pravne nasvete
- predstavitev novih podjetnikov

- reklame
- reportaže
- svet v stolpcu
- šport
- TV program
- Uradni vestnik
- uvodnike
- o verski dejavnosti
- v vrtu
- zahvale
- zdravstvene nasvete
- vzgojne nasvete
- drugo — kaj? _____

5. Česa je v Tedniku preveč? (Pomagajte si s seznamom pri prejšnjem vprašanju in izberite največ pet odgovorov.)

7. Ali bi spremenili ime časopisa?

- da
- ne

Če da, kakšno ime predlagate? _____

8. Če želite sodelovati pri zbiranju, dodajte svoje ime, priimek in točen naslov:

Hvala

PREDSTAVLJAMO DANICO ŠTARKL, RAVNATELJICO DOMA UČENCEV V PTUJU

Za mladino lahko zdaj storim veliko več

Danica Štarkl, diplomirana pedagoginja, je bila do nedavnega v svetovalni službi Srednješolskega centra v Ptuj, od 15. julija 1991 pa je ravnateljica Doma učencev v Ptuj. Še vedno ostaja pri delu z mladimi, ki pa ni več tako neposredno, čeprav sama pravi, da lahko kot ravnateljica naredi zanje še veliko več. Pedagoško znanje in izkušnje ji pridejo prav tudi v Domu učencev, delo pa je vseeno zelo, zelo drugačno. Skrbeti mora ne samo da bi dom nadomestil domača ognjišča otrok, ki bivajo v njem, po čustveni strani, ampak tudi za kurjavo, za streho, kaj dati v lonec, kako povezati konec s koncem ob polovični zasedenosti doma in spremenbah, ki napovedujejo, da je tudi v tem zavodu po normativih, ki prihajajo iz republike, preveč ljudi, za življenje v domu pa...

Kaj vas je najbolj presenetilo, kaj je bilo tisto nepričakovano, ko ste prevzeli ravnateljstvo v Domu učencev?

Danica Štarkl: Najbolj nepričakovano je bilo to, da je tako malo zaposlenih pri vzgojnem delu. Glede na število učencev, ki so v domu — v mislih imam osnovnošolce — sta po normativih predvidena dva vzgojitelja na vzgojno skupino. Enako je pri srednješolcih. To me je zelo presenetilo in v začetku sem imela hude težave pri pripravi urnikov, da bi bile pokrite vse vzgojne skupine, da bi bili vsi otroci vodeni res tako, kot si želimo. Če želimo dober dom, dobro vzgojno ustanovo, kjer se bo v resnici nekaj dogajalo, da bodo starši, otroci, šola zadovoljni, je potrebno imeti dovolj vzgojnega kadra — in tega ni bilo, to me je presenetilo.

Dom ima 240 ležišč, v letošnjem šolskem letu pa živi v njem 57 srednješolcev in 47 osnovnošolcev, učencev, ki obiskujejo Osnovno šolo Ljudevita Pivka. Kje

iskati vzrok, da dom ni polno zaseden?

Danica Štarkl: Ne bi bilo prav, če bi rekla, da ni urejena štipendijska politika, saj ima učenec, ki biva v domu in ima štipendijo iz združenih sredstev, dodatek za bivanje v domu. To je zelo dobro urejeno, saj lahko učenec s to štipendijo in dodatkom plača stroške doma, v katero so všteti nočnina, zajtrk, kosilo, večerja in vzgojno delo, torej ne samo oskrba in varstvo, ampak tudi vzgojna dejavnost, pomoč pri učenju. Vzrok nezasedenosti doma, mislim, da je bolj v miselnosti sami, ki je med srednješolci, saj so rajši doma, četudi se vsak dan vozijo 40, 50 kilometrov v eno smer, ker če so v domu, niso doma...

Koliko stane bivanje v domu?

Danica Štarkl: Cena se usklajuje vsak mesec, določijo jo v republiki in je za vse domove v Sloveniji enaka. Vsak dom pa ima to ceno možnost znižati ali zvišati do 10 odstotkov. Trenutno je to 5.700 tolarjev.

Učenci, ki gredo v petek popoldne domov in se vračajo v nedeljo popoldne oziroma v ponedeljek pred poukom, plačajo oskrbino okrog 4.000 tolarjev, saj jim odštejemo stroške hrane in plačajo le režijo! Učenci, ki bivajo v domu v Ptuj, imajo tudi možnost, da v času prakse ali boleznih lahko en dan prej odjavijo obroke hrane, kar v drugih domovih v Sloveniji ni mogoče. Tudi to je eden od načinov, kako si pridobiti učence za bivanje v domu, saj se zavedam, da je denar hud problem...

Kaj s prostimi kapacitetami doma?

Danica Štarkl: Trenutno imamo v domu poleg 5 vzgojnih skupin še 17 prebžnikov iz Hrvaške — imeli smo jih precej več, pa so se mnogi že vrnili domov — in še štiri, ki so na začasnem stanovanju pri nas — dve zdravnici, fizioterapevtko in profesorico slovensščine. V začetku septembra je bil velik pritisk, da bi sprejeli v dom delavce, ki trenutno delajo

v Ptuj. Vendar se nismo odločili za to, ker sem prepričana, da mora dom postati center, kjer se bo odvijalo življenje za mladino, v katerem bodo tekli programi za vzgojo in izobraževanje. Dom ni prostor, kjer bi nekdo imel stanovanje, da pa bi s tem kaj posebej zaslužili, pa tudi ne gre, saj je nemogoče postaviti višje cene najemnine, kot so drugje, tako da od tega ni nekega zaslužka.

Koliko je lahko Dom učencev dom oziroma nadomestni dom?

Danica Štarkl: Pri nas gre za dve populaciji učencev, srednješolce in osnovnošolce, kar zahte-

va dva povsem različna programa njihovega bivanja v domu. Osnovnošolci so razdeljeni v 3 vzgojne skupine, odvisno pač, kateri razred obiskujejo, katere vrste motnja je pri otroku prisotna, ker gre za učence šole s prilagojenim programom. Skupine se same odločijo, kaj bodo delale v kakšnem tednu, skupaj z vzgojiteljico pripravijo program, v okviru katerega so tudi učne ure. Na dve vzgojni skupini je še ena dodatna vzgojiteljica, ki pomaga, kadar je vzgojiteljica v skupini zaposlena z enim ali dvema učencema; takrat tretja zaposli druge otroke s programi likovne, telesne, glasbene... vzgoje.

Za domačnost moramo skrbeti predvsem prek našega odnosa do otroka. Res, da bomo zdaj nabavili zavese, da smo kupili bolj »domačo« posteljnino, da bomo opremo v sobah popestrili z blazinami, prtički, vazami, ki jih bomo naredili pri ročnodelskem krožku, otrokom dovolimo, da si v sobah obesijo plakate, si uredijo prostor po svoje, podobno kot doma.

Z osnovno šolo Ljudevita Pivka zelo dobro sodelujemo, usklajevali smo se že pri sestavi urnikov, enkrat mesečno pa se tudi srečujemo, kar je za otroke seveda zelo dobro, saj informacije med domom in šolo nenehno tečejo. Ob večerih imamo literarno delavnico, poslušamo radio, beremo knjige, se igramo. Poskušamo omejiti gledanje televizije še posebej za nižjo stopnjo, učencem sedmih in osmih razredov pa seveda že omogočamo več gledanja televizije. Delo vzgojitelja s temi otroki je izredno naporno, saj so to otroci iz socialno problematičnih družin in zahtevajo veliko pozornosti in časa.

Imamo pa še dve vzgojni skupini srednješolcev. Kriterij za oblikovanje take skupine je spol. Srednješolci prebivajo v četrtem nadstropju, levo dekleta in desno fantje. Tudi sami so se strinjali, da so v eni skupini dekleta in v drugi fantje. Imajo obvezne učne ure, pri katerih jih ne samo nadzorujemo, ampak tudi pomagamo pri učenju posameznih predmetov. Srednješolci so po trije v spalnici, četrtošolci pa so lahko tudi sami. Veliko časa preživijo v učilnici, v katero smo postavili mizo za namizni tenis, v njej se zadržujejo tudi med prostimi urami med poukom, ko pripeljejo sošolce. V drugi učilnici imamo televizor, videorekorder, hi-fi stolp. Izposojajo si filme na kasetah in sami pripravijo filmski program. Ob torkih in četrtkih so lahko zunaj do 22. ure, ob ponedeljkih in sredo izhodov ni, vendar če želijo, lahko tudi v teh dneh gredo po opravkih, a do 22. ure morajo biti v domu.

Poskrbimo, da imamo v teh

dneh dovolj zanimivih aktivnosti v domu. Veliko srednješolcev se vključuje v športne in tudi druge krožke...

Koliko je dom vključen v življenje mesta?

Danica Štarkl: Zaenkrat še, to moram reči, malo. Prvo, kar moramo narediti, je poskrbeti, da se bo dom vključil v nekatere aktivnosti, se pojavil tam, kjer se nekaj dogaja. Za to pa je treba nekaj časa. V sodelovanju z Zvezo društev prijateljev mladine v Ptuj, Vzgojnovarstveno organizacijo, Srednješolskim centrom, Osnovno šolo Ljudevita Pivka in drugimi osnovnimi šolami, torej z vsemi, ki smo odgovorni za kakovostno delo in življenje mladih, bomo lahko marsikaj naredili. Pri nas je prostora dovolj, programe že delamo, imamo tudi komisijo, ki naj bi jih potrdila. Ob tem pa se seveda zavedamo, da glede na denar, ki ga imamo, moramo začeti s tem, kar imamo, ne moremo si privoščiti kakšnih novih investicij. Pomembna je dobra volja ljudi, ki delajo v domu, in ljudi, ki delajo v vzgojnoizobraževalnem delu. Odziv je, nekaj smo že naredili in sem glede tega velik optimist.

Želim si, da bi dom postal prostor, kamor bi otroci radi prihajali. Ob lepem vremenu jih je že zdaj veliko na našem platuju, kjer rišejo in se igrajo skupaj z našimi otroki. Odpiranje doma navzven je potrebno, vendar pa to ni odvisno samo od nas. Ljudska in študijska knjižnica je pripravila zdaj čudovit program za literarno delavnico, ki naj bi bila ob sobotah dopoldne pri nas, dogovarjamo se tudi za ritmično delavnico...

Kdo vse zagotavlja denar za delovanje doma in kako naprej v luči nove zakonodaje na tem področju?

Danica Štarkl: Dom financirajo republiško ministrstvo za vzgojo, izobraževanje in šport, republiško ministrstvo za zdravstvo, del denarja zagotavlja občina in seveda starši otrok, ki bivajo v domu. Glede na spremembe financiranja vzgojnoizobraževalnih zavodov, ki bodo uveljavljene z novim letom, je vse odvisno od tega, kakšno sistematizacijo nam bodo v republiki priznali. Glede na to bomo morali organizirati naše delo tako, da bomo preživeli. Izračun, ki sem si ga naredila za naprej, kaže, da nam bo manjkalo 40 odstotkov denarja, da bi lahko živeli tako kot doslej. Zato je nujno, da ponudimo še druge programe, kot so otroške delavnice, strokovni seminarji, mladinski turizem...

Pogovarjala se je: Nataša Vodušek

Šolski zvonec nam je zaupal...

MAJŠPERK ● Učenci z nižje stopnje imajo še kar zdrave zobe, tega pa ni mogoče trditi za učence višje stopnje, je pokazal zobozdravniški pregled. Imeli so se čudovito na jesenskem športnem dnevu, niti omeniti ni treba, da so pekli tudi kostanje, zdaj pa pridno obiskujejo tečaj angleščine in plesne vase. Starši so se na roditeljskem sestanku seznanili z novostmi v šolstvu.

PTUJ ● Na osnovni šoli Ljudevita Pivka so starši preživeli prejšnji četrtek dopoldan s svojimi otroki pri pouku v prvem kombiniranem razredu, ki ga obiskujejo otroci s cerebralno paralizo. Učenci višje stopnje so 5. novembra pripravili razstavo jedi, ki jih sami pripravljajo pri gospodinjstvem pouku, učenci oddelkov za usposabljanje pa razstavo ročnih del in risb. Učenci sedmih in osmih razredov so bili odlični gostitelji učiteljev prvih razredov osnovnih šol ptujške občine in specialnih pedagogov iz Slovenske Bistrice, Ruš, Lenarta in Ormoža.

MARKOVCI ● Tudi učenci tamkajšnje osnovne šole so se poklonili spominu umrlih. Minuli petek so uspešno nastopili v kulturnem programu prireditve v njihovi telovadnici z naslovom Večer domače pesmi in besede ob martinovem.

PTUJ ● V drugi polovici novembra bo spet prireditve Mlinček prostega časa — tokrat z vstopnino. POZOR! Vstopnina je odpadni material: škatlice, ostanki volne, blaga, barvasti revialni papir. Zato že zdaj pričnite zbirati za vstopnino.

STOPERCE ● Naslednje tri tedne bodo učenci in učitelji bolj zmrzovali kot ne, saj jim bodo popravili centralno šele zdaj, ker prej ni bilo denarja. Minuli petek so si vsi ogledali kmetijo na Fiderškem Vrhu in odkrili marsikatero starino.

OBČINA PTUJ
SEKRETARIAT ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

objavlja

RAZPIS

za oblikovanje občinskega kulturnega programa za leto 1992, ki bo financiran iz proračunskih sredstev občine Ptuj

I.
Predloge kulturnih programov lahko prijavijo ustanove s področja kulture, društva in druge pravne osebe, ki se ukvarjajo s kulturno dejavnostjo, ter samostojni kulturni delavci.

II.
Prijavljeni predlogi bodo osnova za oblikovanje kulturnega programa v občini in za zagotovitev deleža finančnih sredstev.

III.
Predlogi morajo biti strokovno utemeljeni in realno ovrednoteni po ceni novembra 1991. Temeljiti morajo na že obstoječih kriterijih in normativih.

Pri kulturnih programih, ki ne sodijo v redno dejavnost kulturnih ustanov, bodo imeli prednost pri vključitvi v kulturni program občine tisti predlogi, ki bodo imeli v finančnem načrtu predvideno finančno soudeležbo zunanega občinskega proračuna.

Predlogi, ki ne bodo dovolj utemeljeni in bodo nepopolni, ne bodo obravnavani.

IV.
Predlagatelji naj pošljejo en izvod predloga kulturnega programa s finančnim načrtom na naslov: Občina Ptuj, Sekretariat za družbene dejavnosti, Trg mladinskih delovnih brigad 1, 62250 PTUJ, do vključno 25/11-1991. Predlogi, prispeli po tem roku, ne bodo obravnavani.

Številka: 611-2/91-13
Ptuj, dne 7/11-1991

SEKRETARIAT ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

ANKETA RADIO

1. Kje prebivate?

— občina _____; KS _____

2. Vaša starost:

— do 20 let
— od 20 do 30 let
— od 30 do 50 let
— nad 50 let

3. Kaj menite o našem radijskem programu?

— dovolj pester
— dovolj informativen
— zabaven
— preveč glasbe
— preveč reklam
— preveč čestitk

— premalo glasbe
— premalo informacij

4. Vaše želje glede časa oddajanja:

— od _____ do _____

5. Katere oddaje najraje poslušate? (Obkrožite največ 7 odgovorov)

— čestitke
— glasbene želje
— horoskop
— iz vasi v vas
— kmetijska oddaja
— komentarji
— kontaktne oddaje
— kultura
— lestvica 2 krat 7
— ljudski pevci in godci
— malo ptujsko kroniko
— male oglase
— misli iz biblije
— nagradne igre
— novice
— novosti v slovenski zabavni glasbi

— obvestila
— Orfejček
— pevski zbori
— po domače
— reklame
— reportaže
— rock kotiček
— šport
— tedenski pregled
— včeraj, danes, jutri
— v vrtu
— urico domačih

6. Katere oddaje vas ne pritegnejo? (Upoštevajte seznam pri prejšnji točki.)

7. Katere goste želite, da povabimo v naše oddaje?

8. Nam želite sporočiti še kaj?

9. Če želite sodelovati pri žrebanju, napišite ime, priimek in točen naslov:

HVALA!

PISMO IZ LJUBLJANE

Dragi Franček

Bodi mi lepo pozdravljen, seveda pa veljajo moji pozdravi tudi vsem tvojim. Kako je z letošnjo letino? Pa da ne pozabim, najlepše hvala za piščance, ki so zelo dobri, in ne zameri tudi zelo poceni — med nama rečeno dobil sem jih zastoj. Vem, da trdo delaš na kmetiji, vendar pa imaš vsaj meso, krompir, zelje in podobne pridelke vedno pri roki, saj ti ni treba v trgovino, kjer tolarja očitno nimajo za trdno valuto.

Si bral v Delu, na koncu komentarja D. Slivnika, o Drnovšku, tistem, ki je bil ali je še član zveznega predsedstva? Če nisi, si le preberi. Tam namreč črno na belem piše, da se je imenovan na skrivaj pogovarjal s Peterletom, da bi morebiti zamenjal dr. Rupla na ministrskem stolčku. Na predzadnje sejo v Haag pa se je menda peljal kar z Markovičevim avionom. Da je nekoliko alergičen, kaže tudi njegova izjava na ljubljanskem radiu, kjer je dejal, da nima rad proslav. Zato je tudi razumljivo, da ga ni bilo na proslavi ob odhodu jugovojške iz Slovenije v Kopru. Ali tudi ti misliš, da ga bo zaradi vsega tega še bolela glava, kot je zapisal Slivnik?

Veš, imam občutek, da se nekateri strankarski veljaki in ljudje na oblasti obnašajo tako, kot da je vesoljna Slovenija včlanjena v stranke. Res pa je, da je komaj vsak dvajseti prebivalec naše države član ene od strank in da bi kar 45 odst. Slovencev volilo stranko, ki je še niso ustanovili, imenuje pa se: stranka strankarsko neopredeljenih. Prepričan sem, da to nima nobene zveze s sedanjo stopnjo demokratizacije in uspešnim razvojem naše družbe, ampak da je to vse še posledica razmer v bivšem gnilem in skorumpiranem režimu.

Zato nikakor ne more biti res, da naj bi veliko Slovencev v anketi odgovorilo, da je sedaj korupcija večja, kot je bila v prejšnjem režimu. Res pa tudi ne more biti, da naj bi 44 odst. anketirancev Dela odgovorilo, da Peterletova vlada ne bo zmogla hitrih ukrepov na gospodarskem področju. Tisti, ki so morebiti tako izjavili, gotovo ne berejo in poslušajo njegovih izjav, da smo na pravilni poti (vlada namreč), da so storjeni potrebni koraki in podobno.

S prejšnjim režimom je treba enkrat za vselej obračunati, predvsem pa z njimi, ki so bili z njim kakorkoli povezani, torej s celotnim slovenskim narodom. Tega se očitno dobro zavedajo v Škofji Loki, kjer so rekli: stop za rdečkarja. Na osnovni šoli Cvetka Golarja v tem mestu so razpisali delovno mesto ravnatelja. Prijavil se je samo en kandidat in — bog ne daj — sam bivši občinski partijski sekretar, ki pa je slučajno dober matematik in fizik, bil je že uspešen ravnatelj na drugi osnovni šoli, zanj je učiteljski kolektiv in tudi predstavniki staršev se — očitno po pomoti — z njim strinjajo. Občinska vlada pa je rekla ne. Prav mu je. Zakaj pa se ni vpisal, recimo, med krščanske demokrate. Prepričan sem, da bi v tem primeru dobil še kakšno funkcijo v tej stranki in še boljše delovno mesto, kot je ravnateljstvo na neki osnovni šoli. Ob spremembi na oblasti pa bi se lahko spet vpisal med levičarje.

Franček, gotovo veš, da imamo pri nas veliko varnostnih služb, da bi ljubi Slovenci ja živeli v miru. Tako službo imajo tudi v Janševem obrambnem ministrstvu, ki ima velika pooblastila, pa jih še prekoračuje — vse zaradi zaščite in varnosti naših državljanov. To seveda nima nič skupnega z nepravno državo, saj vendar živimo v pravni in demokratični ter pluralistični družbi, ki jo nezmotljivo vodi stranka Demos, opozicija pa samo nekaj malega brca.

Naj omenim še veselo novico, da so šefi na ljubljanski TV razbremenili urednike in novinarje z odločitvami v zvezi z objavami prispevkov, kar pa žal ne velja za »sorodnike« šefov. Kmalu mi spet piši. In lepo se imej seveda!

Tonček

Mala Tina prikazuje model trgovine Cofek.

ORMOŽ

Trgovina Cofek

Z modno revijo v hotelu, na kateri so nastopile manekenke mamic v svojimi malčki, vse pa je z veseljem plesom sklenila najmlajša plesna skupina osnovne šole Ormož pod vodstvom Tomaža Bolcarja, je minulo soboto pričela v Ormožu delo nova modna trgovina za mlade in najmlajše, COFEK. Lastnica je Štefka Borak iz Ormoža. V trgovini s skromno kvadrato (3,5 x 3 m) ima iz blaga narejen velik cof. Vse, kar ponuja, šivajo in pletejo doma, zato so vsi izdelki cenejši od tistih, ki jih izdelujejo konfekcijske tovarne. Kljub temu da je po osnovnem poklicu višja upravna delavka in ima za sabo že 15 let dela v upravnih službah, se je Štefka vedno rada ukvarjala z modo. V času študija je bila znana ljubljanska manekenka, v Ormožu redno pripravlja modne revije, vedno je veliko šivala doma zase in za otroke, zato se je v povsem novem poklicu dobro znašla.

»Odločila sem se, da se bom drugo polovico življenja ukvarjala z bolj prikljupnimi rečmi, kot so razni predpisi in drugo,« je sklenila Štefka najin pogovor.

Trgovina Cofek je odprta od torka do petka med 9. in 17., v soboto pa med 9. in 12. uro. Ob ponedeljkih ima zaprto, ker potrebuje en dan v tednu, da gre malo naokoli, pogleda kakšne so cene in da nakupi nova blaga.

Vida Topolovec
Foto: S. Hozyan

Lažje z računalnikom

Postaja milice Slovenska Bistrica se lahko pohvali z novim terminalom, ki delo poenostavlja.

Včasih so imeli vse podatke zapisane v knjigah, danes pa vnesejo samo šifro in že so na ekranu.

Slavica Pongračič je delavka za terminalom. O zanimanju ljudi pravi: »Ljudi najbolj zanimajo podatki o avtomobilih, vozniških dovoljenjih, prebivališču, prekrških. Nekatere podatke jim lahko nudimo, drugih pa ne, ker so zaupni.«

Računalnik je povezan z Ljubljano in dela prek centralnega računalnika za celotno Slovenijo. Vse podatke dobivajo iz registra prebivalstva občine, na žalost pa bistriška občina ne slovi po ažurnosti.

S hitrim računalniškim preverjanjem lahko miličniki hitro presodijo, s kakšno osebo imajo opravka.

NP

(Foto: S. Brbre)

SLOVENSKA BISTRICA

Ham-ham na Trgu svobode

V začetku oktobra so dobili Bistričani kiosk s hitro hrano. Odprla ga je Lidija Delakorda z Zgornje Polskave. V lepo preurejenem prostoru, kjer zdaj posluje, je bila včasih trafik, pa se je preselila v prostore stare Postaje

vala. Dopoldan gredo v prodajo bolj hamburgerji — ljudje si jih kupujejo za malico, popoldan in ko gredo otroci iz šole, pa bolj krompirček.«

Kiosk je odprt vsak dan od 9. do 19. ure, ob sobotah od 9. do

milice. Živa markiza rumenoredeče barve privablja lačne ljudi z malo časa že od daleč. Tako prostor zdaj kaže dosti lepšo podobo. O pričetkih zasebnica pravi: »Mislila sem, da Bistričani ne jedo hamburgerjev in da bom lahko prodajala le krompirček. Pa se je izkazalo, da gre obojega več, kot sem na začetku pričako-

13. ure, ob nedeljah pa je zaprt. Poleg tega, da pri Ham-Hamu dobite hamburger in krompirček, vam ponudijo tudi vse vrste brezalkoholnih pijač.

In koliko stane en hamburger? 40 tolarjev.

Nataša Pogorevc
(Foto: Samo Brbre)

V Veliki Nedelji brez večjega požara

O dejavnosti gasilcev v Veliki Nedelji smo se pogovarjali z Brankom CANJKOM, poveljnikom GD. Povedal je, da so v mesecu varstva pred požari krajanom in mladini na stežaj odprli gasilska vrata, da so si lahko ogledali gasilsko opremo.

Pred kratkim so nabavili gasilsko lestev, dolgo 8,3 metra, da lahko gasijo in rešujejo ljudi tudi v višjih zgradbah. V prete-

klem obdobju k sreči niso kakšnega večjega požara, na pomoč so priskočili le v Šardinju, kjer je v gospodarsko poslopje udarila vodna strela, a ni povzročila požara. Reševali so tudi v Ormožu, ko je zadnje neurje naredilo precejšnjo škodo — odkrivalo strehe in podiralo drevje.

Udeležili so se gasilske občinske vaje v Ormožu, sodelovali pa tudi na regijskem tekmovanju v Oplotnici.

Franjo Hovnik

Po pečene kostanje k Ivanu

Mrzlo vreme je s ploščadi pred Mercatorjevo blagovnico pregnalo trgovce. Da pa vrvež ostaja, gre zasluga Ivanu Preacu, ki to jesen Ptujčane razveseljuje s pečenimi kostanjmi. Sladki jesenski sadeži, posebej še, če jih začini še kakšna Ivekova, gredo Ptujčanom v slast.

MG

(Posnetek: KOSI)

ROKOMET

Poraz Drave v Ptuj

Člani RK Drava so v soboto v Ptuj doživeli peti zaporedni poraz v superligi. Znova se je potrdilo, da je liga izredno kakovostna in da lahko Ptujčani uspešno nastopajo samo z zelo zavzetostjo in kar najbolj borbeno igro. V soboto so v dvorani Center pred 200 gledalci gostje iz Kozine izkušeno kaznovali napake domačinov in tekmo dobili s 27:22. Prvi del je bil popolnoma enakovreden, v drugem pa se je ponovilo obdobje slabše igre Drave. Za domačine je Hrudič dosegel deset zadetkov in se utrdil na čelu najboljših strelcev superlige, ekipa pa je sedaj deseta. V soboto bo gostovala v Ribnici in se pomerila z Inlesom Rikom, ki ima enako število točk — štiri.

Vodstvo kluba pa ni sedelo križem rok in je sprejelo nekatere ukrepe, ki naj bi pripomogli k izboljšanju stanja in boljšim igram, kot je bila sobotna. Tako so v delo prvega moštva pritegnili Josipa Frančija, znanega in izkušnega strokovnjaka iz Čakovca, ki bo pomagal trenerju in igralcu Ivanu Hrudiču.

V slovenski rokometni ligi so člani Velike Nedelje nekoliko presenetljivo igrali 24:24 v Črnomlju, Ormož je v Veliki Nedelji z 18:22 izgubil s Šeširjem, članice Drave pa so v zadnjem kolu jesenskega dela v vzhodni skupini brez težav zmagale v Mariboru proti drugi ekipi Branika. V prihodnjem kolu se bo Velika Nedelja v svoji dvorani pomerila s Krškim, Ormož pa bo gostoval v Kamniku.

I. k.

ODPRTO MEDNARODNO PRVENSTVO NEMČIJE V JUDU

Zmaga Filipa Leščaka, Petek tretji

Minulo nedeljo je v Karlsruheju v Nemčiji potekalo mednarodno prvenstvo za posameznike. Prvenstva se je prvič pod zastavo Slovenije udeležila slovenska reprezentanca. Sodelovalo je 169 predstavnikov iz Nemčije, Avstrije, Nizozemske, Francije ter Slovenije. Slovenska ekipa se je predstavila s 14 tekmovalci v vseh kategorijah. Najbolje se je odrezal Filip Leščak (Drava), ki je v kategoriji do 86 kg osvojil prvo mesto. V prvem nastopu je premagal domačega predstavnika Schmidta z 10:0 že v sedmi sekundi borbe, v drugem kolu Nizozemca Pluggeja prav tako 10:0, v polfinalu Nemca Pirpamerja 10:0 in nato v finalu še Francoskega predstavnika Lairdaza 10:0.

Super rezultat je dosegel tudi drugi predstavnik iz Ptuj v slovenski reprezentanci Damjan Petek (Gorišnica), ki je v kategoriji do 78 kg osvojil tretje mesto in bronasto medaljo. Damjan je dosegel štiri zmage in doživel en poraz.

Andrej Murko, drugi član Drave v slovenski ekipi, je v supertežki kategoriji osvojil izvrstno peto mesto. Po seriji treh zmag je doživel dva tesna poraza.

Filip Leščak je bil tudi v konkurenci za proglasitev najboljšega posameznika na prvenstvu. Vendar je nagrada (barvni televizor) tesno, a zaslužno pripadla zmagovalcu v kategoriji do 95 kg Nemcu Lobensteinu, letošnjemu evropskemu prvaku.

Slovensko reprezentanco so na prvenstvu vodili Janez Vidmajer, Franc Očko in Vlado Čuš.

Zmagovalci odprtega prvenstva Nemčije: 60 kg — Welz, Nemčija; 65 kg — Genly, Francija; 71 — Kreutz, Nemčija; 78 kg — Matusche, Nemčija; 86 kg — Leščak, Slovenija; 95 kg — Lobenstein, Nemčija; 95 kg — Müller, Nemčija.

Jože Fajš

Seminar Ljuba Javorška

V soboto, 26. oktobra, je v dvorani TABOR v Mariboru potekal seminar pod vodstvom Ljuba Javorška, pionirja slovenskega karateja, ki je pred kratkim v Parizu položil 5. DAN, najvišji naziv, ki se podeljuje na tehnični nivo karate znanja. Javoršek je poлагal pri Taiju Kazeju (9. DAN), enem vodilnih inštruktorjev JKA (Japonske karate asociacije) in direktorju WKSA (Svetovne karate shotokan akademije).

Seminarja, ki je potekal v izrednem delovnem vzdušju, se je udeležilo tudi 16 članov SKK Jože Lacko Ptuj. Javorškov program je temeljil na bazalnih tehnikah, kimeju (mišični kontrakciji) in večji moči udarcev, kar je značilno za tradicionalno obliko

KARATE

karateja. V zadnjem času se vedno več tekmovalcev športnega karateja vrača k izvoru s spoznanjem, da ipponi in wazariji (točke v borbah) niso edina razsežnost karateja. Tako sta npr. tudi

vno njuno razhajanje v stališčih o prihodnosti karateja onemogoča vstop te večšine med olimpijske discipline.

Ptujčani bomo še nadalje ostali v Karate zvezi Slovenije (WUKO), vendar se ne bomo odrekli tradicionalnim pristopom, ki jih med drugim zagovarja tudi Ljuba Javoršek, generalni predstav-

Prvo srečanje dveh velikih mojstrov, Javorška in Kazeja, na SP v Bremenu leta 1980.

večkratna evropska prvaka Marcini in Rastellijeva prestopila iz WUKO federacije (športni karate) v ITKF (tradicionalni karate). Vzajemni vpliv in tesnejše sodelovanje med federacijama je brez dvoma izrednega pomena, saj ra-

nik WKSA v Sloveniji. Večletno sodelovanje in prijateljstvo s tem izjemnim mojstrom karateja bomo še okrepili ter se udeležili dveh novih seminarjev, ki ju pripravlja do konca leta.

Silvo Vogrinec

NAMIZNI TENIS

Uspešni člani, neuspešne članice

Igralke NTK Petovia so v superligi doživele četrti poraz, vendar bo v povratnih srečanjih zagotovo boljše, saj so porazi na gostovanjih zelo tesni. Tako je bilo tudi tokrat v Hrastniku, kjer jih je domači Kemičar premagal s 5:4. Dve zmagi je dosegla Marinkovičeva, po eno pa Mlakarjeva in Čerčeto.

Članom pa gre v slovenski ligi zelo dobro, v predzadnjem kolu jesenskega dela so najprej s 7:2 zmagali v derbiju v Krškem, nato pa z enakim izidom še v Hrastniku. Trenutno so drugi, z enakim številom točk kot vodilni Melamin.

I. k.

ODBOJKA

Ozon—Mladost 3:0 (3, 3, 3)

Športna dvorana Center, gledalcev 50, sodnika Kmetec (Maribor), Masten (Ptuj).

Ozon: Jamšek, Gojkošek, Knez, Razboršek, Rajh, Murko, Golob, Marta Emeršič, Godec, Marjeta Emeršič, Jug; prvi trener Edi Dolinšek, drugi trener Vito Radičević.

Visoka zmaga igralk Ozona ni presenetljiva, kajti domače igralk so bile pred maloštevilnimi gledalci boljše od gostujoče ekipe Murske Sobotice, ki je trenutno na petem mestu. Ekipa Mladosti ni upravičila tako visoke uvrstitve, kajti slabo so sprejemale začetni udarec, bile so slabe ob mreži in so jih domače igralk premagale na vseh področjih.

Značilnost srečanja je, da je trener Ozona Edi Dolinšek na igrišče poslal vseh dvanajst igralk, in razveseljivo je, da so mlade igralk od minulega prvenstva zelo napredovale.

V naslednjem kolu bodo igralk Ozona gostovale v Ljutomeru, kjer se bodo srečale z enajstouvrščeno ekipo Cvena.

I. Z.

Športna aktivnost v društvu invalidov

Invalidi so odstreljali I. kolo v IV. dopisni strelski ligi za sezono 1991/92. Nastreljali so 1077 krogov od 1200 možnih. V primerjavi z letom 1990/91 so rezultat izboljšali za 2 kroga.

V letošnji sezoni nastopa 18 ekip in nekaj posameznikov iz 15 društev Slovenije. Čaka jih še 7 kol, nato polfinale in finale. Vse aktivnosti bodo trajale do aprila 1992. Ker so letos v finalu dosegli II. mesto, pričakujejo tudi v novi sezoni dobro uvrstitev.

Osemčlanska ekipa se bo iz kola v kolo menjavala. Nastopala bo v teje postavi: Srečko Majcenovič, Ludvik Pšajd, Franček Ljubec, Marjan Gavez, Tonček Cestnik, Jože Pintarič, Konrad Kramberger in Franc Cetl. Zeleli so tudi nastopanje žensk, ampak ni odziva.

Franc Cetl

NOGOMET

Stojnci in Videm — jesenska prvaka

V območni nogometni ligi je Impol v Slovenski Bistrici z 2:1 premagal goste iz Slovenj Gradca, Središče pa je z 0:2 izgubilo na Prevaljah.

V derbiju enajstega kola prve medobčinske lige je Gerečja vas z 2:1 premagala Stojnce, ki so jesenski prvaki, saj je Aluminij igral 3:3 v Gorišnici. Drugi izidi: Pragersko—Drava 2:2, Skorba—Hajdina 0:1, Slovenja vas—Dornava 1:0 in Preskrba Boč—Bukovci 3:0.

Jesenski prvak v drugi ligi je Videm, ki je v derbiju na svojem igrišču z 2:1 premagal Leskovec. Drugi izidi: Rogoznica—Spodnja Polskava 6:2, Zgornja Polskava—Hajdoše 3:1, Grajena—Tržec 6:2, Markovci—Mladinec 5:2, tekme Podvinci—Apače pa ni bilo, ker gostje niso prispeli.

V soboto se bo ob 8.30 v športni dvorani Center začel zimski del občinske lige v malem nogometu. Tekme oziroma kola bodo igrali ob sobotah dopoldan. Pari prvega kola: Video Panda—Juršinci, Svinčniki—Vitomarci, Tarok II—Markovci, Poetovio—Beneton, Kov. Zamuda—Mithra in Gorišnica—Tarok I.

I. razred

1. STOJNCI	11 9 1 1	28:8	19
2. ALUMINIJ	11 8 2 1	39:13	18
3. GEREČJA VAS	11 7 3 1	23:10	17
4. DRAVA	-1 11 7 2 2	35:12	15
5. SLOVENJA VAS	11 5 2 4	14:16	12
6. PRAGERSKO	11 3 5 3	17:15	11
7. SKORBA	11 2 3 6	16:19	7
8. GORIŠNICA	11 2 3 6	11:28	7
9. HAJDINA	11 2 2 7	18:33	6
10. BUKOVCI	11 3 0 8	12:27	6
11. PRESKRBA	-2 11 3 2 6	12:30	6
12. DORNAVA	11 1 3 7	13:27	5

II. razred

1. VIDEM	11 7 3	35:20	17
2. ROGOZNICA	11 7 2	33:17	16
3. PODVINC	-1 11 7 2 2	31:19	15

4. LESKOVEC	11 5 4 2	24:18	14
5. MARKOVCI	11 5 2 4	28:17	12
6. HAJDOŠE	11 4 4 3	24:18	12
7. TRŽEC	11 4 3 4	24:31	11
8. Z. POLSKAVA	-1 11 4 2 5	16:21	9
9. GRAJENA	11 3 2 6	24:29	8
10. SP. POLSKAVA	11 1 5 5	20:33	7
11. APAČE	-1 11 2 2 7	15:29	5
12. MLADINEC	11 1 1 9	14:36	3

Mladina

1. SREDIŠČE	9 8 1 0	29:10	17
2. PRAGERSKO	9 6 2 1	26:7	14
3. GEREČJA VAS	9 5 3 1	27:15	13
4. DORNAVA	9 4 1 4	17:20	9
5. GORIŠNICA	-1 9 4 1 4	23:21	8
6. SKORBA	9 3 2 4	16:18	8
7. SLOVENJA VAS	9 3 1 5	18:21	7
8. HAJDINA	9 2 3 4	14:21	7

9. BUKOVCI	9 0 3 6	14:28	3
10. STOJNCI	-1 9 1 1 7	10:33	2

Kadeti

1. DRAVA	8 7 1 0	44:6	15
2. ALUMINIJ	8 6 1 1	48:9	13
3. IMPOL	8 3 0 5	20:26	6
4. SREDIŠČE	8 3 0 5	19:38	6
5. SP. POLSKAVA	8 0 0 8	5:57	0

Pionirji vzhod

1. GORIŠNICA	4 2 1 1	14:10	5
2. DORNAVA	4 2 1 1	8:4	5
3. SREDIŠČE	4 2 1 1	8:6	5
4. BUKOVCI	4 1 2 1	9:11	4
5. STOJNCI	4 0 1 3	5:13	1

Pionirji center

1. DRAVA	5 4 1 0	31:4	9
2. HAJDINA	5 4 0 1	14:7	8
3. GEREČJA VAS	5 3 1 1	32:3	7
4. SKORBA	5 2 0 3	23:15	4
5. SLOVENJA VAS	5 1 0 4	11:41	2
6. HAJDOŠE	5 0 0 5	5:46	0

Pionirji zahod

1. ALUMINIJ	4 3 0 1	14:7	6
2. IMPOL	4 2 1 1	9:6	5
3. SP. POLSKAVA	4 2 1 1	9:6	5
4. PRAGERSKO	4 2 0 2	10:9	4
5. PRESKRBA BOČ	4 0 0 4	5:19	0

Če so bili že v Kanadi, ZDA, Švici, Italiji, Avstriji in še kje, zakaj ne bi bili ptujski kurenti s Tonetom Vogrinecem tudi v domačem Mariboru.

(foto: M. Ozmeč)

Tone Vogrinec je ostal mož beseda

Na letošnjem svetovnem smučarskem prvenstvu v Saalbachu je Tone Vogrinec, direktor slovenskih alpskih smučarskih reprezentanc, spet staval, in sicer da bo prehodil pot od Ljubljane do Maribora, če bo Nataša Bokal osvojila kolajno. Ker je Nataša prismočala kolajno, je bilo treba držati besedo. In konec minulega tedna se je Tone Vogrinec zares odpravil na pot. Tri dni sta pešačila z novinarjem 7 D Bojanom Tomazičem in v soboto, 9. novembra, popoldne sta ob spremstvu večnih spremljevalcev — ptujskih kurentov — prispela na cilj, v Maribor. O sami poti, žuljih in letošnjih obetih slovenske smučarje pa več v prihodnjem Tedniku.

—OM

ŠAH

Ptujčani na polfinalu državnega prvenstva

Danes je na Pohorje odpotovala ekipa Šahovskega društva Ptuj, ki bo do nedelje nastopila na polfinalu I. državnega ekipnega prvenstva Republike Slovenije. Ptujčani se bodo borili za eno prvih dveh mest, ki vodita na finale čez 14 dni. Kapetan ekipe Janko Bohak je pred odhodom povedal: »Ekipa je dokaj izenačena in upam, da bomo dosegli zastavljeni cilj. Naše najmočnejše orožje so vsekakor članice, saj je Anita Ličina v zadnjem času dosegla nekaj odličnih rezultatov, kar jo uvršča v sam vrh slovenskega šaha. V vrhu je tudi Narcisa Mihevc, udeleženka olimpiade leta 1990. Tudi člani so solidni, vendar so posamezniki v zadnjem času manj nastopali na močnejših tekmovanjih. Izjema sta Jerič in Podvršnik, ki sta odlično igrala na I. državnem prvenstvu za člane. Morda so nekoliko šibkejši del ekipe mladinci, pa tudi ti so si v zadnjem času nabrali precej izkušenj, posebej še pionir Matjaž Plajnshek.

Ekipo je vedno odlikovala homogenost, kar je za končni uspeh še kako pomembno, in prepričan sem, da bo novo obdobje v zgodovini slovenskega šaha za naše društvo vsaj tako uspešno, kot je bilo preteklih 55 let, kolikor društvo obstaja.«

Silva Razlag

Janko Bohak zmagal in prevzel skupno vodstvo

Petkovo martinovanje ni preprečilo ljubiteljem hitropoteznega šaha, da ne bi odigrali že desetega turnirja za leto 1991. Med 12 udeleženci je bil ponovno najhitrejši Janko Bohak, ki je ob 9 zmagah, enem remiju in enem porazu zbral 9,5 točk, 2. Milan Šeruga 8, 3. Boris Žlender 7, 4.—5. Igor Iljaž in Jože Čič 6,5, 6.—8. pa Robert Roškar, Ferdo Supančič in Oliver Težak 6 točk itd. V skupnem seštevku je prvič povedel Janko Bohak, ki je iz osmih turnirjev zbral 124 točk, 2. Jože Čič 112 (8) 3. Igor Iljaž 91 (9), najboljši mladinec Robert Roškar pa je s 47 točkami s sedmih turnirjev na 9. mestu.

Tudi na naslednjem, predzadnjem turnirju, ki bo 6. decembra ob 18. uri (zadnji bo 2. januarja 1992 ob 9. uri) se ne bo nič odločenega o letošnjem prvaku, zato bodo borbe še toliko bolj zanimive.

Silva Razlag

Ormoški vinski kozarec

Na Martinovo soboto so v ormoški blagovnici TIMA predstavili ORMOŠKI VINSKI KOZAREC. Pisali smo že o podgoriskem natečaju za slovenski vinski kozarec, na katerega je prispelo veliko predlogov. Komisije enologov, gostincev in trgovcev so izmed vseh izbrale tri. Avtor tretjenagrajenega je Božidar Grabovac, študent iz Ormoža. Ta ko-

zarec ima vgraviran ormoški grb, zato so se odločili, da ga bodo imenovali ORMOŠKI VINSKI KOZAREC. Serijsko ga izdelujejo v Rogoški Slatini, velja pa 120 tolarjev. Širši javnosti je njegovo uporabnost predstavila enologinja iz ormoške vinske kleti Lidija Ruška.

Vida Topolovec Foto: Š. Hozyan

Promocija v Timi.

V čistilnici Frangež mislijo na občane

Marjan Frangež je obrtnik že sedemnajst let. Toliko let uspešno dela tudi njegova prva čistilnica. To je letos moderniziral z ekološko čistim načinom čiščenja ter znatno razširil dejavnost pralnice za zasebni in družbeni sektor. Pralnica v Aškerčevi 4 je namenjena tudi posameznikom, ki si zaradi takšnih in drugačnih vzrokov ne morejo perila oprati doma. Na voljo jim je tudi parna likalnica.

Da bi svojo dejavnost čim bolj

ustanovil podjetje »Frangi«, ki bo v kratkem Ptujčane razveselilo z nekaterimi novostmi. Na Vrazovem trgu, kjer bo sedež podjetja, bodo odprli trgovino s čevlji, kakršne v Ptujju še ni bilo. V Cankarjevi pa urejajo prodajalno z vrhunsko ponudbo tekstilnih izdelkov Stefanel, italijanskim spodnjim perilom in z nekaterimi drugimi kakovostnimi izdelki, ki so za zdaj še skrivnost.

Obrtnik in podjetnik Marjan Frangež je podobno kot drugi

(Posnetek: OM)

približal občanom, je odprl čistilnico v Kidričevem. Lokal je dobil v najem od občine. Po dobrem mesecu poslovanja sicer ugotavlja, da ekonomskega učinka ni, da pa bodo vztrajali zaradi občanov, ki si želijo, da bi jim bile različne storitve čim bolj pri roki.

Obrtnik Frangež je s partnerji

zasebniki zamenj iskali investicijski denar pri slovenskih bankah. Vse, kar je letos naredil in še bo, je delal s svojim denarjem in tuji partnerji. Z razširitvijo dodevanje dejavnosti in z odprtjem novih je zaposlil nekaj mladih ljudi, ki so zamenj iskali zaposlitev.

MG

Ste že bili v Kmečkem hramu?

Kmečki hram pod upravo Kmetijske zadruge Ptuj je že pred dobrim tednom odprl vrata, in ko vas pot zanese v Ptuj, se lahko tudi vi prepričate o novi pridobitvi ptujске zadruge. Po dolgem prizadevanju ji je namreč uspelo dobiti v najem pritrilne prostore (nekdanjega Kluba mladih) in v njih so uredili prostore za delo hranilno-kreditne službe, ki je ob enem tudi podaljšana roka Slovenske zadrzne kmetijske banke. Ko boste opravili svoje finančne posle, lahko stopite še v sosednjo prodajalno s priložnim bifejem. Oboje je namenjeno trženju pridelkov in izdelkov zadrznikov, v te lokale bodo torej stopili tudi tisti, ki si želijo privoščiti katero od kmečkih dobrot.

Kmetijska zadruga Ptuj se je za investicijo odločila kljub krizi, v ureditev prostorov vložila polovico ustvarjenega dobička in si poleg tega pomagala s krediti. Investiranje je pogoj za ustvarjanje boljših časov, zadrznikom pa se je ob tem še izpolnila dolgoletna želja.

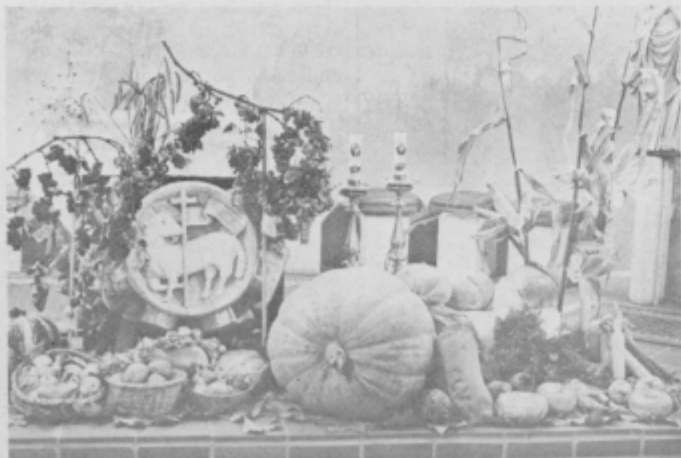
JB

Ob odprtju Kmečkega hrama.

Ob zahvalni nedelji

»Kakor boš spomladi sejal, tako boš jesenibral«, pravi ljudski pregovor. In res, jesen je čas za spravilo poljedelskih pridelkov in pobiranja plodov, je čas, ko kmet naredi obračun svojega dela čez leto. Prve jesenske plodove začno pri nas pobirati že v drugi polovici septembra (bratev ranine) in končajo s spravilom poljščin nekako do praznika vseh svetih. Do takrat so pridelki v glavnem pospravljeni: kašče polne in v kleti polni sodi veselo »brbotajočega« mošta, ki čaka na Martina. Najtežja dela so za tisto leto pri kraju in ob obilni letini se bo treba zhaliti za darežljivost narave. V pravadnih časih se je človek najbrž zahvaljeval svojim poganskim bogovom, kasneje, v dobi krščanstva, pa je Cerkev uvedla zahvalno nedeljo, ki jo pri nas obhajamo vsako prvo nedeljo v novembru. Tedaj verniki prineso v cerkev in položijo pred oltar najrazličnejše primerke poljskih pridelkov in gozdnih sadežev, da se z njimi zahvalijo za dobro letino. In ta

ko je bilo tudi letos po vseh cerkvah širom naše občine. Tudi mestne niso bile izjema. Med darovi, ki so jih verniki tega dne prinesli v prezbiterij Minoritske cerkve v Ptujju, smo poleg raznega sadja, vinske trte, krompirja, korenja, zeljnatih glav, korenja itd., lahko občudovali še izjemno

V EISENSTADTU ZASEDAL SENAT GRADIŠČANSKO-PANONSKIH VITEZOV

Ptuj ima dva vinska viteza

Septembra je bil v Ptujju ustanovljen konzulat gradiščansko-panonskih vinskih vitezov, ljudi, ki negujejo vinsko kulturo, povezujejo vinske bratovščine panonskih dežel, ki se trudijo za znanstvenoraziskovalno delo o vinu in prek tega za prijateljstvo, saj vino povezuje ljudi. Natanko mesec dni po ustanovitvi konzulata v Ptujju, ki ima sedež v minoritskem samostanu, 26. oktobra, je senat gradiščansko-panonskih vinskih vitezov imenoval tudi nosilce posameznih funkcij v konzulatu. Senat zaseda vsako leto na avstrijski državni praznik v graščini Eszterhazyjev v Železnem (Eisenstadt). Tako je bilo tudi letos, ko so ob posebnem obredu vinskega viteškega reda ustoličili prve slovenske vinske viteze.

To so postali dipl. iur. Fedor

Pirkmajer iz Celja, univerzitetni profesor dr. Jože Colnarič iz Maribora, ing. Jani Gönc in monsi-

nijor pater Mirko Pihler, oba iz Ptujja.

Ptuj, ki se ponaša s 750-letno

kletarsko tradicijo, je tako okronal svojo nekaj stoletij dolgo predanost trti in vinu še s prvim konzulatom v mladi slovenski državi in zdaj še s prvima vitezoma gradiščansko-panonskega vinskega viteškega reda. Jani Gönc in pater Mirko Pihler, zdaj zaprisežena vinska viteza, dajeta ptujski vinski tradiciji še nekaj več. Viteški red, katerega konzulat dela zdaj tudi v Ptujju, pa slovenskim vinarjem odpira pot v Evropo in v svet. Treba je poudariti, da lahko postanejo člani viteškega reda samo moški, ki se ne ukvarjajo s politiko. Viteški red, katerega korenine segajo v 12. stoletje, časti vino, zakaj v vinu ležijo veselje, prijateljstvo in resnica.

NaV

Razvitje prapora Društva vinogradnikov Jeruzalem

Z obilo petja, glasbe in plesa (nastopili so Ljutomerski oktet, trobilni kvintet iz Ormoža, družinska godba na pihala Stefanec iz Ljutomera in folklorna skupina iz Podgorcev) se je minulo nedeljo v gostišču na Jeruzalemu pričela svečanost ob razvitju prapora Društva vinogradnikov Jeruzalem. Pokrovitelj prireditve je bila ormoška enota Stanovanjsko-komunalne banke iz Ljubljane, boter pa vinogradnik Stanko Curin s Koga. Prireditve je bila na stičišču ormoške in Ljutomerske občine ob prisotnosti obeh županov, dr. Jožeta Bešvirja iz Ormoža in prof. Mirka Preloga iz Ljutomera, in seveda mnogih članov društva.

»V današnji svečanosti je več simbolike kot vsega drugega. Prapor razvijamo v letu 1991 — letu slovenske samostojnosti,« je med drugim povedal Janko Kumer, predsednik DVJ, ki danes šteje že 431 članov.

Društvo vinogradnikov, ustanovni zbor je bil 14. aprila 1985, si je v svoja pravila zapisalo, da morajo imeti prapor, ki pomeni enega njihovih društvenih simbolov.

Društvo je v minulih šestih letih naredilo veliko, na področju izobraževanja vinogradnikov in kletarjev s številnimi predavanji in tečajih za kletarje, ki ga je letoš-

S svečanega razvitja prapora.

njo pomlad uspešno končalo več kot 80 članov društva. Veliko manj je društvo naredilo na področju cen grozdja in vina, ki ne pokrivajo vsega, kar mora vinogradnik vložiti v svoj pridelek.

Utemeljenost želje, da bi društvo imelo svoj prapor, dokazuje tudi 55 žeblicev na drogu prapora in 17 trakov.

Prapor, ki predstavlja Jeruzalem, vinsko trto in grozdje, je izdelala Beta Letnik iz Malečnika pri Mariboru, drog pa Ferdinand Pfajfer iz Maribora. Osnovni barvi sta zelena in zlato rumena: zelena predstavlja vinograde v najbujnejši vegetaciji, zlatorumena pa je jesenska barva gorice, ki z dobro letino razveseljujejo vinogradnika.

Vida Topolovec
Foto: Š. Hozyan

Uspele prireditve ob martinovem

ORMOŽ

Lepo vreme, s koruznico okrašene stojnice, prijetne dišave po pečenih kostanjih, mošt in druge dobrote so pripomogle k domačemu in prijetnemu vzdušju sobotnega martinovanja v Ormožu. Ljudi je bilo nekaj manj kot navadno, kljub vsemu pa je bilo veselo. Prodajali so celo krofe in ljudje so jih hitro pokupili, s tem pa še bolj poudarili ljudsko izročilo, da je martinovo resnično jesenski pust, zahvala za dobro letino in priprava na dolgo, temno in mrzlo zimo.

Prišlo je tudi nekaj kramarjev, zanimivo pa je bilo videti, da je

podjetje kmetijstvo Jeruzalem Ormož na Kerenčičevem trgu ponujalo celo avtomobile, ki jih imajo sicer na prodaj v njihovi poslovalnici na Hardeku. Aktivni kmečki žensk je pripravil pravo pašo za oči. Letos so imele na voljo restavracijo v starem delu hotela, kjer so prikazale več kot sto vrst peciva, kruhov in drugega. Obiskovalcem so šli v slast tudi obloženi kruhi z domačim mesom.

V kulturnem delu prireditve so sodelovali Pihalni orkester Ormož, mešani pevski zbor DPD Svobode, mlada harmonikarja Igor in Aleš, ki sta igrala na frajtonarici, največjo pozornost pa je ponovno pritegnila modna revija, ki jo je pripravila blagovnica Tima iz Ormoža, predstavila pa manekenska skupina Štefke Borak. Na prireditvi so predstavili ormoški vinski kozarec, prireditve pa so sklenili s krstom mošta, ki so ga izvedli Feliks Stropnik, Ivan Kukec in Gustek Zemljič.

Prireditve ob vinskem prazniku so konec tedna potekale v vseh gostiščih občine Ormož, po-

Kljub temu, da je bilo manj obiskovalcev, je bilo na javnem martinovanju v soboto veselo.

novno je bil po dolgem času zaseden ormoški hotel. Prireditve so v Ormožu sklenili na martinovo, v ponedeljek, ko je tudi sicer zelo živahno zaradi številnih obiskovalcev martinovega sejma, enega izmed treh ormoških letnih sejmov. Letošnjemu so nekoliko spremenili lokacijo, vse je potekalo na Kerenčičevem trgu. Ni manjkalo kramar-

jev iz sosednje Hrvaške. Kaže, da jih tudi nova meja in carina ne odvrne od tega, da ne bi prišli v Ormož. Na sejmskem prostoru je dišalo po klobasah, kostanju, moštu, vmes pa je nesojejni predsednik Slovenije Ivan Kramberger prodajal svoje knjige.

Vida Topolovec
Foto: Š. Hozyan

Pri Slovencih v Stuttgartu

Ponovnemu vabilu slovenskega društva Triglav iz Stuttgarta se je Ansambel SVIT iz Ptujja z veseljem odzval. Martinovali so v čudovitem vzdušju prepolne dvorane. »Še se bomo videli!« so si dejali ob slovesu.

Ansambel SVIT je nastopil v naslednji zasedbi — od leve: Janko Kocmut, Ivo Glažar, Stefan Lenart, Franc Korpar, Anton Murko in Vladimir Kajzovar.

V. K.

Foto: I.C.

OB DESETLETNICI SMRTI EDVARDA KOČBEKA

Usoda stare mežnarije

4. novembra je minilo deset let od smrti Edvarda Kočbeka, slovenskega pesnika, pisatelja, prevajalca, avtorja znanih pesniških zbirk Zemlja, Groza, Poročilo, novele Strah in pogum in spominske proze, kot je Tovarišija, Listina, Dnevniki.

Kot predstavnik krščanskih socialistov je bil od jeseni 1941 član izvršilnega odbora Osvobodilne fronte slovenskega naroda, od drugega zasedanja Avnoja pa vse do 1952, ko se je razšel s politiko KPS, je opravljal pomembne državne funkcije v federaciji in republikah, odtelej pa je živel kot svobodni književnik.

Domačinstvo je bilo Kočbekov močan usmerjevalec za kasnejšo javno zavzemanje za suvereno Slovenijo, za domovinsko. Dom je samo en, iz njega je Kočbek črpal moč in pogum. Ta dom je bil stara mežnarija v Vidmu ob Ščavnici.

O usodi te več kot 300 let stare domačije sem se pogovarjala z Miroslavom Slano-Mirosom, ki ga je uničenje stare mežnarije posebej prizadelo.

»To je bilo zelo kruto, boleče, zelo grozno, če parafraziram njegovo zbirko Groza. Z besedo se tega dejanja ne da opisati. Da bi po osvoboditvi, po vsem, ko so že padle žrtve v Teharjah, v Rogu in še kje drugje, prišli domačini in začeli podirati hišo, ki ima zgodovinsko, kulturno in etnološko vrednost kot ljudsko stavbarstvo — tega človek zlepa ni videl. Človek bi lažje razumel, če bi to bilo takoj po vojni, vendar 1948. leta pri nas le ni bilo več tako. Povedal bom kar naravnost: šlo je za prestiž, in to ideološki. In v Vidmu ob Ščavnici se je vedno šlo za nek prestiž. Kočbeka, močno osebnost, so hoteli po svoje izločiti po načelu: če nisi z nami, si proti nam. Kaj pa je po njihovi primitivni logiki lepšega in boljšega kot podreti hišo, ne zavedajoč se, da je bistvo te hiše duh, da je bilo tisto že napisano, da je bilo več ljudmi. To so njegove pesniške zbirke, to so njegovi

Dnevniki, njegove Listine. Tega si seveda omejeni ljudje v službi tedanjih oblasti niso bili svestni. Gledali so samo za svoje trebuh. Ne morem razumeti niti pobudnikov, ki so prihajali iz Kref-tovih vrst, ali nekega mlinarja Mauka in vseh drugih, ki so pristavili svoje piskrčke, niti tistih tako imenovanih malih udbovkov, kot jih imenuje Ervin Fritz, ki so se udinjali povsod, ne vem kakšnemu sistemu. Kaj so pričakovali, ko so zakuhalo vse to na majhen namig iz Ljubljane? Če bi se domačini ali pa domači župnik postavili po robu — za take reči so tedaj pošiljali ljudi na Goli otok in je bilo tedaj najbolj umno, da si molčal,« je povedal Miroslav Slana.

Kočbekova domačija je bila prisrčna stavba, po svoji strukturi značilna za slovensko ljudsko stavbarstvo osrednjih Slovenskih gor, imenitno vraščena v idilični Videm, v farovž, cerkev in gostilno ob njej. Vsestransko je harmonirala s tipiko te pokrajine, kot dobro vino, kjer so vse sestavine v ravno pravem sozvočju. Človeka ob misli nanjo zaboli srce, je sogovornik nadaljeval. Zakaj, čemu? Ali so res mislili, da bodo s tem, ko so podrli nekaj zidov, uničili misel enega redkih slovenskih dramatikov, pesnikov in filozofov in po svoji izpovedni moči edinstvenega človeka?

Na kraju, kjer je do 1948. leta stala stara domačija, rojstna hiša Edvarda Kočbeka, je danes praznina. Stoji pa neznansko grd zabojnik, kjer sladoledar od kdo ve kod prodaja sladoled. V svojem rojstnem kraju pa ta veliki mož še vedno nima spominskega obeležja.

Na vprašanje, kako gleda na izdajo štirih Kočbekovih knjig, ki so jih v letošnjem letu že izdale različne založbe, prej pa leta ni bilo nič, je Miroslav Slana odgovoril, da je to manipuliranje z neko osebnostjo.

Pred kratkim se je pogovarjal s

Kočbekovo sestro Tiliko, ki živi v Radgoni, in izvedel, da imajo baje Krefti spravljen nekaj Kočbekov kip. Menil je, da se ta trenutek delajo packarije v zvezi s Kočbekom. Bilo je rečeno, da hočejo nekje v Vidmu odkriti tudi spominsko ploščo, vendar je še vse zavito v meglo in skrivnost. Menda hočejo nekateri imeti svečane govore in na račun Kočbeka priti na svetlo iz anonimnosti.

»Kočbek je slovenski in naš po duhu in mislih, zato smo dolžni poskrbeti, da se mu sedaj, ko so se besni in gnevi iz ideološkega vidika polegali (pa se menda še niso povsem), primerno oddolžimo in letos ob desetletnici njegove smrti odkrijemo spominsko ploščo. Vendar ne verjamem, da se bo to zgodilo do novega leta. Svoje bi moralo reči pisateljsko društvo, pa ministrstvo za kulturo,« je še povedal Slana.

Kočbekova sestra Tilika je menila, da bi se bratovemu spominu v Vidmu in v državi Sloveniji najlepše oddolžili, če bi staro mežnarijo ponovno postavili takšno, kot je bila. Domačini bi celo prispevali les, nekaj bi primaknili župnišče. Na domačiji bi mogoče vzdali spominsko ploščo, uredili del hiše v spominsko sobo, v drugem delu pa bi imeli kaj funkcionalnega — mogoče bi imel pevski zbor svoje vaje ali kaj podobnega. S tem bi tudi Vidmu ob Ščavnici vrnil nekaj njegove starostnosti. Pa še razmeroma poceni bi bilo.

Vida Topolovec

Šolski okoliši — prijazni učencem in staršem

Ni še tako daleč vroč začetek šolskega leta, ko je okrog dvajset staršev javno in glasno protestiralo zavoljo šolskih okolišev treh ptujskih osnovnih šol. Veliko je bilo namreč staršev, ki so skupaj z otrokom le nekaj dni pred začetkom šolskega leta izvedeli, kam pojde otrok naslednjih osem let v obvezno osnovno šolo. Nekaj dni pred začetkom šolskega leta je bila vojna v Sloveniji dovolj zgovoren argument, ne pa tudi opravičljiv, zakaj zdrabe okrog šolskih okolišev so stare več kot desetletje, da pa so letos zvedeli zanje poleg staršev šoloobveznih otrok še drugi, imamo »zaslug« po mnenju nekaterih predvsem novinarji. Kdorkoli je že »vojno« med ptujskimi osnovnimi šolami predstavil javnosti, sploh ni pomembno, pomembno je nekaj drugega, kar pa je ostalo skrbno zaprto še naprej v kakšnem predalu ali v podzavest potisnjem razmišljanju.

Če nenehno slišimo, da smo imeli prve demokratične volitve, da imamo prvo demokratično izvoljeno vlado, da imamo torej po več kot štiridesetletnem »enoumju« končno demokracijo, potem bi človek pričakoval, da lahko starši na glas vprašajo, na katero šolo bodo dali otroka, ne oziraje se na šolski okoliš. Ne da bi zanikali prisotnost čustev pri odločitvi (Na to šolo sem hodil že sam), pa je bilo letos večkrat slišati tudi kaj o kakovosti posameznih šol. In to je bilo potem jakobko spora, ki je vzpodbudilo kar nekaj piscev, da so spregovorili o tem na straneh našega časopisa. (Mimogrede — pod pisanje so se podpisali tudi tisti, ki sploh ne obstajajo, kar je še bolj dalo slutiti, da še vedno obstajajo tabu teme.) Zamere so bile večje ali manjše, čeprav ni nihče zapisal, da je ta in ta šola boljša od druge. Vprašanje, ali je zgolj naključje, da je na eni od šol vedno več učencev kot prostora zanje, ali pa to pomeni, da je na tej šoli nekaj, kar je — če ne že dokazano boljše, pa vsaj drugače — všeč otrokom in staršem, se torej postavi kar samo od sebe, ne da bi zato moral kdo od zadaj kaj prišepniti ali da bi se novinar moral povsem podrediti mnenju v tem primeru prizadetih staršev.

Kakovost šole bo vedno bolj odločujoča, pa če bo to zaposlenim v izobraževanju všeč ali ne. Šolski okoliši so bili le posledica, o vzroku ni nihče govoril, nihče se niti potrudil ni, da bi ga poiskal. Kot smo slišali na seji komisije za šolske okoliše, ima Srednješolski center na računalniku zbrane podatke o uspešnosti učencev, kar bi lahko bil eden od argumentov »vojskujočih« se v stilu znane pravljice: »Zrcalce, zrcalce na steni, povej, katera...« Tako pa se niti predstavnik Zavoda za šolstvo Republike Slovenije — enote v Mariboru, ki se je tudi podpisal pod enega člankov na to vročo poznapoletno temo, ki je spremljala začetek šolskega leta v Ptuj, ni spomnil, da bi poskušal svoje pisanje podkrepiti s temi podatki, čeprav se zdaleč niso edini, ki govore v prid tej ali oni šoli, so pa dovolj zgovorni, če jih seveda želimo poiskati. To je očitek stroki, pa tudi oblastnim organom.

Da bi se izognili zmedbi in nejevolji v začetku prihodnjega šolskega leta, so se letos pristojni v občinski vladi in sekretariatu odločili, da do decembra zberejo za vse osnovne šole v občini podatke o tem, kam želijo starši vpisati svoje prvošolce. Če želje ne bodo usklajene z dejanskimi možnostmi na posameznih šolah, naj bi se do konca marca prihodnje leto pogovorili s starši, ki želijo šolati otroka na drugi šoli, kot je določeno s šolskim okolišem. O selitvi iz enega v drugi šolski okoliš naj bi odločali sveti šol v soglasju z ustanoviteljem. Šolski okoliši niso problem samo v mestu, tudi zunanje šole poznajo te težave, vendar jih, kot kaže, rešujejo brez velikih pretresov — tudi zaradi manjšega števila učencev, kar omogoča lažjo razporeditev učencev, četudi prihajajo iz sosednjega šolskega okoliša. Gotovo pa tudi zaradi tega, ker ravnatelj zunanjih osnovnih šol prej najdejo skupen jezik kot ravnatelj treh mestnih. Žal, tudi to je eden od vzrokov za mnoge povišane glasove ter takšne in drugačne sestanke. Ravnatelj ptujskih osnovnih šol bodo morali vzeti v zakup in na svoja rame — tudi možnost in hotenje skupnega dogovora. Na komisiji za šolske okoliše smo namreč slišali tudi to temo.

Pristojni sekretariat se je zavezal, da bo pripravil tudi analizo o uspešnosti posameznih šol, seveda s pomočjo Zavoda za šolstvo. Rezultati take analize bodo gotovo ob začetku prihodnjega leta razrešili marsikatero dilemo in ohranili normalen pritisk marsikateremu staršu. Končno, bi lahko zapisali, saj se bo tudi pristojni sekretariat s temi rezultati izognil marsikateremu zapletu in napadu na svoje delo. Želimo mu lahko le, da bo ob tokratni ponujeni roki staršem uspešno krmalil med njihovimi željami in možnostmi.

Pri vsem tem pa nekaj še vedno bo v očeh in sili pero, da še ne konča tega pisanja. O problemu šolskih okolišev se v imenu otrok in za otroke pogovarjajo starši, učitelji, ravnatelji in predstavniki oblastnih organov. Otroci ni vprašal nihče nič... Molčali so tudi strokovnjaki (psihologi, pedagogi, socialni delavci)...

NaV

NA OBISKU PRI PINTARIČEVIH V KVEDROVI 2 V PTUJU

»Mami, vračal ti bom s pridnostjo...!«

Tričlanska družina Pintaričevih se dnevno ukvarja s težavami, ki jih drugi ne poznajo. Sin Aleš, sicer učenec 7. b razreda osnovne šole Franca Osojnika v Ptuj, je zaradi bolezni (distrofija mišic) na invalidskem vozičku. Mama Dragica si za vsakodnevne napore zasluži naziv »mati korajža«. Sina mora vsak dan čez številne ovire pripeljati in odpeljati iz šole. Najhuje je po stopnicah gor in dol. Z Alešem jih morata premagati pri vsakokratnem vstopu oziroma izstopu iz bloka. Včasih, ko so stanovali v nadstropju, je bilo stopnic še več. To arhitektonsko oviro pa Pintaričevi ob nesebični podpori lastnice prodajalne Alf v Ptuj Silve Razlag in drugih želijo premostiti. Skupaj z nekaterimi iz stanovaljske dejavnosti občine Ptuj razmišljajo o postavitvi manjšega dvigala (žal je zamisel za zdaj zaradi pomanjkanja denarja neuresničljiva) oziroma o gradnji dovoza pri balkonu. Nekateri so svojo nesebičnost že pokazali in želijo pomagati: Hranilno-kreditna služba Kmetijske zadruge Ptuj, Kmetijska banka Slovenija, zasebnik Drago Lazar iz Kranja... Če bi »odprli« še več src, bi mama Dragica in sin Aleš lažje prihajala in odhajala iz stanovanja.

Akcija zbiranja pomoči za Aleša se je začela na pobudo krajevne skupnosti Jožeta Potrča in Silve Razlag. »Malokdo ve, da

Aleš Pintarič: »Rad bi bil prevajalec.«

nisem hodila do petega leta starosti,« pravi Silva. »Vem, kakšni so občutki nemoči. Pozneje sem hodila s palico. Od drugega razreda osnovne šole sem služila pri kmetih. Poznam življenje in znam prislusniti ljudem, ki so potrebni pomoči. V desetih letih vodenja komisije za socialna vprašanja v krajevni skupnosti sem spoznala in videla veliko življenjskih stisk.

Aleša poznam že dolgo. S hčerko Andrejo sta hodila skupaj v 1. zc, sedaj sta skupaj v šoli.

Ko sem odprla papirnico Alf, je Aleš postal naš častni član, je lastnik prve članske izkaznice. Za ureditev dovoza v stanovanje je naša papirnica namenila 10 odstotkov izkupička prodaje pr-

vega dne. Pomagala mu bom, kolikor bom mogla...«

Pintaričeve smo obiskali nekega deževnega večera v oktobru, Silva Razlag se nam je pridružila. Aleša je razveselila s fotografskim aparatom, da bo lahko fotografiral avtomobile in drugo, kar bo želel. Darilo ga je presenetilo, ostal je brez besed. V veselju sta se mu pridružila starša.

Dragica Pintarič ne podpira samo treh hišnih vokalov, njeni so štirje. Tudi mož je invalid, hudo se je ponesrečil pred sedemnajstimi leti, pred enajstimi leti so ga invalidsko upokojili. Optimizem je ne zapušča, marsikoga drugega bi že zlomilo. Kmalu bo morala znova začeti delati osem ur. S šefico trgovine (Rimska peč) se dogovarjata, da bi delala deljeno: od 8. do 12. ure in od 15. do 19. ure. Vsak drugačen delovnik bi jo onemogočil, saj mora Aleš ob uri v šolo in iz nje.

Aleš med sošolci.

Družina Pintaričevih s Silvo Razlag.

Aleš potrpežljivo prenaša svojo drugačnost. Mami se je takole zahvalil za vso njeno požrtvovalnost in ljubezen: »Z ničimer ti tega ne bom mogel poplačati, zato pa se bom pridno učil...« Svojo obljubo izpolnjuje: je zelo priden in vesten učenec. Najraje ima matematiko in nemščino.

Za njegovo uspešno delo imata nemalo zaslug tudi vodstvo in učiteljski zbor osnovne šole Franca Osojnika. Uredili so dostop v šolo in poskrbeli še za veliko drugih stvari, ki so potrebne, da lahko Aleš nemoteno obiskuje pouk. Osnovni šoli gre zasluga, da je ostal skupaj s sošolci, sicer bi moral v zavod. Pa tudi oni so prispevali k temu, da bo

ostal do osmega razreda v Ptuj. Šolanje bo lahko nadaljeval v Kamniku ali v Ljubljani. Želi si, da bi se lahko učil še angleščine in da bi postal prevajalec.

Mama Dragica in oče Jože si zelo prizadevata, da bi Alešu pomagala po najboljših močeh. Upoštevatva zdravstvene nasvete, pomoč pa iščejo tudi pri bioenergetiki. Pravijo, da mu pomagata, le shujšati ne more. Mama Dragica vedno dobro premisli, kako bo s svojimi 64 kilogrami nesla Aleševih 62.

Letošnje poletje, kakršno je že bilo, je Alešu prineslo novo zmago. Naučil se je plavati. Pri sošolcu v Jiršovcih je v bazenu preživel veliko ur. Plaval je še zadnji dan poletja.

Družba na Aleša in njemu podobne ne da veliko. Pri Pintaričevih je ugotovila tudi to, da jim ne pripada otroški dodatek. Po dodatnih intervencijah so jim ga sicer papirno uredili — pripadal naj bi mu od letošnjega maja — a do Pintaričevih do oktobra še ni prišlo nobeno nakazilo.

O nehumanosti in nesebičnosti okolja, v katerem živimo in delamo, bi lahko še govorili. Dovolj zgovoren je podatek, da lahko na prste ene roke preštejemo ustanove v Ptuj, ki so uredile dovoz za invalide osebe. Veliko bomo tedaj, ko bomo poskrbeli tudi zanje.

MG

STROKOVNE PRIPRAVE NA RAZSTAVO TURQUERIJ KONČANE

Srečanje z Jutrovim na ptujskem gradu

Pokrajinski muzej Ptuj hrani v svojih zbirkah tudi 47 portretov žene in moži iz Orienta. V naše dežele so portreti prišli v drugi polovici 17. stoletja po zaslugi družin Leslie in Herberstein. Dva moža teh družin sta namreč bila na diplomatskih popotovanjih tudi v Turčiji. Dolgo časa nastanek teh slik ni bil znan, nova spoznanja o tej zbirki, ki je največja v Evropi, je v osemdesetih letih v svoja raziskovanja vključil dr. Maximilian Grothaus iz Avstrije, dober poznavalec te vrste umetnosti.

Muzej se z njimi načrtno ukvarja že od začetka lanskega leta. Videli smo že delovno razstavo za Srečanje z Jutrovim na ptujskem gradu, minuli petek pa so predstavili še strokovni del razstave. S tem srečanjem se je strokovni del priprav na razstavo tako rekoč končal, saj teče že redakcija kataloga, pa tudi ekspanzi za razstavo so že skoraj pripravljene. Lahko zapišemo, da gre za mednarodni projekt, saj sodelujejo v strokovnem delu tudi trije Avstrijci. Razstavo naj bi odprli 15. aprila 1992.

Na petkovem strokovnem srečanju v viteški čorani ptujskega gradu so svoje prispevke k razstavi predstavili: dr. Ignacij Voje (Turški vpadi na ptujsko območje in njihove posledice), dr. Maximilian Grothaus (Ptujске turquerije, graficne predloge zanje in njihovo kulturnozgodovinsko ozadje), dr. Zmago Šmitek (Slovenski in zanimanje za neevropske kulture), Marjan Matjašič (Pohlep po orientalskem blagu), dr. Sergej Vršer (Vpliv Orienta na oblačilno kulturo) in Mar-

jeta Ciglenečki, ki je predstavila kar tri teme (Ptuj — utrdba v obrambi pred Turki, Družini Leslie in Herberstein ter oprema njihovih gradov Hraštovec, Vurberg in Ptuj ter Muzeološki koncept razstave).

Ljubitelji muzejske dejavnosti že nestrno pričakujejo razstavo, saj so priprave zanje na visoki profesionalni ravni, poleg tega pa gre za zbirko, ki ni redkost samo pri nas doma, ampak tudi v Evropi. Kot smo slišali, so strokovne priprave v sklepnih fazah, vprašanje pa je, ali se bodo znali in hoteli vključiti tudi vsi drugi, ki bodo ob razstavi lahko ne samo tržili, ampak hkrati s kulturnim godokom promovirali svoje izdelke — kombinacija, o kateri v svetu vedo, da je ekonomsko najuspešnejša. Muzej je tudi v zvezi s tem že letos januarja predstavil ta projekt, saj bi Ptuj moral biti zainteresiran, da projekt izrazi za svojo promocijo, kar pomeni sodelovanje tako gospodarstva, upravnih organov kot zasebnikov. Roka je ponujena... NaV

PREJELI SMO ● PREJELI SMO ● PREJELI SMO ● PREJELI SMO ● PREJELI SMO ● PREJELI SMO

Stavke, talci in etika

V zgodovini pa tudi dandanes se dogaja, da ena (ali obe) od sprtih strani uporablja nedolžne ljudi kot talce za doseg svojih ciljev. Pri tem izrablja talce na tak način, da bi pri nasprotni strani prek njenega človekoljubja dosegla svoje cilje. Če nasprotna stran na to potezo s talci ne pristane, se zadeva ponavadi konča tragično ali vsaj negativno za talce. Kot talca bi lahko tedaj opredelili (definirali) človeka, ki v sporu med dvema stranema ni neposredno udeležen, vendar ena od sprtih strani povzroča in izrablja njegovo stisko tako, da bi prek človekoljubja nasprotni strani dosegla v sporu svoje cilje. Normalen svet se zgraža nad uporabo talcev ali pa jo vsaj odklanja kot neetično dejanje.

Podali smo izvirno definicijo talca, ki pokriva področje vseh talcev, tudi tistih, ki na prvi pogled niso videti kot talci. Do uporabe talcev po zgornji definiciji lahko pride tudi v stavkah. V profinitih podjetjih je to redkeje, ker delavci s prekinitvijo dela povzročijo lastniku izpad profita, kar povzroči nanj dovolj močan pritisk, da skozi pogajanja vsaj delno ugodi ciljem, ki so si jih zastavili delavci. V takšni stavki ni bilo uporabe talcev. Pa poglejmo hipotetični primer, kjer imamo v stavki opraviti tudi s talci v najsplošnejšem pomenu te besede. Recimo, da stavkajo ladijski prevozniki, ki dovažajo hrano na samotni otok, in te hrane nočejo dovažati, ker so sprti s svojimi

delodajalci. V tem primeru postanejo prebivalci otoka talci, saj v sporu nimajo ničesar opraviti, so pa lačne žrtve. Tudi v primeru, da dovažajo prevozniki hrano samo umirajočim, je njihovo početje neetično.

Primer uporabe talcev smo srečali tudi v zadnji množični stavki v Mariboru, ko so nekateri stavkajoči vdrli na železniško postajo in niso dovolili odpeljati potniškega vlaka. Talci so bili v tem primeru potniki. Podobne primere smo srečali tudi v ptujski občini, ko so krajanji zaradi spora z oblastmi zaprli cesto in so morali nedolžni potniki (talci) cele ure zmrzovati, dokler oblast zaradi človekoljubja ni popustila. Stran, ki uporablja pri sprih talce, je nasilna, in tudi če z uporabo talcev doseže svoje cilje, je njeno dejanje neetično.

Končno naj omenim še en zglede uporabe talcev v zadnji stavki zdravstvenih delavcev. Gre za spor med slovensko vlado in zdravstvenimi delavci, v kateri bolniki niso neposredno vpleteni, si pa žrtve (talci v najsplošnejšem pomenu definirane besede »talci«). Verjamem, da so zahteve zdravstvenih delavcev upravičene, kolikor je to mogoče v teh težkih časih za večino Slovencev — vendar menim, da bi bilo treba za doseg ciljev ubrati takšno pot, pri kateri ne bi bili prizadeti nebolni bolniki.

Dr. Adolf Žizek, dipl. inž.

Lackova ulica naj ostane!

V zadnjem času poteka med Ptujčani konflikt, ali naj se preimenuje Lackova ulica v Ulico sv. Viktorina ali kako drugače. Nič nimam proti temu, da dobi sv. Viktorin kot ptujski svetnik na Ptuj svoj prostor. Vendar se vprašujem, ali je njegov prostor prav v sedanji Lackovi ulici. Na Ptuj imamo tri trge: Trg svobode, Trg MDB in Srbski trg, ki bi brez težav spremenili svoja imena.

Baje imamo na Ptuj 60% imen ulic in trgov iz NOB. V novejši zgodovini (400 let) predstavljajo 4 leta NOB samo en procent in v tem procentu naj bi se gibalo tudi število ulic, trgov in zavodov, ki nosijo imena iz NOB. To pomeni, da bi bilo treba narediti ostro selekcijo med tistimi, ki so med NOB resnično kaj pomenili. In med te zagotovo spada domačin Jože Lacko. Upreti se z orožjem okupatorju v letu 1942, medtem ko je bil okupator v svojem največjem vzponu, je bilo izredno hrabro in junaško dejanje. Tudi vsa mučenja, ki jih je Lacko prenašal, so bila poleg znamenja trpljenja tudi oblika junaškega odpora. Če smo v Sloveniji ohranili 27. april kot dan upora proti okupatorju, bi morali na Ptuj ohraniti kot simbol odpora proti okupatorju Lackovo ulico. Edina moja pripomba v zvezi s tem je, da bi bilo treba zamenjati spomenik v Lackovi ulici, kjer je gestapo umoril Lacka in ki je opremljen s srpom, kladivom in petokrako, z enostavnejšim spomnikom, npr. »Tukaj so okupatorji umorili slovenskega rodoljuba Jožeta Lacka.«

S tem, ko menim, da bi bilo treba Lackovo ulico ohraniti, menim tudi, da bi bilo treba pretestiti imena drugih ulic in trgov ter imena osnovnih šol in drugih zavodov, ki nosijo ideološko obarvana imena. Ne trdim, da bi jih bilo treba vse zamenjati, saj so mnogi od borcev imeli razen ideoloških tudi druge (dobre) lastnosti, vendar menim, da bi morala sestavljati ta imena krepko pod 10% imen ulic, trgov in zavodov na Ptuj.

Dr. Adolf Žizek

Hvala, gospod Lašič

ODGOVOR NA ČLANEK »SLOVENSKO DRUŠTVO SAVA POJASNUJE« TEDNIK, 24. OKTOBRA 1991

Gospod Franc Lašič je eden tistih redkih Slovencev v Nemčiji, ki ob napadu okupatorske vojske na Slovenijo ni čakal na pozive in apele, ampak se je takoj vključil v akcijo za pomoč svojem narodu in domovini.

Ni moj namen, da bi zanikal prizadevanja slovenskega društva Sava iz Frankfurta pri odpravljanju posledic vojne, čutim pa, da je moja dolžnost, da ostro zavrnem napade, ki s strani upravnega odbora Save letijo proti gospodu Lašiču. Če kdo, potem bo on lahko v kateremkoli trenutku dokazal, da se nikoli ni kitiil s tujim perjem, še manj mu je šlo za »samohvalno publiciteto« ali za »povzdigovanje samega sebe!« Da so organiziranje pomoči Sloveniji v trenutku, ko so društva še spala, vzeli v roke redki posamezniki, je dejstvo, ki ga še tako spretno prirejanje ne bo moglo spremeniti.

Naključje je hotelo, da spremljam delo gospoda Lašiča od trenutka, ko se je sam, brez pozivov in prošenj, ponudil pri prevozu sredstev za slovensko zdravstvo. Ko sem mu nekega dne omenil, da bi o enem takih transportov obvestil tudi novinarje, da bi rojaki v domovini občutili, da v težkih trenutkih niso sami, mi je gospod Lašič rekel, da mu to

ne bi ustrezalo. Trditve, da mu je šlo za publiciteto, so gotovo iz trte izvite! Več kot 30.000 prevoženih kilometrov, nešteto ur, večerov pri zbiranju zdravil in sanitetnega materiala — vse brez enega samega pfeniga zasluzka... Da je lahko vozil material v Slovenijo, se je moral odpovedati marsikateri vožnji, ki bi mu kot privatnemu avtoprevozniku lahko prinesla bogat zaslužek. Za to, kar zdaj doživlja, je morala trpeti tudi njegova družina, saj je vedno znova, tudi v času, ko je bilo to zelo nevarno, odhajal v domovino, da bi pomagal ljudem, ki so trpeli. Vozil je tudi na Hrvaško. Od tam je dobil tudi nekaj pisnih zahval. V Sloveniji ga poznajo v vseh večjih bolnicah, od Jesenic do Izole, od Maribora do Ljubljane. Pripeljal jim je zdravila, ki mu jih je pomagala zbrati sestra Slavica Budimljic, angažirana rojakinja, ki dela v Univerzitetni kliniki v Mainz, pa sanitetni material, ki mu ga je priskrbel gospod Klaus Peter Braun, vodilni mož pri nemški dobrodelni organizaciji Eskalup Unfallhilfe. Velik del materiala pa je zbral tudi sam: hodil je od firme do firme, prosil, prepričeval, nalagal in vozil. Kdo pri Savi lahko trdi, da je storil več?!

Mirne vesti lahko na koncu zatrdim tole: gospod Lašič je za odpravo posledic vojne v Sloveniji naredil več kot vsa slovenska društva v Nemčiji skupaj! Ko bo več časa, ko bo kriza za nami, ko bo svobodna, neodvisna Slovenija končno zadihala, me primite za besedo. Vsako trditve bom lahko dokazal! Zatenkrat pa: hvala, gospod Lašič. Pristrčna hvala v imenu vseh, ki ste jim pomagali in Vas ne poznajo. Nekega dne se Vam bodo morda opravičili tudi ljudje, ki so vas po krivici obsojali. Pa tudi če tega ne bodo naredili, vsaj na skrivaj Vam bodo dvignili klobuk v znak priznanja.

S tem pismom nočem nikogar prizadeti. Želim samo opomniti k razumu, želim pozvati vse, ki ne morejo pomagati, da vsaj ne skodujejo, ne žalijo. Premalo nas je, Slovencev, da bi si lahko privoščili zdrahe. Prešibki smo, da bi si lahko privoščili blatenje tistih, ki so našemu narodu in domovini v najtežjih časih nesebično pomagali.

Naj bo to pismo kot vzpodbuda, k trenutku treznega premisleka. Pa brez zamere!

Zvone Kokalj,
predsednik slov. društva LASTOVKA
Ingolstadt, ZR Nemčija

Davki in nezadovoljni obrtniki

(3. nadaljevanje)

Znižanje davka, če zavezanec zaposluje druge osebe

Če zavezanec zaposluje:

a) delavce, se mu v letu, za katero se davek odmerja, zniža odmerjeni davek za vsakega delavca za znesek, ki ustreza 10 %

b) invalidske osebe po predpisih o usposabljanju in zaposlovanju invalidskih oseb, se mu zniža odmerjeni davek za vsako takšno osebo za znesek, ki ustreza 30 %

e) invalide s 100% okvaro in gluhozorne s 70% telesno okvaro, se mu zniža odmerjeni davek za vsako takšno osebo za znesek, ki ustreza 50 %

popravnemu enoletnemu čistemu osebnemu dohodku zaposlenih delavcev v gospodarstvu v Republiki Sloveniji v preteklem letu.

Znižanje davka, če je zavezanec invalid

Stari predpisi (glej 37 čl. ptujškega odloka) so enaki kot sedanjani v ZD, ki sem jih že prikazal.

Znižanje davka zavezancem, ki z izvozom blaga in storitev na konvertibilno področje ustvarijo devizni priliv

Davek se zniža glede na odstotni delež, ki ustreza razmerju med celotnim prihodkom obratovalnice in dinarsko vrednostjo, doseženo z izvozom blaga in storitev. N.p. zniža se za 35 %, če znaša odstotni delež izvoza nad 50 % (glej lestvico znižanja in

druge pogoje znižanja v čl. 38 ptujškega odloka).

Priznanje davčne olajšave davčnim zavezancem, ki vlagajo sredstva v gradnjo malih hidroelektrarn in drugih energetskih virov

Pogoj za priznanje davčne olajšave, ki ne sme presegati 40 % vloženih sredstev, je vložitev v gradnjo najmanj 60 % enoletnega povprečnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu Republike Slovenije za preteklo leto (glej čl. 39 ptujškega odloka).

Znižanje davka zavezancem, ki oddajajo presežke električne energije v elektroenergetski sistem, če instalirana moč male hidroelektrarne presega 100 kilovotov

V takih primerih se odmerjeni davek zniža glede na odstotni delež tega prihodka v celotnem prihodku obratovalnice, na primer za 5 %, če znaša odstotni delež tega prihodka do 5 %, itd. (glej 40 čl. ptujškega odloka).

Davčna olajšava zavezancem, ki pridobivajo dohodek s kmečkimi turizmom

Zavezancem, ki pridobivajo dohodek s kmečkimi turizmom in jim je podeljen zaščitni znak kmečkega turizma, se prizna davčna olajšava v višini 20 % od odmerjenega davka.

Davčna olajšava zavezancem,

ki imajo pripravnike, učence in študente

Zavezancem, ki imajo pripravnike ter učence in študente na proizvodnem delu oziroma praksi, se prizna davčna olajšava v višini 15 % od izplačanih bruto osebnih dohodkov za čas trajanja pripravniške dobe oz. v višini 15 % od izplačanih nagrad po kolektivni pogodbi učencem in študentom.

Davčna olajšava zavezancem, ki vlagajo sredstva v sanacijo virov onesnaženja okolja

Takim zavezancem se prizna davčna olajšava v višini vlaganj, vendar največ do 30 % za vsako leto odmerjenega davka za dobo 3 let.

(Glej pogoje za priznanje te olajšave v 44. čl. ptujškega odloka.)

Kateri davčni zavezanci so oproščeni plačila davka

Moški, stari nad 65 let, in ženske, stare nad 60 let, ki opravljajo deficitarno storitveno dejavnost in pri tem ne uporabljajo dopolnilnega dela drugih delavcev in tudi ne družinskih članov, so oproščeni plačila davka od dohodka iz gospodarske dejavnosti. Ta olajšava se prizna tudi zavezancem, ki opravljajo gospodarsko dejavnost kot postranski poklic, medtem ko se

jim druge nastete olajšave ne priznajo.

Ali je skupni znesek prikazanih davčnih olajšav omejen.

Da, kajti v 49. čl. ptujškega odloka je določeno, da v posameznem letu ne more presegati 80 % odmerjenega davka, s tem da se 100% olajšava za prvo leto poslovanja v omenjeno omejitve ne všteva.

Pod kakšnim pogojem se davčne olajšave sploh priznavajo

Ptujski odlok določa, da se davčne olajšave priznavajo le pod pogojem, da so poslovne knjige, ki jih je zavezanec dolžan voditi, vodene na način in po načelih, določenih s predpisi o načinu in vodenju poslovnih knjig oziroma evidence.

Izdatki za kulturne, telesnokulturne in humanitarne namene ter za reprezentanco

V 49. čl. ptujškega odloka je določeno, da izdatki za kulturne in telesnokulturne namene, ki se odbijejo od prihodkov, lahko znašajo največ do 20 %, za humanitarne namene pa največ do 40 %, s tem da skupni izdelki ne morejo presegati enoletnega povprečnega čistega osebnega dohodka zaposlenih delavcev v gospodarstvu v Republiki Sloveniji v letu, za katero se odmerja davek.

Izdatki za reprezentanco se lahko priznajo največ do 0,8 % od celotnega prihodka.

Nadaljevanje prihodnjič

FRANC FIDERŠEK

TOPOVSKA KRMA V NEMŠKI VOJSKI

12. nadaljevanje

Med čakanjem na procesijo so dopustniki pripovedovali svoje dogodivščine iz dresure v nemški vojski. K skupini je pristopil Valantov Tejča, s katerim sva se pred vojno dobro poznala. Prav na dan 6. aprila 1941 je zbolel. »Zmešalo se mu je,« so pravili ljudje. S palico je tisti dan grozil jam nemških letal in izgovarjal nepovezane besede, iztrgane iz evangelijev, molitve in knjig, ki jih je prebral. Tiste dni ni bilo možnosti za strokovno zdravljenje. Po nasvetu izkušenega padarja se je zdravil tako, da se je večkrat dnevno kopal v potoku. V tistem času je namreč zapadel sneg, bilo je mrzlo kot pozimi, zato mu je ledeno mrzla voda »preganjala šum iz glave«, kot je sam povedal.

Začasno je ozdravel, vendar se mu je navadno ob polni luni bolezen vedno ponavljala. Tako je bilo tudi tokrat, saj je velika noč praviloma ob polni luni. Pristopil je torej k skupini in začel precej glasno približno takole:

»Prišel je velikonočni čas, ko ljudje nosijo krvave srajce, ki se ne bojijo ne praznika in ne nedelje... Tisti čas bo ob enajstih polдне zvonilo (misliť je nemški polnetni čas), ko se bo vse to zgo-

dilo, ko bodo železni orli letali po zraku in sipali na ljudi ogenj in smrt, ko bodo jeklene želve spreminjale polja v nerodovite pustine... Tedaj bo hudo in strahotam ne bo konca. Gorje se bo širilo po vsem svetu in bližal se bo njegov konec...«

Skušal sem ga pomiriti, vendar me je zavrnil: »Pusti me ti, ki si se hudiču pustil zaznamovati, njegove čunje nadeti...« Večina naokoli je prasnila v smeh. Vse skupaj so preglasili zvonovi in začela se je velikonočna procesija. Tejča se je pomiril z glasno molitvijo.

Še nekaj stavkov o njem. Bil je nekaj let starejši od mene. Rad bi bil postal učitelj, toda srednja kmetija v zakotnem delu Haloz mu tega ni mogla zagotoviti. Tolkli so skrajno revščino in se zadovoljevali, da so vsaj za silo vzdrževali starejšega sina Leopolda, ki je študiral v Mariboru na gimnaziji, potem bogoslovje. V tretjem letniku ga je zatekla okupacija. Nemci so mu ponujali službo na občini, kjer je delal le kak mesec, potem pa je pobegnil v Ljubljano. Tam je končal bogoslovje in kot mlad duhovnik se je precej zapletel z domobranci.

Zato je ob koncu vojne pobegnil na Koroško, od tam pa je našel pot v Južno Ameriko. Postal je

baje misijonar med Indijanci oziroma divjimi domorodci.

Tejča je moral pomagati doma staršem, veliko je bral in sanjaril. Delno to, delno pa dednost je bila tudi vzrok njegove boleznii. Jeseni 1944 je bil mobiliziran od partizanov, vendar so ga zaradi boleznii po treh tednih iz brigade odpustili. Po vojni se je prostovoljno javil za delo v rudniku v Zasavju. To težko delo je bilo razmeroma dobro plačano, zato si je v nekaj letih toliko prihranil, da je odšel iskat brata Polde-ta v Južno Ameriko. Prispel je v Argentino in tam zvedel, da je brat izginil med divjimi plemeni v brazilskih pragozdovih. Tako se je končala pot kmečkega fanta, ki je sanjal, da bo nekoč v enem od domačih krajev spoštovani gospod župnik, pa se je tik pred ciljem usodno zapletel v politiko in odplavilo ga je tako daleč od domovine... Tudi Tejča je ostal v Argentini.

Toliko mimogrede o usodi dveh bratov Valantovih iz Nadol, danes Kupčinski vrh. Z obema sem se dobro poznal, se v mladosti z enim in drugim veliko družil.

Dopusta je bilo konec in na samo veliko nedeljo proti večeru sem moral v Rogatec na vlak, zakaj 26. aprila do večera se je bilo

treba javiti v vojašnici v Ulmu. Tokrat mi v Rogatec ni bilo treba peščititi, za prevoz so poskrbeli drugi fantje.

V Rogaški Slatini je vstopilo v kupe neko dekle in za njo več uniformiranih fantov — dopustnikov s tistega območja, ki so se enako kot jaz vračali. Večina ni bila treznih in se je temu primerljivo tudi vedla. Razumljivo, da so začeli nadlegovati tudi dekle. Sedel sem na klopi sam in jih z zanimanjem opazoval. »Zakaj si pa ti tako žalosten?« je reklo dekle, se iztrgalo vsiljivcu in prisledlo k meni. Toda ni bilo prave možnosti za pameten razgovor. Zvedel sem le, da potuje v Maribor, kjer dela. Vendar smo kmalu prispeli do Grobelnega, kjer je bilo treba prestopiti.

Poskrbela sva, da sva se ob prestopu znebila nadležnih sopotnikov. Čeprav ni bilo prostih sedežev, je bilo stoje ob oknu dovolj možnosti za miren pogovor.

Mimo so brzeli gozdovi, odeti v modrikasti pajčolan mesečine, v ozadju se je dvigal temni Boč... To me je spodbudilo, da sem začel modrovati, kako bi bila pot v te gozdove mnogo pametnejša kot pot nazaj v nemško vojsko, vendar je pot v domače gozdove preveč tvegana in polna neznank.

Iz dekletovega odziva na izrečeno misel in nadaljnega razgovora sem razbral, da dekle precej pozna razmere in da so njene simpatije na strani osvobodilnega gibanja. Dejala je, da je pot v gozdove brez predhodne zveze in izkušenega vodnika lahko še nevarnejša, kot je pot na fronto.

Lani da je v Mariboru še bilo moč najti zvezo za odhod na Pohorje, toda zadnje mesece tega ni več. Mnogi so bili zaprti in ustreljeni, ljudje drug drugemu več ne zaupajo, zapirajo se vase. Tudi ni znano, ali na Pohorju še sploh obstaja kakšna skupina, ki bi se ji bilo moč pridružiti. »Kdo ve, kako dolgo bo to še trajalo?« je zamišljeno dejala.

Kljub razgovoru z opisano vsebino mi najbrž ni zaupala, saj ni hotela povedati, kje v Mariboru dela niti izdati svojega imena. »Pazi na svojo glavo!« mi je dejala na postaji v Mariboru, stisk roke in že je izginila med množico.

DVA SE NISTA VRNILA

Na velikonočni ponedeljek zvečer je bila v vojašnici v Ulmu zbrana več večina. Nekaj jih je sicer še manjkalo, toda okoli polnoči še pride potniški vlak in verjetno se bodo pripeljali z njim. Res jih je nekaj prišlo, imeli so manjše težave pri vходу v vojašnico, vendar brez kakih posledic.

Zjutraj na zbornem mestu so uradno ugotovili, da manjkata samo dva — Alojz Križanič in Anton Pulko. Oba sta bila iz naše sobe in oba sta bila moja najboljša prijatelja. Malo sem bil

razočaran, da mi nobeden ni prej tega zaupal, čeprav smo večkrat sanjarili, kako si bomo pomagali iz te vojske.

»Samo dvoodstotni kalo,« se je šalil naš vodnik, doma iz Suedetov, ki je znal češki in je precej razumel slovenski. Tudi pozneje je rad ob raznih priložnostih omenjal Pulka, ki da je sedaj pri »banditih« že dobil kak oficirski čin.

Križaniča ni mogel omenjati, zakaj njega je čez nekaj dni v vojašnico privedla vojaška policija. Nismo ga videli, ker so ga takoj odpeljali na zaslišanje in v zapor. Na zboru so čez kak dan prebrali sklep da je bil obsojen na 21 dni zavora.

Ker Pulka ni bilo, z njim sva si delila omaro, sem moral čez kak teden vse njemu pripadajoče stvari odnesti v skladišče. Skrbno so evidentirali vsak kos in ugotovili, da je poleg uniforme in vsega, kar spada zraven, v kateri je odšel na dopust, odnesel s sabo le še rezervne hlače in tisto majico, s katere je že prej odparal krpo z »adlerjem«. V skladišču so se čudili, da ni odnesel s sabo več oblačil, saj »banditi najbrž to rabijo«.

Kot sem v enem od prejšnjih nadaljevanj že omenil, se je Anton Pulko, doma iz Zlatoličja, nekaj časa skrival po Dravskem polju in se potem pridružil četniški plavogradistični skupini, ki jo je organiziral Jože Melaher-Zmagoslav, učitelj iz Zrkovcev pri Mariboru.

Dalje prihodnjič

ZA PSE IN MUCE

Pasja kuga preti!

Pasja kuga sodi med najbolj nalezljive in razširjene kužne bolezni psov. To je bolezen predvsem mladih psov. V starostnem obdobju med 4 in 6 meseci zbolijo okrog 78% živali, med 6 in 12 meseci 51%, med 1. in 2. letom le okrog 37%, pozneje odstotek naglo upada.

Do izbruhov pasje kuge pride, ko je vreme mrzlo in vlažno, zlasti v pozni jeseni, pozimi in v zgodnji pomladi. Posamično se bolezen lahko pojavi tudi zunaj tega časa.

VIRUS se izloča z urinom, iztrebki, s slino in z vnetnimi izcedki bolne živali. Do okužbe pride z direktnim stikom bolne in zdrave živali, pa tudi s posredovanjem okuženega okolja, s

hrano, vodo, s predmeti in aerogeno s prahom. Precejšen pomen pri širjenju pasje kuge imajo IMUNI psi, tisti, ki so v konvalescenci, prav tako pa tudi človek, ki je pasivni prenašalec te bolezni. Mortalitet je pri posameznih epizootijah različna. Odvisna je od virulence povzročitelja, temperature in vlage v okolju, splošne odgovornosti organizma in terapevtskih ukrepov.

INKUBACIJA traja 3 do 7 dni. Bolezenska znamenja pasje kuge so zelo različna; poznamo namreč abortivni, perakutni in akutni potek.

Akutni potek je za pasjo kugo tipičen. Prične se s temperaturo 39° in 41° ter otožnostjo. Po nekaj dneh se stanje navidezno izboljša, telesna temperatura se začasno normalizira. Kmalu potem nastopi ponovno poslabšanje, temperatura se ponovno povrne. V začetku tega stadija so mandeljni razžarjeni in povečani, kar je po svoje dokaj značilno za bolezen. Ves nadaljnji potek je v znamenju bakterijske infekcije. V tem obdobju boleznin navadno prevladuje vnetje vseh sluznic. Včasih je bolj poudarjeno vnetje dihal, prebavil, kože ali simptomov s strani živčnega sistema. Glede na to pravimo, da ima pes pljučno, prebavno, kožno ali živčno obliko kuge.

In kako obvarujemo našega ljubljence pred to zahrbtno boleznijo? Na volji imamo vakcine, s katerimi cepimo pse, ko so stari 7 do 10 tednov, ker pa je pri mladem organizmu zmožnost ustvarjanja solidnejše in trajnejše imunosti dokaj omejena, je bolje, če cepljenje po 3—4 tednih ponovimo. Branka Kosenburger, dipl. veterinarica

Poti odraščanja

(2. nadaljevanje)

Ustavimo se še ob TI sporočilu in JAZ sporočilu. Verjetno ste kdaj utrjeni — morda celo zdaj in bi mi najraje rekli: Nadležna si — nehaj. To je TI sporočilo, ki bi me prizadelo, užalilo. Če bi mi pa rekli: Ne morem slediti tvojim besedam, vstal sem že zelo zgodaj, precej sem že utrjen, skrajšaj, če se le da, je to čisto nekaj drugega. S tem me niste prizadeli, povedali ste mi, kaj občutite, nekako ste se odprli in svoje občutke, čustva izrazili z besedami. Na podoben način naj bi se pogovarjali tudi s svojimi otroki. Če se z njimi odkrito pogovarjamo, se bodo odkrito pogovarjali tudi oni z nami — med nami ne bo nepretrdnih pregrad in notranjih napetosti, ki so velikokrat vzrok za najrazličnejša strupota. Te stiske so včasih celo tako hude, da privedejo otroka in mladostnika na misel o samomoru. Prislunimo otroku, dajmo mu možnost, da izrazi svoje mnenje, ne pozabimo na besede: Nikoli ne reci otroku jutri, njegov dan je danes. Ne vztrajamo pri svojem za vsako ceno, če s svojo nepravilno avtoriteto večkrat oviramo otroka pri ureditvi njegovih potreb, smo do njega besedno ali še morda celo drugače agresivni, bo tudi otrok do nas agresiven. Temeljna zakonitost, po kateri se v tem primeru otrok ravna, je: Ti si

prizadel mene, zdaj bom prizadel jaz tebe.

Starši si ponavadi oddahnemo, ko zremo, da v razvitem svetu in vse bolj že tudi pri nas obstaja metoda, pri kateri ne uporabljamo sile, pri kateri ni porazenca. Obe strani najdeta rešitev in to morata upoštevati.

Da bi otrok pristal na sodelovanje, ni treba uporabljati moči, saj bo tudi on sodeloval pri odločanju.

Primer spornega položaja zaradi dežnega plašča se lahko po tej metodi reši takole:

Otrok: »Uh, grem v šolo.«
Oče: »Draga moja, zunaj dežuje in ti nimaš dežnega plašča.«

Otrok: »Saj ga tudi ne potrebujem.«

Oče: »Mislim, da precej dežuje, in bojim se, da boš imela vse reči mokre, pa še prehladiš se lahko.«

Otrok: »Ampak dežnega plašča ne bom oblekla.«

Oče: »Zdi se mi, da svojega dežnega plašča nočeš obleči.«

Otrok: »Ja, sovražim ga.«

Oče: »Res ga moraš zelo sovražiti.«

Otrok: »Ja, ker je karirast.«

Oče: »Ali ti tale karirast plašč ni všeč?«

Otrok: »Ne, v šoli nima nihče karirastega dežnega plašča.«

Oče: »Ti pa nočeš nositi drugega, kot ga nosijo drugi.«

Otrok: »Tako je. Vsi nosijo

enobarvne dežne plašče, bele ali zelene.«

Oče: »Oh, to je pa res pravi problem. Nočeš obleči dežnega plašča, jaz ne bom tvegala, da bi bila v dežju mokra in da bi se prehladila. Ali imava kakšno drugo rešitev? Kako naj to rešiva, da boš zadovoljna?«

Otrok: (po kratkem premišljevanju): »Mogoče bi lahko oblekla mamin dežni plašč.«

Oče: »Kakšen pa je, je enobarven?«

Otrok: »Ja, bel je.«

Oče: »Misliš, da bi ti ga za danes posodila?«

Otrok: »Vprašala jo bom.«

Deklica se vrne po nekaj minutah oblečena v materin dežni plašč. Rokavi so predolgi, zato si jih zavaha. Mati nima nič proti temu.

Oče: »Si zdaj zadovoljna?«

Otrok: »Prima je.«

Oče: »No, zdaj boš suha, in če je prav tebi, sem zadovoljen tudi jaz.«

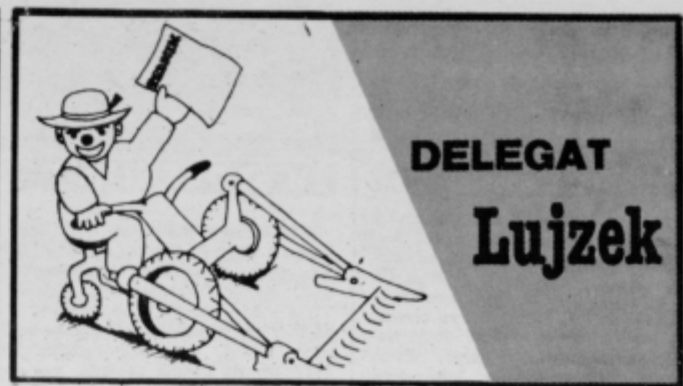
Otrok: »Dobro, adijo.«

Oče: »Adijo, želim ti lep dan v šoli.«

Kaj se je tu zgodilo? Ne otrok ne oče nista uporabljala sile. Z najdno rešitvijo sta bila oba zadovoljna. Oče je rekel: »Želim ti lep dan v šoli« in to je tudi res mislil, deklica pa je brez strahu pred posmehom sošolcev šla v šolo brez karirastega plašča.

Nadaljevanje prihodnjic

Marta Tuš, prof. pedagogike

Dober den! Moren vam povedati, da me je vinski patrún sveti Martin čista ožmekna, saj smo tudi na našen Suhen bregi naredli veselo Martinovo veselico. Dobro smo jeli in pili in se veselili. Tudi zaplesali smo in si poleg zrecitali: Migaj, migaj, moj Martin, boj boš migal, prej boš hin...! Jaz man en dober predlog: ker smo v zoden leti ukinoli več partijskih in borbenih državnih proznikov in na novo inštalirali svetniške proznike, bi lahko tudi godovno svetega Martina bilo državni proznik. Itak smo Slovenci dobro poznani kak častilci vinske kapljice in tistega pregovora, da je v vinu resnica. Resnica pa je tudi v pregovori, ki pravi, da voda žene mlinček, vinček pa klinček... Je pa tak: če ga preveč smrknesh, te tudi klinček mehek grota, ne samo kolena. Ali pa tisti moj rek: Najbojšo na sveti je svinjsko in vinsko, polti pa še žensko fcoj...

Ker pa je november tudi mesec boja proti alkoholizmu, se moremo tudi malo o ten pogučati: avto in alkohol ne greta vkuper. Tudi mopedi in peckla neje varno voziti na alkoholični pogon. Nasploh je treba piti zmerno in po pameti. No ja, saj se včasik zgodi, da ga človek v dobri volji ob kokšnem prozniki malo boj globoko v glazh pogledne in se polti zgodi tisti pregovor, ki pravi: »Gdor preveč pije alkohol, ima glavobol...!«

Pa naj te bo zadosti za gnes. Martina smo pospravili, zaj pa se bomo začeli tak pomalen pripravljati na Mikloža in Božička. Tak se toto leto zmerno in po pameti. Zima trka na dveri, za zimo bode prišla pomlad in drgoč bomo brez dugih gat. Jaz si bom te zapeja: Prišla bo pomlad, vtaknil bi ga rad... Trseka v zemljo, seveda, da si ne bi keri pokvarjenec kaj drugega misla...

Te pa srečno in po možnosti še ne za večno. Vaš LUIZEK.

Novosti na videu

Med obiskovalci videoteke je tudi zelo veliko otrok. Zato smo danes za njih izbrali risani film VSI PSI GREDO V RAJ. Posneli so ga v Irski. Kritiki ga uvrščajo med mojstrovine, predvsem zaradi izredne animacije in prelepih posnetkov.

Osnredna tema zgodbe je prijateljstvo med malo deklico Anne-Marie, siroto brez staršev in doma, in velikim ovčarjem Charliejem.

Anne-Marie razume govorico živali in se zna z njimi pogovarjati. Njen dar želi izkoristiti hudobni terier Carface, zato jo ugrabi. Reši jo ovčar Charlie. Anne mu pomaga, da na stavah dobi veliko denarja, s katerim odpre svoj pasji nočni klub. Pri tem pa Charlie skoraj pozabi na obljubo, ki jo je dal svoji prijateljici, namreč poiskati ji mora dobre starše, ki bi jo posvojili.

Konec je, kot se za risane filme spodobi, srečen, saj so psi za razliko od ljudi po naravi dobri, zvesti in prijazni.

V simpatični zgodbi THE FIFTH MONKEY (Peta opica), ki je vsa prežeta s stalno človekovo borbo med dobrim in zlim, boste spoznali Kunda, človeka petdesetih let. Živi v brazilskih gozdovih, je preprost in siroma-

šen. Denar si služi z lovljenjem metuljev in kač. Zaljubljen je v mlado vdovo Marijo, ki se želi poročiti le z bogatim prosilcem. Na enem od svojih lovov najde Kunda štiri šimpanze. Odloči se, da jih bo prodal, in denarja bo dovolj za poroko z Marijo.

Skupaj s šimpanzi se odpravi na dolgo pot, med katero se njegovo prijateljstvo in navezanost na spremljevalce vedno večja. Na koncu spozna, da so prijatelji več vredni kot denar, s katerim se prave ljubezni ne da kupiti. Glavno vlogo je prepričljivo zaigral Ben Kingsley, dobitnik

čini ogledamo tudi na videokasetah.

V zgodbi o vzvišeni in globoki ljubezni plemenitosti, hrabrega in bistrega Cyranoja igra Gerard Depardieu. Cyrano je zaljubljen v lepo Rosane, ki pa raje vidi lepega, a prav nič pametnega Christiana. Dolgonosi Cyrano pomaga Christianu, da osvoji Rosane tako, da mu šepeče ljubezenske besede, ki jih ta potem govori Rosane. Rosane ne slut, kdo stoji za prelepimi stih, in ko to odkrije, je že prepozno. Ko Cyrano naposled sname masko pred Rosane in ko ta spozna, da je prek

Anne-Marie s svojimi prijatelji v risanem filmu Vsi psi gredo v raj.

oskarja za vlogo v filmu Ghandi.

Film režiserja Jeana-Paula Rappeneauja Cyrano de Bergerac je dobitnik mnogih svetovnih filmskih priznanj: zlata palma v Cannesu, zlati globus za najboljši film in glavno moško vlogo, najbolj gledani tuji fim v Ameriki, nominiran za več oskarjev. Po velikem uspehu na velikem ekranu si ga lahko v vsej njegovi veli-

Christianu vzljubila Cyranoja, boste ganjeni do solz.

Morda vas bo zanimal še podatek, da je to najdražji film, posnet v Franciji.

Podatke pripravil: Stolp

V vrtu

HRUSKA je v domačem SADNEM VRTU med najpriljubljenejšimi sadnimi vrstami. Prikupni obliki sadu in njegovemu izvrstnemu okusu, zlasti maslenk, se ni mogoče odreči, drevesu pa je dana naravna lastnost, zlasti če je cepljeno na šibko rastoči podlagi kutini, da ga je mogoče oblikovati v najrazličnejše špalirne oblike, kar je vrtu dodaten okras. Hruškovi plodovi imajo pomembno prehrabno vrednost, saj vsebujejo posamezne žlahtne sorte celo do 15% sladkorja, do 0,7% beljakovin, poseben in pristen okus pa jim odražajo razne organske kisline. Hruške vsebujejo razne aromatične snovi, bogatejšje so od jablan po vitaminih, zlasti vitaminu C, in askorbinski kislini, ki je največ vsebuje sorta kleržo. 1 kg dobro zrelih hruškovih plodov vsebuje 400 do 600 kalorij, sicer pa so zaradi pestre vsebine organskih snovi pomembne kot dietna hrana.

Hruška na rastne razmere niti ni toliko zahtevna kot jablana, zahtevnejša je le pri zemlji, saj ji najbolj ustrezajo globoke, tople, laporne, peščeno ilovnate in zmerno vlažne zemlje, pa bolj suhe in tople lege. Ker je hruško mogoče oblikovati v najrazličnejše oblike špalirne drevesne krošnje in ker je navsezadnje manj občutljiva na razne rastlinske bolezni in škodljivce kot jablana, je priporočljivo in v vsakem vrtu posaditi po nekaj dreves. Slaba lastnost hrušk je le to, da so izrazito sezonske in v navadnem skladišču nimajo trajnejše skladiščne vzdržljivosti, zato načrtujmo velikost nasada in število dreves glede na potrebe.

Za gojenje prtičnih dreves in njihovo oblikovanje v raznih špalirnih oblikah uporabljamo za podlago kutino. Na tej podlagi sicer drevesa potrebujejo oporo in jih sadimo gosteje — 1 do 2 m v vrsti. Takšna drevesa hitro zarode, dajejo lepše in debelejšje plodove od sort, cepljenih na sejanju.

Po sadnem izboru si od glavnih sort slede od najranjše: junjska lepota, trevuška, viljamovka, konferans, fetelova, družvena in najkasnejša krasanka. Drevesničarji imajo na voljo tudi drevesca, ki jih sadni izbor uvrščajo med postranske sorte, ki pa so ravno tako kakovostne kot glavne sorte. Sem uvrščamo od najranjše žifardove, ki zori že sredi julija, nato pa ji slede tedensko po dozorevanju: zgodnja moretinijeva, klapova, rdeča viljamovka, avranška in boskova.

V BIVALNEM VRTU v novembri pričetno opravila, ki sodijo v čas, ko so okrasne rastline v fazi zimskega mirovanja. Vse grmovnice in drevnine, ki niso zimzelene, so po prvih jesenskih slanih priče odmetavati listje.

Če pa listje še ni pričelo odpadati, je znamenje, da smo jih poleti prekasno gnojili z dušičnimi gnojili, s čimer se je podaljšala vegetacija. Okrasnim drevninam, ki imajo že po svoji naravi krhek in lomljiv les, kot so temariska, zlati dež in podobne, tik preden pričakujemo sneg, osmukamo listje oziroma jih odresemo, če je zapadel moker in težek sneg, da preprečimo lomljenje vej.

Rezati lahko pričnemo žive meje in druge okrasne grmovnice in drevnine, zlasti tiste vrste, ki pozno pomladi in poleti cveto, ter grmovnice, katerim so se spodnje veje že močno ogolile in imajo precej starega, izrojenega lesa. Rezati ne smemo, ko je les v zmrzlem stanju, ker so takrat veje toge in se lomijo, pa tudi rezilno mesto se prej zdrobi kot pa gladko odreže.

Če je živa meja že precej stara in spodaj ogoljena, ji les popravimo tako, da ga temeljito pomladimo. Obrezati moramo na starem lesu najmanj v spodnji tretjini, tako da je 1,2 m visoka živica po rezi visoka še samo 40 cm. Stranske poganjke krajšamo na 1 do 2 očesi, ves suh in polomljen les pa odstranimo. Forsytije in druge zgodaj cvetoče grmovnice režemo šele spomladi, ko odcvetijo.

V ZELENJAVNEM VRTU skrbno pospravimo vse ostanke vrtnin, ki smo jih spravili. Vrt bo imel tudi pozimi prijeten videz, če bo negovan in pospravljen.

V kleti in druge prostore smo pospravili razne vrtnine. Četudi so bili pospravljani povsem zreli in zdravi plodovi, kar je osnovni pogoj za njihovo vzdržljivost, se v zimski hrambi prično hitro kvariti, ker je zanje nenadno nastala velika sprememba med gredo in zaprtim prostorom. V kleti vzmljena endivija rada gnije. Večji škodi se izognemo, če sproti odstranjujemo vse nagnite liste, ker bi se gniloba hitro razširila na sosedne zdrave liste in rastline. Zemljo, v kateri je vložena endivija, rahlo navlažimo, da glave ne ovenijo, pri čemer smo pozorni, da ne ovlažimo tudi listov.

Po biokledarju je priporočljivo sejati in saditi rastline, ki jih pridelujemo zaradi podzemnih plodov, od 12. do 14. in od 21. do 23. novembra, zaradi nadzemnih plodov, kar velja predvsem za sadno drevje, 11. in 12. ter od 19. do 21. novembra, zaradi lista 17. in 18. novembra ter rastline zaradi cveta in zdravilna zelišča 15. novembra.

V soboto, 16. novembra, je neugoden čas za kakršno koli delo na zemlji in z rastlinami.

Miran Glušič, ing. agr.

AFORIZMI BY FREDI

- S plačanci se ne spleča češenj zobati.
- Je detomor, če opica ubije človeka?
- Zlahtno kapljico najraje pijem brez žlahte.
- Glede na to, kako svinjska je dandanes voda, sem srečen, da so me žejnega prepeljali čezno.
- Ko je navadni naboj prvič srečal svojega dumdum bratranca, mu je dejal: »Čuden patron si mi ti.«
- Samo pevci lahko pridejo ob dober glas, ne da bi s tem prišli na slabega.
- Če pustiš, da te prvič pošljejo po kostanj v žerjavico, te bo naslednjič poslali v ogenj po žerjavico.
- Večina ubojev na mah je ubojev na zamah.
- V slovenskem teatru je v zadnjem letu opazno naraslo število krstnih predstav.
- Tudi poklicni gasilci so pripravljani dati roko v ogenj za človeka le, če jo imajo v azbestni rokavici.

ČETRTEK
14. november**TV SLOVENIJA 1**

9.00 Moja družina in ostale živali, angelska nadaljevanka, 8/10. 9.30 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike. 10.20 Mozaik. Šolska TV, ponovitev. 10.20 — Kako nastanejo filmi, 2. del. 10.45 Dokazi za obstoj molekul, atomov in ionov. 10.55 Nekoč je bilo... življenje: Okno (11/26). 11.20 Mozaik, ponovitev. 11.20 Slovenci v zamejstvu. 11.50 S. Trenter: Zgodbe sitga Trenterja, švedska nadaljevanka (1/6). 13.30 Dnevnik 1. 15.10 Mozaik, ponovitev. Slovenci v zamejstvu. 15.50 Sova, ponovitev. 16.50 Poročila. 16.55 Slovenska kronika. 17.05 Mozaik, ponovitev. Alternativni viri energije, 6., zadnji del angleške poljudnoznanstvene serije. 17.30 Četrtek ob 17.30. 18.35 Spored za otroke in mlade. Telovadka, francoska nadaljevanka (2/10). 19.05 Novosti založb: Prelistajmo skupaj. 19.15 Risanka. 19.20 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 20.05 M. Siggins: Ljubzen in sovraštvo, kanadska nadaljevanka (4/4). 21.00 Tednik. 22.00 Dnevnik 3. 22.35 Sova: Taksi, ameriška nanizanka. 4/12; Poirot Agathe Christie, angleška nanizanka, 5/10. Jazz blues...

TV SLOVENIJA 2

17.10 Euroritem. 17.30 Regionalni programi TV Slovenija, studio Ljubljana. 19.30 Dnevnik RAI. 20.00 Žarišče. 20.30 Klasični dosežki v oblikovanju, angleška dokumentarna serija, (4/6). 20.55 Koncert prvonagrajenecov XX. tekmovanja učencev in študentov glasbe Slovenije. Mate Bekavc — klarinet. 21.05 Večerni gost. 21.50 Retrospektiva: iz slovenske dramatike. Ivan Potrč: Krefli, adaptacija predstave Prešernovega gledališča Krani. 23.15 Yutel.

HTV 1

9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski programi: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 TV koledar. Izobraževalni program. 17.30 Hrvatska danes. 18.15 Dokumentarna oddaja. 18.45 Humorišča serija. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Igrani film. 21.35 Talk-show. 22.25 Dnevnik 2. 22.40 Glasbena scena. 23.40 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Katts, kriminalna serija. 9.30 Dežela in ljudje. 10.00 TV v šoli: Evangelijski sosedje. 10.15 TV v šoli: Katoliški sosedje. 10.30 Argumenti. 11.45 Črna na bel. 12.15 Klub senjorjev. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Me ženske. 13.35 Radi imamo Katico, serija. 14.00 Moj Bog, gospod župnik, serija. 14.50 Živalski otročki iz Afrike. 15.05 Čudovito potovanje po notranjosti človeškega telesa, risanka. 15.30 Am, dam, des: Četveronožec v družini. 15.55 Otroški filmi, igrice. 16.05 Otroci pišejo zgodbe. 16.30 Uspešnice. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Zdravnik Trapper John, serija. 19.20 Nocoj. 19.22 Zveneca Avstrija (Vzhodno Štajersko). 21.20 Pogledi od strani. 21.30 Mafijeva nevesta, ameriška kriminalna komedija, 1988 (Michelle Pfeiffer, Matthew Modine). 23.10 — Šport. 23.30 Lomilec src, ameriški film, 1984 (Peter Coyote, Carole Laure). 1.05 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

15.30 Leksikon umetnikov. 15.35 Tedaj. 15.40 Šport. 17.15 Naravni zakladi med Elbo in Vzhodnim morjem. 18.00 Katts, serijska kriminalna. 18.30 Povej resnico, vesela igra. 18.55 Loto. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Reportaže iz Avstrije. 21.00 Trailer, oddaja za prijatelje filmov. 21.30 Kultura z vsega sveta. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Čujte signale, pota in kriva pota sovjetskega komunizma. 2. del: Komunizem, ki to ni bil, dokumentacija Huga Portscha. 0.00 Razprava. 1.25 Čas v sliki.

RTL PLUS

5.55 Poročila. 9.00 Angel se vrača. 9.45 Bogati in lepi. 10.10 Dirka z smrtjo. 11.00 Šov. 11.30 Divja Rosa. 12.10 Smith in Jones, serija. 13.05 Oče preveč. 13.30 Santa Barbara. 14.20 Springfieldova zgodba. 15.05 Volčji klan. 15.50 Čips. 16.40 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 18.00 Divja Rosa. 18.45 Poročila. 19.10 Loterija. 19.15 Trop črnih ovc, serija. 20.15 Airwolf. 21.10 Twin Peaks. 22.10 Nogomet. 23.05 Tutti Frutti. 23.55 Poročila. 0.10 Zapeljevanje na šolski klopi, erotični, softseksi, 1979 (Helen Thomas). 1.25 Rdečilo za ustrnice, kriminalna, 1976 (Margaux Hemingway). 2.50 Moje srce potrebuje ljubzen, film.

SAT 1

8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Tenis, Frankfurt. 12.05 Kolo sreče. 13.35 Bingo. 14.00 Thundercats, Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Addamsovi, serija. 16.15 Bingo. 16.45 Tenis, prenos. 19.00 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Tenis, prenos. 22.00 Poročila. 22.10 Tenis, prenos. 0.10 Komisar X: Tri rumene mačke, 1966 (Tony Kendall, Brad Harris).

PETEK
15. november**TV SLOVENIJA 1**

9.00 Mozaik, ponovitev. 9.00 Klub Klobuk. 10.10 M. Siggins: Ljubzen in sovraštvo, kanadska nadaljevanka (3/4). 11.00 Euroritem, 10. oddaja. 11.15 Video strani. 13.30 Dnevnik 1. 15.10 Video strani. 15.20 Sova, ponovitev. Taksi, ameriška nanizanka, 4/12; Poirot Agathe Christie, angleška nanizanka, 5/10. Jazz blues... 16.40 Video strani. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Poročila. 16.55 Slovenska kronika. 17.05 Mozaik, ponovitev. Tednik. 18.05 Video strani. 18.10 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike. 19.00 Risanka. 19.15 TV okno v svet. 19.30 Dnevnik 2. 19.59 Forum. 20.20 Divjštvo in Indijanci, 2., zadnji del angleške dokumentarne oddaje. 21.15 S. Trenter: Zgodbe Stiga Trenterja, švedska nanizanka (4/6). 22.15 Dnevnik 3. 22.35 Video strani. 22.40 Sova: Pri Huxtablovih, 16. epizoda ameriške nanizanke; Hotel New Hampshire, ameriško angleški film; Draziljivo, 14. epizoda francoskega erotičnega programa. 1.25 Video strani.

TV SLOVENIJA 2

17.10 Euroritem. 17.30 Regionalni programi TV Slovenija, studio Maribor: Tele M. 19.00 Domači ansambli: Rogaški instrumentalni kvintet in ansambel Braneta Klavžarja. 19.30 Dnevnik ZDF. 20.00 Žarišče. 20.30 Oči kritike. 21.10 Mozart na turneji: Dunaj/Praga — Druga plat medalje, 9/3. 23.00 Yutel, eksperimentalni program.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroški program. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski programi: Staro za novo. 16.35 Poročila. 16.40 TV koledar. Izobraževalni program. 17.30 Hrvatska danes. 18.15 Dokumentarna oddaja. 18.45 Humorišča serija. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Igrani film. 21.35 Talk-show. 22.25 Dnevnik 2. 22.45 Kulturna oddaja. 0.15 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Katts, kriminalna serija. 9.30 Ruščina. 10.00 TV v šoli: Glasbeni instrumenti. 10.13 TV v šoli: Gradimo hišo. 10.30 Mozart, avstrijski film, 1955 (Oskar Werner, Johanna Matz). 12.10 Tedaj. 12.15 Reportaže iz Avstrije. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Mi. 13.35 Radi imamo Katico, serija. 14.00 Dediščina Guldenburgovih, serija. 14.45 Mladi glasbeniki v studiju. 15.05 Rakuni, risanka. 15.30 Am, dam, des: Igre. 15.55 Strelvod. 16.05 Otroci pišejo zgodbe. 16.30 Mini kviz. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mi. 18.30 Zdravnik Trapper John, serija. 19.25 Nocoj. 18.27 Znanje. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Zadeva za dva, kriminalna. 21.15 Dedič, francoski film, 1972 (Jean-Paul Belmondo, Carla Gravina). 23.20 Večerni šport. 23.50 Skrivnost letеčega zlojeda, ameriška grozljivka, 1979. 1.20 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

14.00 Leksikon umetnikov. 14.05 Tedaj. 14.10 Šport. 15.46 Deček na delfinu, ameriški film, 1956 (Sophia Loren, Alan Ladd). 17.30 Čudesa iz živalskega sveta: Rakuni. 18.00 Simpsoni, serijska risanka. 18.25 Nocoj. 18.30 Milijonsko kolo. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Diagnoza: Lepotna kirurgija. 21.00 Znanje. 21.15 Šiling. 22.00 Čas v sliki. 22.25 Čas v sliki da capo. 22.30 Brezsrčna mati, monodrama. 23.30 Nemir v duši, ameriški film, 1985 (Kris Kristoferson, Keith Carradine). 1.2 En prizor s tremi različnimi zvoki, kratek film. 1.45 Poročila (teletekst).

RTL PLUS

9.00 Angel se vrača (Michael Landon). 9.45 Bogati in lepi. 10.10 Dirka z smrtjo. 11.00 Šov. 11.30 Divja Rosa. 12.10 Smith in Jones, serija. 13.05 Oče preveč. 13.30 Santa Barbara. 14.20 Springfieldova zgodba. 15.05 Volčji klan. 15.50 Čips. 16.40 Tvegano! 17.10 Cena je vroča. 17.45 Igra. 18.00 Divja Rosa. 18.45 Poročila. 19.10 Loterija. 19.15 Trop črnih ovc, serija. 20.15 Airwolf. 21.10 Twin Peaks. 22.10 Nogomet. 23.05 Tutti Frutti. 23.55 Poročila. 0.10 Zapeljevanje na šolski klopi, erotični, softseksi, 1979 (Helen Thomas). 1.25 Rdečilo za ustrnice, kriminalna, 1976 (Margaux Hemingway). 2.50 Moje srce potrebuje ljubzen, film.

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.35 Sosedje, Bolnišnica. 9.50 Teleshop. 10.10 Tenis, Frankfurt. 12.05 Kolo sreče. 12.45 TV-brza. 13.35 Bingo. 14.00 Dino. Bolnišnica, Sosedje. 15.35 Teleshop. 15.50 Družina Addams. 16.15 Bingo. 16.45 Tenis, Frankfurt, prenos. 19.00 Dober večer, Nemčija. 19.15 Kolo sreče. 20.00 Tenis, prenos. 22.00 Poročila. 22.10 Tenis, prenos. 0.10 Poročila. 0.15 Dekleta pri ginekologu, erotični, 1970 (Monika Dahlberg).

SOBOTA
16. november**TV SLOVENIJA 1**

8.05 Video strani. 8.15 Mozaik, ponovitev. 8.15 Angleščina-Follow me, 26. lekcija. 8.40 Radovedni Taček: Mačka. 8.55 Lonček kuha: masleni šarkelj. 9.10 S. Makarovič: Potepuh in nočna lučka, 1. del. 9.20 Ustvarjalec. 9.35 Alf, 52. epizoda ameriške nanizanke. 9.55 Zgodbe iz školjke. 10.55 Večerni gost: Rajko Bukovec. 11.50 Oči kritike. 12.30 Mozart na turneji: Dunaj/Praga — Druga plat medalje, 9/13. 13.30 Dnevnik 1. 13.40 Forum. 13.55 Video strani. 15.40 Video strani. 15.50 Mariboro music show, ponovitev. 16.20 Sova, ponovitev; Pri Huxtablovih, 16. epizoda ameriške nanizanke. 16.50 Video strani. 16.55 Poslovne informacije. 17.00 Poročila. 17.05 Turistični kazipot: Delta Rotterdam. 17.20 Prijatelj ali sovražnik, angleški film. 18.25 Video strani. 18.30 Klasični dosežki v oblikovanju, ponovitev angleške dokumentarne serije (4/6). 18.55 Novosti založb: Prelistajmo skupaj. 19.00 Risanka. 19.20 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 19.59 Utrip. 20.20 Zrebanje 3 x 3. 20.35 Show Rudija Carrella. 22.10 Sova: Na zdravje, 38. epizoda ameriške nanizanke. 22.35 Dnevnik 3, šport. 22.55 Video strani. 23.00 Sova: Poirot Agathe Christie, angleška nanizanka, 6/10; Wise Guys, ameriški film. 1.25 Video strani.

TV SLOVENIJA 2

15.30 Teleski '91: Pripravimo se na smučanje, ponovitev 1/13. 16.00 Videonoč, ponovitev, 19.00 Garfield in prijatelj. 19.30 Dnevnik BG. 20.15 Filmske uspešnice: Daleč od doma, ameriški film. 23.00 Yutel, eksperimentalni program.

HTV 1

8.15 Poročila. 8.20 TV koledar. 8.30 Vesela sobota. 10.00 Izbor iz šolskega programa. 11.30 Znanstvena serija. 12.00 Izbrali smo za vas. 13.45 Mladinski film. 15.15 Mikser «M». 16.00 Dokumentarni film. 16.15 Narodna glasba. 16.45 Sedmi čut. 16.55 Poročila. 17.30 TV teden. 17.45 TV razstava. 18.00 Serijski film. 18.55 Risana serija. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Intervju tedna. 20.15 Igrani film. 21.50 Dokumentarni program. 22.20 Dnevnik 2. 22.40 Športna sobota... 23.00 Zabavno-glasbena oddaja. 23.45 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Simsonovi, serija risank. 9.30 Angleščina za začetnike. 10.00 Francoščina. 10.30 Ruščina. 11.00 Latigo, ameriški film, 1971 (James Garner, Suzanne Pleshette). 12.30 Hello Austria, oddaja v angleščini. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Ignazio Silone: Doživljanje ubogega kristjana, italijanski film. 15.30 Modri izreki kralja Salomona. 15.35 Izganjalci duhov, serijska risanka. 16.00 Otroški spored po željah. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Športna abeceda: telovadba na orodju za moške. 17.30 Oddaja za otroke za mlade ljudi. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Nogomet. 18.30 Zdravnik Trapper John, serija. 19.15 Nocoj. 19.20 Pomek. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Šport. 20.15 Kdor reče A, igra in zabava (Peter Rapp). 22.05 Novo v kinu. 22.15 Zlata dekleta, serija. 22.40 Maškerada, ameriška kriminalna film, 1987 (Rob Lowe, Meg Tilly). 0.10 Čas v sliki. 0.15 Vem, da veš, da vem, italijanska komedija, 1982 (Alberto Sordi, Monica Vitti). 1.55 Čas v sliki. 2.00 Ex libris.

TV AVSTRIJA 2

12.15 Leksikon umetnikov. 12.20 Tedaj. 12.25 Šport. 14.15 Potopljena celina. Atlantida je bila na otokih Santorinu in Kreti. 14.45 Dunajski dvorni orkester (Haydn, Mozart in Schubert). 16.00 Iz parlamenta. 17.00 Ljuba družina, serija. 17.45 Kdo me hoče? Živali iščejo dom. 18.00 Katt, kriminalna serija. 19.25 Nocoj. 18.30 Podoba Avstrije. 19.00 Avstrija danes. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturni dnevnik. 20.15 Zofijina odločitev, ameriški film, 1982 (Meryl Streep). 22.40 Čas v sliki. 22.45 Čas na raznju, satira. 22.50 Večerni šport. 23.30 Geneza, angleška dokumentacija o uspešni skupini. 1.00 Čas v sliki. 1.05 Ex libris.

RTL PLUS

6.00 Risanka. 7.30 Striček Bill, Scooby Doo, Klack. 10.05 Jetsoni, Turbo Teen. 11.00 Spiderwoman, Rude Dog. 12.35 He man. 13.05 Zelva, serija. 13.30 Super Mario Brothers. 14.00 Ragazzi. 14.35 Kakor pes in mačka. 15.05 BJ in medved. 16.00 Dakarti. 17.45 Čudovita leta. 18.10 Novo v kinu. 18.45 Dovičeta. 19.15 Houston Knight. 20.15 Morlice, akcijski, 1985 (Robert Conrad, Karen Austin). 22.00 Dall-As. 23.00 Intimnosti na šolski klopi, softseksi, 1981. 0.35 Zapeljevanje na šolski klopi, erotični, pon. 2.20 Ženski instinkt, kriminalna, 1972 (Helen Hayes).

SAT 1

7.30 Dobro jutro. 8.30 Policijska akademija, Addamsovi. 9.30 Gospodarski forum. 10.00 Tenis, povzetek. 12.05 Kolo sreče. 12.45 Bingo. 13.10 Addamsovi. 13.40 Ponoči na Montblancu, kriminalna, 1951 (Dietmar Schönherr). 15.05 Sat 1 predstavlja. 15.35 Zapp. 16.05 Bingo. 16.35 Dobiček na Sat 1. 16.45 Tenis, prenos. 19.00 Poročila. 19.15 Tenis, prenos. 21.15 Kolo sreče. 22.10 Poročila. 22.10 Profesionalci, serija. 23.05 Grešna postelja, erotični, 1973. 0.35 Dekleta pri ginekologu, ponovitev filma. 1.55 Grešna postelja, ponovitev filma.

NEDELJA
17. november**TV SLOVENIJA 1**

8.20 Otroška matineja. 8.20 Živ žav. 9.15 Telovadka, francoska nadaljevanka (2/10). 9.40 Glasba skozi čas, koprodukcija (2/6). 10.40 Garfield in prijatelj, ponovitev. 11.05 Videomeh, 58. Oddaja. 11.35 Obzorje duha. 12.00 Murphy Brown, 13. epizoda ameriške nanizanke. 12.30 Dnevnik 1. 13.20 Križkrač, ponovitev. 14.35 W. Jedrkewich: Za težave Bednarški, poljska nadaljevanka (7/7). 15.30 Sova, ponovitev: Na zdravje, 38. epizoda ameriške nanizanke; Poirot Agathe Christie, angleška nanizanka, 7/10. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Poročila. 16.55 Slovenska kronika. 17.05 Mozaik, ponovitev. Zdravo. 18.30 Spored za otroke in mlade. 18.30 Radovedni Taček: Jadro. 18.45 S. Makarovič: Potepuh in nočna lučka, 2. del. 19.00 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 20.05 F. C. Boyce: Pozabi name, angleška drama. 21.25 Osmi dan. 22.10 Dnevnik 3. 22.30 Video strani. 22.35 Neubauer, Gabrijelčič: Pentada, tu balet. 22.50 Sova: Poirot Agathe Christie, angleška nanizanka, 8/10; Nedotakljivi, 12. epizoda ameriške nanizanke (čb).

TV SLOVENIJA 2

14.00 Program HTV 1. 19.30 Dnevnik HTV 1. 20.00 V orlovi deželi, angleška poljudnoznanstvena serija, 7/8. 20.50 Drugačne zvezde: Sahara, potopisna reportaža, 1/6. 21.20 Ciklus filmov Line Wrtmuller: Krvava osveta, italijanski film. 22.50 Yutel, eksperimentalni program.

HTV 1

9.45 Poročila. 9.50 TV koledar. 10.00 Nedeljsko dopoldne. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Poročila. 13.05 Serijski film. 13.55 Družinski magazin. 14.25 Nedeljsko popoldne. 18.45 Risana serija. 19.10 TV sreča. 19.30 Dnevnik. 20.00 Dramski program. 21.35 Inozemska znanst.-popularna serija. 22.25 Dnevnik. 22.45 Športni pregled. 2.30 Glasbena oddaja. 0.30 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Začarano platno, italijanski film, 1982 (Massimo Ranieri, Lina Sastri). 11.00 Pogovor z novinarji. 12.00 Tednik. 12.30 Orientacija. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Oklahoma, ameriški muzikal, 1955 (Gordon MacRae, Gloria Grahame). 15.25 Sve-to pismo za otroke. 15.30 Otroški spored. 15.35 Akcija Octopus, kviz. 15.55 Pregled sporeda. 16.10 Dakarti, doživljaj veterinarja v Afriki. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Parada uspešnic. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Mladinski magazin. 19.20 Nocoj. 19.30 Čas v sliki. 19.48 Šport. 20.15 Marcel Prawy: Po Rigolletovih sledovih z odločki iz opere. 12.15 Šalom. 21.20 Jaz o sebi (Vilma Degischer). 22.20 Pirandello: Šest oseb išče avtorja, komedija. 0.10 Liszt: Preludij. 0.25 Čas v sliki.

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki. 9.05 Kulturni tednik. 9.30 Kulturni zajtrk. 10.15 Norwester — veter nasproti. 11.00 Mozartov koledar. 11.05 Skladbe iz Mozartovega zadnjega leta življenja: Koncert za klavir in orkester. Koncert za klarinet in orkester. »Ave verum corpus«. 12.15 Beethoven: Simfonija št. 6, »pastoralna«. 12.55 Leksikon umetnikov. 13.00 Tuja domovina, spored v več jezikih. 13.30 Podoba iz Avstrije. 14.15 Salcia Landmann: Spomini na Galicijo. 14.45 Ženski rokomet: Hypo (Dunaj) — Casanova za evropski pokal. 16.30 Hans Haas: Moji doživljaji in raziskovanja v morju. 6. del: Film z ovirami. 17.15 Klub senjorjev. 18.00 Katts, serija. 19.30 Čas v sliki. 19.48 Zakladi Avstrije. 20.15 Katastrofalen polet, ameriški film, 1988. 21.50 Čas v sliki. 21.55 Šport. 22.00 Skrivnost Twin Peaksa, kriminalna serija. 22.45 Beg pred policijo, ameriški čb film, 1941 (Clark Gable, Rosalind Russell). 0.15 Šport. 1.25 Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Turbo Teen, Jetsoni, Scooby Doo. 9.30 Zoro in trije mušketerji, pustolovski, 1962 (Gordon Scott). 11.00 Tednik. 12.05 Coach, serija. 12.35 Waterloo Creek. 13.05 Moj oče zunajzemljan. 13.30 Munsterjevi. 14.00 Uli-traman. 14.25 Adam 12. 14.50 Mini-star. 15.45 SP v latinskoameriških plesih. 16.45 Petrova glasbena revija. 17.50 Dr. Westphall. 18.45 Poročila. 19.10 Potovalni kviz: Avstralijska. 20.15 Pot na Kitajsko, pustolovski, 1982 (Tom Selleck, Bess Armstrong). 21.55 Spiegel TV. 22.35 Prime Time. 22.50 Grad Pompon Roug, zabavni spored. 23.25 Playboy Late Night Show. 0.25 Spettters, nizozemski, 1980 (Rutger Hauer).

SAT 1

7.30 Dino, Addamsovi, Ollies, Thundercats. 9.10 Dropsi. 9.35 Zapp. 10.00 Avto magazin. 10.30 Čar gora. 11.05 Tenis, Frankfurt. 12.45 Bingo. 13.10 Fantazijski otok. 14.05 Videoteke. 14.30 Krakatoa, vzhodno od Jave, pustolovski, 1968 (Maximilian Schell, Diane Baker). 16.35 Obalni pirati. 17.00 Dropsi. 17.30 Addamsovi. 18.05 Poročila. 18.10 Kolo sreče. 19.00 Tenis, Frankfurt, prenos. 21.55 Vreme. 22.60 Pogovor v stolpu. 23.15 Poročila. 23.25 Gorila, serija.

PONEDELJEK
18. november**TV SLOVENIJA 1**

9.00 Mozaik, ponovitev. 9.00 E. Majaron: V znamenju dvojčkov, lutkovna igrice (9/12). 9.20 M. Sparemblek: Dregi Miha — farsa za solo plesalca, magnetofonski trak in dva stola. 9.50 Utrip. 10.05 Zrcalo tedna. 10.20 TV mernik. 13.30 Dnevnik 1. 15.00 Obzorje duha, ponovitev. 15.20 Sova, ponovitev; Polna hiša, 22., zadnja epizoda ameriške nanizanke; Poirot Agathe Christie, angleška nanizanka, 7/10. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Poročila. 16.55 Slovenska kronika. 17.05 Mozaik, ponovitev. Zdravo. 18.30 Spored za otroke in mlade. 18.30 Radovedni Taček: Jadro. 18.45 S. Makarovič: Potepuh in nočna lučka, 2. del. 19.00 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 Dnevnik 2. 20.05 F. C. Boyce: Pozabi name, angleška drama. 21.25 Osmi dan. 22.10 Dnevnik 3. 22.30 Video strani. 22.35 Neubauer, Gabrijelčič: Pentada, tu balet. 22.50 Sova: Poirot Agathe Christie, angleška nanizanka, 8/10; Nedotakljivi, 12. epizoda ameriške nanizanke (čb).

TV SLOVENIJA 2

17.00 Teleski '90: Pripravimo se na smučanje, ponovitev 2/13. 17.30 Regionalni programi TV Slovenija, studio Ljubljana. 19.30 TV dnevnik Koper. 20.00 Zabavno-glasbena oddaja. 20.30 Poljudnoznanstvena oddaja. 21.00 Sedma steza. 21.30 Omizje.

HTV 1

9.15 Poročila. 9.20 TV koledar. 9.30 Otroška oddaja. 10.00 Šolski program. 12.00 Poročila. 12.10 Video strani. 12.20 Satelitski program: Staro za novo. 16.45 Poročila. 16.50 TV koledar. Šolski program. 17.30 Hrvatska danes. 18.15 Otroški program. 18.45 Dokumentarna oddaja. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik 1. 20.00 Domača serija. 20.50 Zunanja politika. 21.20 Dnevnik 2. 21.45 Kinoteka. 23.15 Poročila.

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki. 9.05 Katts, serijska kriminalna. 9.30 Podoba Avstrije. 9.55 Dobro pogledi! 10.00 TV v šoli: Tudi brez kajena gre. 10.15 TV v šoli: Jaz in moje okolje. 10.30 Beg pred policijo, ameriška čb kriminalna komedija, 1941 (Clark Gable, Rosalind Russell). 12.00 Iz parlamenta. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Zakladnica Avstrije.

PRODAJALNA NA DROBNO

FREDO BAUMAN

62324, Lovrenc na Dravskem polju 3

Bogata ponudba — konkurenčne cene!

Obljubljam dobro postrežbo

**boutique
sonja**Vošnjakova 10
(pri starem Ribiču)

- ženska in moška konfekcija
- metraža
- največja izbira gumbov v Ptuj

VSE PO KONKURENČNIH CENAH!

PLAČILNI POGOJI:
KUPITE DANES, PLAČATE ČEZ 1 MESEC!

Prodaja na čeke, plačate pa lahko tudi s kartico American

emona merkur ptuj
62250 ptuj, murkova 2,

Emona Merkur, d.o.o., Ptuj, Murkova ul. 2, objavlja prosto delovno mesto

poslovodje

- Pogoji: — poslovodska ali komercialna šola
— 2 leti delovnih izkušenj pri podobnih delih
— poskusno delo 3 mesece
— vozniški izpit kategorije B

Delovno razmerje sklenemo za nedoločeno, poln delovni čas. Drugi pogoji bodo določeni s pogodbo.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov podjetja v 15 dneh od dneva objave. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteku objave.

UGODNO! UGODNO! UGODNO! UGODNO!**UGODNO!****Mesnica
in predelava
mesa****Jože Fingušt**

62331 PRAGERSKO, GAJ 9, ☎ (062) 792-261, fax 792-275

● PEČENICE 1 kg	198 SLT
● KRVAVICE 1 kg	130 SLT
● KRANJSKE 1 kg	179 SLT
● ŠUNKA (brez kosti) 1 kg	399 SLT
● PREKAJENA REBRA 1 kg	298 SLT
● PRAGERSKA 1 kg	268 SLT
● PREKAJENE KRAČE 1 kg	176 SLT
● DOMAČA KLOBASA-NAVADNA 1 kg	169 SLT
● NEZAČINJENA IN ZAČINJENA MASA ZA ČEVAPČICE 1 kg	179 SLT
● PRODAJA VSEH VRST PREKAJENIH IZDELKOV	
● LASTNO OBARJENE KLOBASE — PARIŠKA, DOMAČA, ŠUNKARICA	
● HRENOVKE V NARAVNEM OVČJEM ČREVESU IN POSEBNA KLOBASA	
● VSE VRSTE SVEŽEGA MESA	
● VEDNO NA ZALOGI TUDI SVEŽA SVINJSKA REBRCA BREZ KOŽE IN MAŠČOBE (v neomejenih količinah)	
● VSE VRSTE JUNČJEGA MESA TER VSAK TEDEN SVEŽA TELINA	
● DOMAČI PIŠČANCI, GOSI, RACE, PURANI, KOKOŠI IN ZAJCI	
● PRODAJAMO TUDI SVINJSKE POLOVICE PO UGODNIH CENAH (samo na Pragerskem)	

OB ČETRTKIH PRODAJAMO DOMAČO GOVEDINO, SEKANO NA DOMAČ NAČIN, PO SAMO 128 TOLARJEV ZA kg!

MESNICA IMA SVOJO POSLOVALNICO 2 TUDI V MARIBORU NA DUPLEŠKI 42

POJEM KAKOVOSTI — MESNICA FINGUŠT

Zlata poroka v Ormožu

Zlatoporočnica Brumen s svojimi najdražjimi.

V knjigo zlatoporočencev občine Ormož sta se vpisala Marija in Franc Brumen z Bresnice 39. Poročila sta se 2. novembra 1941 na matičnem uradu v Podgorcih, 9. novembra pa v podgorski cerkvi. Ob obletnici cerkvene sta praznovala zlato poroko.

Marija (dekliški priimek Koko) je rojena 1914. leta v Gorišnici, Franc pa 1915. leta na Bresnici. Žena, po poklicu šivilja, je bila gospodinja in je skrbelo za štiri otroke, mož logar je bil v službi pri Gozdnem gospodarstvu Ptuj. Po poroki sta najprej

živela pri njegovih starših, nato pa sta dober streljaj vstran zgradila svoj dom. Nekaj zemlje sta podedovala, nekaj dokupila, sedaj pa sta 5 ha razdelila med otroke.

Jesen življenja jima ob štirih sinovih, ki so zaposleni v sosednji Avstriji, razveseljuje 10 vnukov in en pravnuk. Sta še kar pri močeh, zlasti žena Marija je živahna in žilava, kot so matere in žene, ki vedo, da morajo v zakonu nositi velik del bremena.

Vida Topolovec
Foto: Š. Hozyan

V SOBOTO OB 18. URI NA RADIU PTUJ

Glasbena izpolnjevanka

Za tokratni sobotni večer na radiu Ptuj ponujamo glasbeno izpolnjevanko za ljubiteljce in ljubiteljce tuje zabavne glasbe.

Slišali boste dvanajst skladb, začetnice naslovov skladb ali imen izvajalcev pa bodo dale rešitev — ime in priimek znanega glasbenika srednje generacije. Rešitev zapišite na kupon, pripišite svoje podatke in pošljite na naslov: Radio — Tednik, Raičeva 6, 62250 Ptuj — Za glasbeno izpolnjevanko. Vaše kupone na dopisnicah (lahko jih pustite tudi v nabiralniku na naši stavbi!) pričakujemo do petka, 22. novembra. Med reševalce bo žreb razdelil privlačne nagrade. Žrebali bo mo v soboto, 23. novembra.

Kupon glasbene izpolnjevanke

Rešitev: _____

Ime, priimek in naslov: _____

RADIO PTUJ

(94,1 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)
ČETRTEK, 14. novembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj—danes—jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 URICA DOMAČIH.

PETEK, 15. novembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.25 V vrtu. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, glasba in EPP. 17.30 Včeraj—danes—jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 MALI OGLASI V ŽIVO.

SOBOTA, 16. novembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop. 15.00 Obvestila, čestitke poslušalcev. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj—danes—jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 GLASBENA IZPOLNJEVANKA.

NEDELJA, 17. novembra: 10.00 ORFEJČEK. 11.00 Tedenki pregled, obvestila, horoskop, glasba in EPP. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Domača ustvarjalnost. 13.00 Čestitke poslušalcev, Misli iz biblije.

PONEDELJEK, 18. novembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj—danes—jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 Mala ptujška kronika, šport, kultura — vmes glasba po izboru Draga Skoka.

TOREK, 19. novembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj—danes—jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 V ŽIVO.

SREDA, 20. novembra: 14.00 Uvod. 14.15 Novice, horoskop. 15.00 Obvestila, glasba in EPP. 16.15 Novice. 16.25 Za planince. 16.30 Po domače ali čestitke. 17.00 Obvestila, mali oglasi, glasba in EPP. 17.30 Včeraj—danes—jutri, obvestila. 17.55 Uspešnica dneva. 18.00 NAŠ GOST.

V NEDELJO OB 10. URI NA RADIU PTUJ

Orfejček

ORFEJČKOVE STOPNIČKE:

1. ZA MIR NA SVETU — Franci Zeme
2. CVET MLADOSTI — Marela
3. LEPA SO JUTRA — Toni Verderber
4. SINKO MOJ — Anton Iskra
5. POLKA ZA MLADE — Štajerskih sedem
6. MARTINOVANJE — Slovenija
7. STARI PTUJ — Ptujski instrumentalni kvintet
8. PLANIKA — Nagelj
9. NA TRŠKO GORO — Fantje z vseh vetrov
10. BOJ SE MEDUZE — Spomin
11. OB TRGATVI — Brane Klavžar
12. POZDRAVLJEN DOMA — Mariborski kvintet

Nagrado pokrovitelja (SOLID) prejme Petra Žiher, Mezgovci 43. Glasovnice pošiljajte na naslov: Radio — Tednik, Raičeva 6, Ptuj — Za Orfejčkove stopničke.

ORFEJČKOVE
stopničke.

Glasujem za skladbo: _____

Kot gosta predlagam: _____

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

BAZAR
Trgovina
in aranžerstvo
MILENA JAKOPEC ☎ 772-388

Ob Mariborski cesti

VAM NUDI PO NAJNIŽJIH CENAH TRGOVINA

- Metraža: — pliši od 500,00 — volna od 300,00
- Vse za šivanje
- Otroške trenirke 400,00
- Ž. bluze 570,00
- Ž. kostimi od 1.500,00

ARANŽERSTVO

- Dekoracija poslovnih prostorov
- Reklamni napisi, panoji
- Aranžiranje daril

NOVO:

- Šivamo vsa zimska oblačila
- Za vas poslujemo vsak delovni dan od 9. do 18. ure, v soboto od 8. do 12.ure.

Plačilo na tri čeke

GRAPHIC DESIGN
Marjan Bombek
Jadranska 18, Ptuj ☎ (062) 776-890

Cenjene stranke obveščamo, da smo po prenovitvi svojih prostorov le-te zopet odprli v Ptuj, Jadranska 18 (Vošnjakova 4). Priporočamo se s kvalitetnimi storitvami na področju sitotiska:

- skratka tisk na vse vrste materialov
- dotisk koledarjev, rokovnikov, vžigalnikov, tehničnih svinčnikov —
- izdelava in oblikovanje svetlobnih in drugih reklamnih tabel!

AGROMAT d.o.o.
Zechnerjeva 9, Ptuj
☎ 062/773-314

PTUJ

Prodaja mehikanske pijače

TEQUILA

- WHITE TEQUILA SOMBRERO NEGRO
- WHITE TEQUILA DELIGENCIAS
- GOLD TEQUILA DELIGENCIAS
- TEQUILA RESERVA DEL PATRON
- LIKER — ALMON ORO VIJE
- COCKTAIL — MARGALINE

Tequila je žlahtna žgana pijača. Pristno tequilo izdelujejo v Mehiki.

AGROMAT vam želi »na zdravje«

SALON POHIŠTVA

INTERDOM d.o.o.

DO 40% ZA GOTOVINSKO PLAČILO

UGODNI KREDITNI POGOJI

KUHINJE SPALNICE

SEDEŽNE grt. RAZLIČNI MODELI — NA ZALOGI

PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222-450, 222-289

kmetijski kombinat ptuj p. o.

kmetijstvo, predelava, trgovina, turizem in gostinstvo, medicinska rehabilitacija, izvoz — vnos

KK PTUJ—TURIZEM IN GOSTINSTVO razpisuje razprodajo stare gostinske opreme. Razprodaja bo v petek, 22. novembra, ob 10. uri na dvorišču gostilne Breg.

GRADIS

GRADBENO PODJETJE
GRADNJE PTUJ p. o.

Obveščamo vse uporabnike ceste Videm—Cvetlin, da je od 1. 11. 1991 do 31. 1. 1992 na odseku varejski klanec polovična zapora zaradi rekonstrukcije ceste. Promet je urejen s prometno signalizacijo.

V SPOMIN
30. oktobra so minila tri žalostna leta od izgube očeta, dedka in pradedka

Ludvika Čučka

ZAHVALA
Ob smrti mame, babice in prababice

Marije Čuček

iz Trnovske vasi 30

se zahvaljujemo vsem, ki so pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter za sv. maše. Ohranili ju bomo v lepem spominu.

Žalujoči: vsi njuni

Umrlo je meni srce,
umrle so nade sladke,
umrla ljubezen goreča,
umrla življenja je sreča.

(Gregorčič)

ZAHVALA
Ob nenadni izgubi dragega moža, očeta in deda
Alojza Žgeča
iz Dornave

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, posebej še sosedom, sorodnikom prijateljem in znancem.

Hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in sv. maše. Najlepša hvala g. župniku in kaplanu za opravljen obred in tolažilne besede.

Iskrena hvala cerkvenemu pevskemu zboru, vsem govornikom Janku za odigrano Tišino, GD Dornava, Mazgovci in Žamenici, kolektivom MIP Ptuj, Agis, SOLID in pogrebniemu podjetju MIR.

V globoki žalosti: žena Marjeta, sin Miran in Hčerka Marica z družinami.

Skrb, delo in trpljenje
tvoje je bilo življenje,
bolečine in trpljenje si preстал,
zdaj lahko boš v grobu mirno spal.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

Franca Potočnika
iz Popovec 2

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste prišli k njegovemu slovesu, mu darovali vence in cvetje ter sočustvovali z nami. Iskrena hvala g. župniku za ligo opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke in g. Hebarju za izrečene besede.

Vsem še enkrat HVALA.

Vsi njegovi najdražji

ZAHVALA
Ob boleči izgubi našega očeta, starega očeta, tasta, strica in pradedka

Alojza Kukca

iz Formina

se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli pisno ali ustno sožalje. Iskrena hvala za darovane vence in cvetje, gospodu župniku za opravljen cerkveni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku KS Gorišnica za poslovilne besede ter godbeniku za odigrano Tišino.

ŽALUJOČI: hčerki Kristina in Marija, sin Slavko z družinami ter drugo sorodstvo.

mali oglasi

PRODAM njivo v Lovrencu na Dravskem polju. Cena 3500 DEM. Terezija Sluga, Podložje 36, Lovrenc na Dravskem polju. UGODNO PRODAM dobro ohranjeno kotno sedežno garnituro z ležiščem in Opel kadett 1.3. Janez Kamenshek, Krčevina pri Vurbergu 89/a, Ptuj. PREKLICUJEM spričevalo OŠ bratov Štrafela Markovci, na ime Katarina Petrovič, Bukovci 140. PRODAM brejo kravo in telico — brejo. Franc Lah, Nova vas pri Markovcih 14.

IŠČEM NAJUGODNEJŠEGA PREVOZNIKA ZA TOVORE:

— do 2000 kg
— do 5000 kg
Ponudbe pošljite na naslov: »POLJE«, d.o.o., Podlehnik 13. ☎ 793-174

IŠČEM stanovanje (eno sobo z možnostjo kuhanja). Naslov v upravi. PRODAM traktor IMT 335, 1800 delovnih ur, in GOLF-diesel, letnik 88. Branko Žnidarič, Cvetkovi 102. ☎ 712-252. PRODAM 4-tonsko 2-osno traktorsko kiper prikolico. ☎ 773-951. PRODAM zamrzovalno omaro, 150 l, še nerabljeno, 40 % ceneje. Olga Sagadin, Dolič 41/A, Destrnik. ☎ 796-110, int. 573, dopoldan. IMAM v Halozah prazno starejšo hišo. Brezplačno vzamem na stanovanje žensko od 25 do 55 let. Lahko tudi z otrokom. Voda v hiši. Naslov v upravi. TRAKTORJA IMT 558 in ursus 360 C prodam ali zamenjam za manjšega. Prodajam tudi obiralnik koruze. ☎ (062) 688-175.

SERVIS ZAMRZOVALNIKOV R 12

Napake odpravljamo na vašem domu v Ptuj
☎ 062/776-040

UGODNO PRODAM obnovljeno, na novo registrirano ZASTA-VO 101. Zvonko Medved, Cvetkovi 79/a. KUPIM suhe bučnice po 150 SLT. Rado Furek, Lovrenc na Dravskem polju 54. ☎ 790-540. PRODAN novo ŠKODO FAVORIT 136 L in malo rabljen barvni televizor Gorenje, ekran 56. Drago Predikaka, Lovrenc 56.

Spoštovani člani in simpatizerji Demokratske stranke Slovenije!

Vljudno vas vabimo na ustanovno skupščino občinskega zbora Demokratske stranke Ptuj, ki bo v petek, 15. novembra 1991, ob 17. uri v dvorani Narodnega doma v Ptuj.

Kot gost bo sodeloval gospod Igor Bavčar, koordinator DSS za pripravo kongresa Demokratske stranke Slovenije. Pridite in pridružite se!

Predsednik iniciativnega odbora
DSS PTUJ
Ivan Lovrenčič, dipl. zgod.

DIREKCIJA ZA GOSPODARSKO INFRASTRUKTURO OBČINE PTUJ

Prešernova 29
62250 PTUJ

OBVESTILO

Interesente za nakup novih stanovanj, ki jih gradijo v soseski Rabelčja v zahodni Ptuj, obveščamo, da je možno kupiti stanovanja v lameli 3A (16 enot) in lameli 4A (19 enot). Cena m² neto stanovanjske površine v novembru 91 znaša 32.464,00 SLT in se mesečno valorizira v skladu z indeksi za obračun razlik v ceni gradbenih storitev, ki jih objavlja GZS — Sekcija za gradbeništvo in IGM.

Pogoji nakupa:
— dokazilo o državljanstvu Republike Slovenije
— plačilo 25 % vrednosti stanovanjske enote ob podpisu predpogodbe, kar zagotavlja kupcu po potrebi posojilo v višini 40 % vrednosti stanovanjske enote.
Posojilo se odobrava za dobo 15 let po 11 % obrestni meri. Mesečna anuiteta za dodeljeno posojilo se letno valorizira po vsakokratnem letnem indeksu porasta osebnih dohodkov na zaposlenega v Republiki Sloveniji za preteklo leto.
— preostalo kupnino mora kupec plačati najkasneje do dneva prevzema stanovanja.

Prodajalec zagotavlja kupcu nespremenljivo ceno za že odplačani del kupnine (lastna udeležba in kredit), neodplačani del kupnine pa se valorizira v skladu z indeksi za obračun razlike v ceni gradbenih storitev. Ko je celotna kupnina plačana, so cene m² dokončne.

Roki izgradnje:
— lamela 3 A december 1992
— lamela 4 A maj 1993
Interesenti za nakup stanovanj, ki se gradijo, dobijo vse podatke o stanovanjskih enotah in druge podatke o nakupu na sedežu Direkcije za gospodarsko infrastrukturo, Ptuj, Prešernova 29/III, soba št. 207 — telefon 772-731, int. 15, vsak dan od 8. do 13. ure. Direkcija za gospodarsko infrastrukturo občine Ptuj

KRZNENO JAKNO NUTRIJE ali kože zelo ugodno prodam, po dogovoru tudi na obroke. Telefon: 766-260.

PRODAM JUGO KORAL 45, letnik 90. Ivan Zajc, Zg. Hajdina 114. ☎ 771-612.

PREKLICUJEM zaključno spričevalo OŠ Hajdina na ime Roman Kaiserberger, Gerečja vas 63, Ptuj.

UGODNO PRODAM zidano garažo v Kidričevem. Informacije od 8. do 16. ure na ☎: 733-075, od 17. do 10. ure na ☎: 771-632.

GRADBENO PARCELO ugodno prodam. Nahaja se 6 km od Ptuja proti Ormožu na lepi lokaciji. Kličite dopoldan. ☎ 062/32-989.

PRODAM avto NISAN in garažo. Informacije: ☎ 772-414.

IŠČEM varstvo na domu za 15-mesečno deklico. Ponudbe na CMD 15, stanovanje št. 13, 18. 11. med 10. in 15. uro.

PRODAM 3 kW termoakumulacijsko peč. Prevolshek, Slovenski trg 8, Ptuj.

IZDELOVANJE betonskih zidakov ŠURBEK. Poljčane ☎ (062) 825-303. Obveščamo, da imamo v ponudbi meseca novembra betonske zidake dimenzij 30, 25, 20, 12 in novost — vrtno robnike.

KUPIM stanovanje — eno- oziroma enoinpolsobno. Informacije na ☎: 775-195, od 16. ure. UGODNO PRODAM R-4, motor generalno obnovljen, letnik 79. Kropec, Sela 11.

PRODAM kante za mleko (50 l), plemensko telico, 15 mesecev staro, in črno-beli televizor z manjšo okvaro (elektronik). Oglasite se zjutraj ali zvečer, Janežič, Mali Bebrovnik 2, Ivanjkovič.

PRODAM hidrofor, 500 l, motorno žago Stihl, SIP-ov drobilec zrnja in bočno koso za traktor Universal. Fras, Trnovska vas 30.

TERMOAKUMULACIJSKE PEČI vseh tipov servisiram. ☎ 775-053.

PRODAM traktor TV 420 s priklučki. Franc Podgoršek, Trdobjci 10, Zg. Leskovec.

PRODAM dve breji telici in 150 kg svinjo. Avgust Slukan, Zg. Velovlek 23. ☎ 794-821.

PRODAM 13 arov parcele v Trnovskem Vrhu. Informacije na ☎: 773-704.

PRODAM novo hišo na Destrniku (dvostanovanjsko), primerna za vselitev takoj. ☎ 064/328-010. Ludvik Zavec, Hrastje 39, Kranj.

PRODAM telico simentalčko, brejo 9 mesecev. Kristovič, Borovci 27.

ZOBNA ORDINACIJA

dr. Zdenka Antonovič v Krapini, M. Gubca 49, ordinira vsak dan po dogovoru. Vse informacije po telefonu: 049/71-795.

V petek, 8. novembra 1991 je bilo v nočnih urah pred hotelom SUPER LI v Ptuj ukradeno motorno kolo TOMOS T 3 modremetal barve. Morebitne informacije: ☎ 771-776 ali PM Ptuj

PRODAM parcelo 817 m² v Ptuj — Krčevina, z gradbenim dovoljenjem. ☎ 061/319-490, do 17. ure.

MENJAM obnovljeno trisobno stanovanje (94 m²) v Kidričevem s centralno za manjše dvosobno s kabinetom na Ptuj. Kličite popoldan. ☎ 796-596.

NOVO NOVO NOVO NOVO RENT-A CAR MONACO

BOJAN VOGRINEC
GEREČJA VAS 74, 62250 PTUJ
☎ (062) 796-040

Vam pod ugodnimi pogoji nudi izposajo naslednjih tipov novih vozil:
golf diesel, renault 5, citroen AX
Po želji vsaki stranki dostavimo avtomobil na dom.
Za vas poslujemo NON—STOP in se pripravljamo!

ARHITEKTONSKI ATELJE

FRANJO ČIŽEK, PROF. DIPL. ING. ARCH.
MARIBOR, POD GRADIŠČEM 26 ☎ 062/23112

SERVIS ZAMRZOVALNIKOV

Vam skrinja loči, ali-se na njej nabira led? Delo opravimo takoj, strokovno in z uvoženimi materiali. Stroške popravila vam zavarovalnica povrne. Garancija 3 leta.

Miran Ziahtič, Zagrebška 54, PTUJ,
☎ 062 774-806.

BUČNICE, suhe ali neposušene kupim. ☎ 816-940.

PRODAM 70 kg svinjo za zakol. Franc Marinič, Dolena 9. ☎ 794-730.

MOŠKI, star 48 let, išče žensko za pomoč v gospodinjstvu in na manjši kmetiji. Naslov v upravi. UGODNO PRODAM barvni TV. Zihlerlova ploščad 8, stanovanje 9.

5 LET SERVISA HLADILNE TEHNIKE

Kompletna popravila hladilnikov, zamrzovalnikov in elektroinstalacij.

ŠEGULA, Potrčeva 2, Ptuj
☎ 062 771-418 in 795-063

NAJNIŽJE CENE IZOLACIJ!

Garancija

OLTCIT II RL, nov, prodam. ☎ 796-094.

PRODAM barvni TV Montreal 78 (Iskra). Potočnik, Žgečeva ulica 10. ☎ 775-053.

PRODAM termoakumulacijsko peč 4 kW. ☎ 772-416, po 18. uri. PRODAM hišo z gostinskimi lokalom, okrog 70 sedežev, v starem delu Ptuja. ☎ 776-505.

PRODAM parcelo pri Ptuj z gradbeno dokumentacijo in gradbenim materialom. ☎ 776-505.

DEŽURSTVO ŽIVILSKIH TRGOVIN
Sobota, 16. novembra:
KOLONIALE in PANORAMA

TEMELJNO SODIŠČE V MARIBORU
ENOTA V MARIBORU

● objavlja (v stečajni zadevi opr. št. St-19/90 po sklepu stečajnega senata z dne 6. 11. 1991

JAVNO DRAŽBO

I. Celotno premoženje stečajnega dolžnika IMP ELEKTROKOVINAR, Proizvodnja, montaža, energetika, ekologija, p.o., Ptuj, v stečaju, po izključni ceni 77.000.000,00 SLT (sedemdeset milijonov tolarjev).

Prodaja obsega sledeče premoženje:

1. gradbene objekte in zemljišča
2. strojno in drugo opremo
- II. a) Proizvodni in funkcionalni objekti z zemljiščem in opremo v Ptuj po izključni ceni 50.000.000,00 SLT (petdeset milijonov tolarjev).
- b) Skladišni prostori v Ptuj, Rogozniška 14, s pripadajočim zemljiščem po izključni ceni 11.000.000,00 (enajst milijonov tolarjev).
- c) Poslovni in kletni prostori v Mariboru, Ljubljanska 9, po izključni ceni 15.766.000,00 SLT (petnajst milijonov sedemsto šestinšestdeset tisoč tolarjev).
- d) Osebnih vozila po naslednjih izključnih cenah:

ZASTAVA 101 GTL 55	155.000 SLT
ZASTAVA 101 GT	166.000 SLT
ZASTAVA 101 T POLI	175.000 SLT
FIAT REGATA	400.000 SLT
SKUPAJ	869.000 SLT

Pogoji prodaje:

Na javni dražbo lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe. Pred javno dražbo mora vsak ponudnik plačati varščino v višini 10 % izključne cene in jo nakazati na žiro račun št. 52400-690-42034 v dobro IMP Elektrokovinar v stečaju z namenom: varščina za javno dražbo. S potrjenim prenosnim nalogo se ponudnik izkaže pred pričetkom javne dražbe. Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino po odbitku stroškov. Ostalim ponudnikom bo vrnjena takoj po končani javni dražbi brez obresti. Predstavnik pravne osebe mora imeti veljavno pooblastilo za licitiranje. Uspešni ponudnik mora skleniti pogodbo v 8 dneh od dneva javne dražbe in plačati celotno kupnino na žiro račun stečajnega dolžnika v 15 dneh od dneva javne dražbe. Če uspešni ponudnik ne bo sklenil kupoprodajne pogodbe in plačal celotne kupnine v postavljenem roku, bo prodaja razveljavljena, plačana varščina pa bo zapadla v korist stečajnega dolžnika. Prometni davek, druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva mora plačati kupec. Javna dražba bo 11. 12. 1991 ob 9. uri v prostorih IMP Elektrokovinar, Proizvodnja, montaža, energetika, ekologija, p.o., v stečaju, Ptuj. Informacije in podrobni opis premoženja so interesentom dosegljivi v poslovnih prostorih IMP Elektrokovinar, Proizvodnja, montaža, energetika, ekologija, p.o., v stečaju, 62250 Ptuj, Rogozniška 14, telefon (062) 771-881, dnevno od 8. do 14. ure.

Podelimo svoje dobrrote z nesrečnimi

Hajdinska cerkev sv. Martina je bila za god svojega patrona deležna posebne pozornosti našega občestva, tako tistega vinogradniškega kot tistega, ki ljubi žlahtno vino. Tega dne (v ponedeljek, 11. novembra) so ji namenili posebno vlogo: v njej so prvič na Ptujskem in nemara tudi na Slovenskem opravili svečan obred posvetitve mošta. V ta namen so iz naših znanih ptujskih kleti na Hajdino s konjsko vprego pripeljali sod vina, ki ga je ves čas poti spremljala razgibana skupina markovskih kopjašev. Tu so se jim na župnijskem dvorišču pridružili še domačini in gosti: predsednik Druženopolitičnega zbora slovenske Skupščine, sicer rojak iz Juršincev dr. Ludvik Toplak ter naša občinska garnitura na čelu z županom Vojtehom Rajherjem.

Družno z duhovščino je nato celotna povorka krenila v cerkev. Potem ko so kopjaši pred oltar postavili sod z moštom, se je pričela slovesna masa, ki jo je bral župnik in gvardijan Minoritskega samostana v Ptuj ter hkrati vitez gradiščansko-panonskega vinskega reda monsignor Mirko Pihler. Kot somašniki so mu pri tem pomagali: hajdinski župnik g. Roman Maier, župnik iz Slovenje vasi g. Pavel Pucko in pater Lovrenc Grandušek. Svečan obred bogoslužja je monsignor Pihler povzdignil še s priložnostnim govorom, v katerem je najprej omenil martinovanje kot enega

najlepših ljudskih običajev, se nato dotaknil našega čedalje slabšega osebnega standarda, sklenil pa z naslednjo mislijo: »Tako kot je sv. Martin delil svoj plašč s prezeblim siromakom in vedno v največji sočlovekovi stiski pokazal vse svoje usmiljenje ter ljubezen, tako tudi mi danes ne pozabimo tistih, katerih mize niso praznično obložene. Svoje dobrrote podelimo z njimi!«

Svečano bogoslužje se je končalo s posvetitvijo mošta. Čast tega opravila, ki bo odslej v hajdinski cerkvi vsakoletna tradicija, je kot članu tako imenitnega viteškega reda pripadala

Prva posvetitev mošta v cerkvi sv. Martina na Hajdini. Obred je opravil župnik in vitez gradiščansko-panonskega vinskega reda monsignor Mirko Pihler.

seveda monsignorju Mirku Pihlerju. Sod s posvečenim moštom so nato ponovno s konjsko vprego vrnili na

Ptuj, kjer so ga na Bakhovem trgu po stari meščanski šegi prekrstili v vino. Besedilo in foto: I. C.

Težave pri oskrbi z zdravili

Ne samo postavitev južne meje, tudi politični razlogi so vzrok, da v lekarnah primanjkuje zdravil. Veleddrogerije Farmadent, Kemofarmacija in Salus so že pred 8. oktobrom opozorile na težave pri oskrbi slovenskega zdravstva. Zaradi velikih dolgov bolnišnic so se njihove zaloge zmanjšale, zaradi pomanjkanja denarja pa jih tudi niso obnavljali.

Iz južnih republik je do postavitve meje prihajalo do približno polovico zdravil oziroma drugega medicinskega blaga. Med temi so nekatera življenjsko pomembna zdravila, ki jih slovenske tovarne ne proizvajajo: insulini, citostatiki, kompletni program za dializo, narkotiki, brizge, hormonski aparati in drugo.

Novi predpisi nabave zdravil in drugega medicinskega blaga obravnavajo kot redni uvoz. Za uvoz oziroma izvoz zdravil so potrebna posebna soglasja, carinsko tarifiranje in drugi carinski dokumenti. Zaradi izpolnjevanja vseh teh postopkov je normalna oskrba slovenskega zdravstva skoraj povsem onemogočena. Povečujejo se tudi stroški. Veleddrogerije zato predlagajo, da se poenostavi postopek pri uvozu oziroma izvozu zdravil in drugega medicinskega blaga na južni meji, da bi se izognili še večjim motnjam pri oskrbi zdravstva. Veleddrogeristi (Farmadent, Kemofarmacija in Salus) so do uvedbe meje vsak dan v povprečju sprejeli okrog dva tisoč kartonov različnega blaga.

V PTUJU MANJKA OD 150 DO 200 ZDRAVIL

O stanju pri oskrbi z zdravili v Združenih lekarnah Ptuj je direktor Jože Gorenc povedal:

»Z oskrbo z zdravili v tem času ne moremo biti nikjer zadovoljni. Vojna v drugih delih nekdanje Jugoslavije in osamosvojitve Slovenije sta povzročili, da so se oskrbovalne poti skoraj v celoti pretrgale. Poleg tega farmacevtske tovarne na jugu omejujejo proizvodnjo iz ekonomskih razlogov. Zato Slovenija v tem obdobju praktično ne more kupiti zdravil južno od Sotle.

Oskrba z zdravili v ptujski lekarni je trenutno še zadovoljiva, ker smo imeli velike zaloge. Bodo pa tudi te pošle.

Trenutno manjka od 150 do 200 zdravil. Zelo hudo je pri oskrbi z antidiabetičnimi zdravili, kardiotoniki, antirevmatikami, skratka pri tistih zdravilih, ki jih slovenska farmacevtska industrija ne izdeluje.

V lekarnah lahko izdelamo razne praške in tablete proti gripi, bolečinam, ne moremo pa izdelovati zdravil, za katere je potrebna sodobna tehnologija.

Ljudje z razumevanjem sprejemajo težave pri oskrbi z zdravili, so pa tudi izjeme. Nekaterim nikakor ne moremo dopovedovati, da zdravil ni iz teh ali onih razlogov in da za to nismo krivi lekar-nari. Največ težav je s tistimi, ki jemljejo zdravila iz skupine psihofarmakov.«

MG

Dobrodelni koncert za Hrvaško uspel

V ptujski občini je trenutno 471 hrvaških beguncev, ki se naprej v glavnem bivajo pri svojih sorodnikih ali znancih. Zanje nenehno skrbita ptujski Karitas in občinska organizacija Rdečega križa, tako da so zaenkrat vsi toplotno oblečeni in siti. Poročali smo že o uspešnih solidarnostnih akcijah in prireditvah, na katerih so občani zbirali denar za pomoč Hrvaški. Minuli petek, 8. novembra, je bila ena takih zelo uspešnih prireditev v veliki dvorani TGA v Kidričevem, kjer je iniciativni odbor hrvaških beguncev, ki začasno bivajo v tem kraju, pripravil velik dobrodelni koncert.

ORMOŽ

Podražitev v paketu

V paketu podražitev, ki so jih sprejeli na zadnji seji ormoške vlade, je tudi voda. Njena cena je bila nespremenljiva vse od 1. decembra lanskega leta. Z enim glasom proti so člani ormoškega izvršnega sveta glasovali za 40 odstotkov višjo ceno. Gospodinjstva bodo po novem morala za kubični meter vode odšteti 19,46, gospodarstvo pa 38,92 tolarja. Res je, da je ormoški vodovodni sistem, ki je v večini zgrajen iz sredstev krajevnih samopri-spevkov zastarel, da cevi na trasi, dolgi več kot 240 km, nekontrolirano pokajo, da vodo po dolgih transportnih poteh prečrpavajo iz nižjih predelov v višje, da so na bregovih ormoške občine veliko vodohramov, draga čistilna naprava na otoku pri Veliki Nedelji, ki čisti že načrpano vodo, pa je vendar cena te dobrine tako visoka, da Ormožani pijejo in uporabljajo tretjo najdražjo vodo v državi Sloveniji.

Podražili so tudi odvoz smeti (20 odstotkov), za 46 odstotkov so zvišali cene dimnikarskih storitev (tudi ta cena je bila že od lanskega avgusta), stanarine in najemnine so od 1. decembra dražje 50 odstotkov. Prvotno so stanarine in najemnine nameravali zvišati dvakrat (s 1. novembrom za 35 in nato še s 1. decembrom za 25 odstotkov), vendar so se zaradi pripombe enega izmed članov izvršnega sveta, da stanarin le ne gre zviševati za

nazaj in da bi bila skupna podražitev v decembru previsoka, odločili za manjše povišanje, kljub temu da bo odstotek stanarin in najemnin v revalorizirani vrednosti stanovanj tako manjši.

Zvišali so tudi mesečno plačilo stroškov v vzgojno-varstvenih organizacijah na otroka in geodetske storitve. Vida Topolovec

Okoli petsto obiskovalcev s širšega območja občine si je ogledalo nastop ansamblov: Ptujskih pet, Mlada pot, Polet, Metalurg in ansambel Jožeta Ekarta. Nastopila sta tudi znana pevca Boris Novkovič in Edvin Fliser. Čisti dohodek od prireditve bodo namenili za pomoč Hrvaški.

Iniciativni odbor se toplotno zahvaljuje vsem nastopajočim, pa tudi sponzorjem: Bistrotju Don Juan, podjetju Vital, cvetličarnam Roža, Rožmarin in Majcen, Emoni Merkur Ptuj, Radio-Tedniku Ptuj in drugim javnim glasilom.

Foto: M. Ozmeč

ČRNA KRONIKA

S FIČKOM V KOMBI IN S CE-STE

Po regionalni cesti od Pavlovcev proti Ljutomeru je v sredo, 6. novembra, ob 7,15 vozil fička Stanislav Fajfar iz Malega Brebrovnika 38, KS Ivankovci. Prav v Ivankovcih je pred desnim ovinkom začel prehitovati tovornjak s priklopnikom. Tedaj mu je nasproti pripeljal kombi, ki ga je vozil Srečko Leskovar iz Lešniškega Vrha 6 pri Ormožu. Leskovar se je z zaviranjem in umikanjem poskušal izogniti trčenju, vendar mu to ni uspelo. Fajfar je s sprednjim delom fička trčil v kombi in ga je po trčenju vrglo s ceste. Pri tem je bil huje ranjen

15-letni Ervin K., sopotnik v fičku. Prepeljali so ga v ptujsko bolnišnico.

ZGORELA POČITNIŠKA HIŠICA

V ponedeljek, 4. novembra, ob 6,30 so plameni zajeli počitniško hišico v Gruškovju 65, KS Podlehnik, last Stanislava Vidoviča iz Mojstrane. Ogenj so pogasili gasilci iz Podlehnik, Ptuja in Leskovca. Ugotavljajo, da je do požara prišlo verjetno zato, ker je lastnik Vidovič v nedeljo še bil v počitniški hišici in je ob odhodu najbrž pozabil izključiti plin-ski štedilnik. Zaradi tega se je pregrela in vnela oprema v kuhini,

ogelj se je potem razširil na leseni strop in ostreže, ki je zgorelo. Ocenjujejo, da je škoda za okoli 200 tisoč tolarjev.

NA PREHODU V PEŠKO

Prejšnji torek se je Nenad Žibrek s Koga peljal z osebnim avtom v Ljutomer. Na Ormoški cesti v Ljutomeru je spregledal Majdo Slavinec iz Podgradnja pri Ljutomeru, ki je na označenem prehodu za pešce prečkala cesto. Slavinec je zadel in jo zbil po cestišču. Hudo ranjeno so prepeljali v bolnišnico.

TATOVİ POVSOD NA DELU

Okoli 1. novembra je neznanec vlomil v stanovanjsko hišo v Ptuj, ki jo ima v najemu Edvard K. iz Ptuja. Izginilo je nekaj aku-

stičnih aparatov, oblačil in zlatnine — po oceni znaša skupna vrednost ukradenih predmetov okoli 200.000 tolarjev.

Na cenem nezakonit način je skupina mladih Ptujčanov v starosti od 18 do 20 let poskušala priti do novih avtomobilskih koles. V petek zvečer so odšli v Maribor, v podzemni garaži v Ulici Staneta Severja dvignili osebni avto jugo, odvili vsa štiri kolesa in jih naložili v svoj avto, s katerim so se hoteli vrniti v Ptuj, vendar so prej prišli v roke policistom. Vse tri fante bodo prijaviili javnemu tožilcu zaradi suma storitve kaznivega dejanja tatvine.

FF

osebna kronika

RODILE SO — ČESTITAMO: Milica Kolarič, Nova vas 104, Ptuj — Aleša: Gabrijele Šijanec, Bolehnečiči 18, Videm ob Ščavnici, — deklico: Mira Novak, Njiverce 14, Kidričevo — dečka: Ina Kretič, Sp. Rudnik, C. V/6, Ljubljana — Doro: Sabina Fras, Janežovci 18, Destričnik — deklico: Jožica Meško, Vičanci 32, Vel. Nedelja — dečka: Danica Vidovič, Zakl 13/b, Podlehnik — deklico: Slavica Golob, Gorisnica 62/a — deklico: Ivanka Potrček, Sovjak 7, Trnovska vas — dečka: Nada Čeh, Dornava 142/a — dečka: Suzana Makovec, Kicar 114, Ptuj — Simono:

Cvetka Bezjak, Trnovska vas 39/d — Primoža in Jerneja: Karmen Jerenko, Ptuj, Zihorlova pl. 13 — Sanjo: Slavica Arnuš, Peršonova 21, Ptuj — Ivo: Elizabeta Slameršak, Markovci 75 — Urško: Darja Kokot, Veljka Novaka 39, Varaždin — Stjepana: Sonja Kmetec, Zagrebska 82, Ptuj — Vivien in Alena.

POROKA — PTUJ: Anton Vidovič in Angela Dajčman, Krčevina pri Vurbergu 3/a.

UMRLI SO: Julijana Vičar, Rotman 18, roj. 1926 — u. 1. novembra 1991; Angela Kozel, Draženci 6, roj. 1924 — u. 1. novembra 1991; Frančiška Čeh, Spuhlja 87/a, roj. 1924 — u. 4. novembra 1991; Antonija Žmauc, Kicar 138, roj. 1908 — u. 6. novembra 1991; Franc Puklavc, Zasavci 19, roj. 1921, — u. 8. novembra 1991; Milan Kranjc, Gajejci 33, roj. 1951 — u. 4. novembra 1991.

TEDNIK

TEDNIK je naslednik Ptujškega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izdaja Zavod za radijsko in časopisno dejavnost RADIO-TEDNIK PTUJ.

UREDNIŠTVO: Franc Lačen (direktor in glavni urednik), Ludvik Kotar (odgovorni urednik), Jože Šmigoc (pomočnik odgovornega urednika in lektor), Štefan Pušnik (tehnični urednik), Jože Bračič, Ivo Ciani, Majda Goznic, Darja Lukman, Martin Ozmeč, Vida Topolovec, Nataša Vodušek in Milena Zupanič (novinarji).

PROPAGANDA: Oliver Težak. Naslov: RADIO-TEDNIK, Raičeva 6, 62250 Ptuj, p. p. 99; tel. (062) 771-226; faks (062) 771-223.

Celoletna naročnina 1.250,00 tolarjev, za tujino 2.450,00 tolarjev. ŽIRO RAČUN pri SDK Ptuj: 52400-603-31023.

Tisk: GZP Mariborski tisk Maribor.

Oproščen prometnega davka po obvestilu izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije številka 3132 z dne 28. 2. 1991.

MODNA REVİJA JESEN-ZİMA

16. NOVEMBRA OB 20. URI

V RESTAVRACIJI PAN (VELIKA DVORANA KIDRIČEVO) ZABAVALA VAS BO SKUPINA PREROD ZA GOSTINSKE STORITVE BO POSKRBELA RESTAVRACIJA PAN

VLJUDNO VABLJENI!

EMONA MERKUR d.o.o. PTUJ